

વિકસિત ભારતનું સપનું પૂરું કરવામાં ગામડાંની ભૂમિકા ચાવીરૂપ: મોદી

નવી દિલ્હી: જાતિવાદને નામે અમુક લોકો સમાજમાં ઝેર ફેલાવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે એમ જણાવી વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ શનિવારે વિપક્ષ પર આક્રમક પ્રહાર કર્યા હતા. મોદીએ લોકોને ગામડાંનો વારસો તેમ જ સંસ્કૃતિ જાળવવા અને મજબૂત કરવા આવા કાવતરાંમાં ન ફસાવાનો અને તેને નિષ્ફળ બનાવવાનો અનુરોધ કર્યો હતો. ગ્રામીણ ભારત મહોત્સવનું ઉદ્ઘાટન કરતા મોદીએ કહ્યું હતું કે વર્ષ ૨૦૧૪થી અમારી સરકાર ગ્રામીણ વિકાસ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી રહી છે. વર્ષ ૨૦૪૭ સુધીમાં વિકસિત ભારતનું સપનું પૂરું કરવામાં ગામડાંનો ચાવીરૂપ ભૂમિકા ભજવશે, એમ તેમણે કહ્યું હતું. કોંગ્રેસના નેતા અને લોકસભામાં વિપક્ષના નેતા રાહુલ ગાંધીનો આડકતરો ઉલ્લેખ કરતા મોદીએ કહ્યું હતું કે અમુક લોકો સમાજના તાણાવાણાને નબળા પાડવા જાતિવાદને નામે સમાજમાં ઝેર ફેલાવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે.

આપણે આવા કાવતરાંને નિષ્ફળ બનાવવા જોઈએ અને ગામડાંની સંસ્કૃતિને મજબૂત બનાવવાના તેમ જ તેની જાળવણી કરવાના પ્રયાસ કરવા જોઈએ, એમ મોદીએ કહ્યું હતું. રાહુલ ગાંધી અને અભિવેશ યાદવ સહિત વિપક્ષના નેતાઓ સતત જાતિ આધારિત જનગણનાની માગણી કરી રહ્યા છે. વર્ષ ૨૦૧૪થી હું સતત ગ્રામીણ ભારતની સેવામાં રત છું એમ જણાવતાં મોદીએ કહ્યું હતું કે ગ્રામીણ વિસ્તારના લોકો ગૌરવપૂર્વક જીવી શકે તેની ખાતરી કરવી, ગ્રામીણ ભારતનું સશક્તિકરણ, ગામડાંઓમાં રહેતા લોકો માટે વિપુલ માત્રામાં તક ઊભી કરવી સ્વચ્છતા અટકાવવું અને ગામડાંનાં લોકોનાં જીવનનું સત્વરીકરણ એ અમારી સરકારની પ્રાથમિકતા છે. ગામડાવાસીઓને પ્રાથમિક સુવિધા પૂરી પાડતી યોજનાઓ અંગે મોદીએ કહ્યું હતું કે સ્વચ્છ ભારત અભિયાનના ભાગરૂપ શૌચાલયો તૈયાર કરવામાં આવ્યાં છે અને પીએમ આવાસ યોજના અંતર્ગત ગ્રામીણ વિસ્તારના કરોડો લોકોને પાકા ઘર પણ પૂરાં પાડવામાં

આવ્યાં છે. જલજીવન યોજના અંતર્ગત લોકોને સ્વચ્છ અને સુરક્ષિત પીવાનું પાણી પણ પુરું પાડવામાં આવી રહ્યું છે. દેશના દોઢ લાખ કરતાં પણ વધુ આયુષ્યમાન આરોગ્ય મંદિરમાં આરોગ્ય સુવિધા પૂરી પાડવામાં આવી રહી છે, એમ તેમણે કહ્યું હતું. ટેલિમેડિસિન અને ડિજિટલ ટેકનોલોજીએ ગામડાવાસીઓને શ્રેષ્ઠ ડોક્ટર અને હોસ્પિટલનો વિકલ્પ પૂરો પાડવાની ખાતરી આપી છે એમ જણાવતાં મોદીએ કહ્યું હતું કે ઈ-સંજીવની મારફતે ગ્રામીણ વિસ્તારનાં કરોડો લોકોને ટેલિમેડિસિનનો લાભ મળી રહ્યો છે. ગ્રામીણ અર્થતંત્રને વધુ મજબૂત કરવા મોદીએ નવી આર્થિક નીતિ ઘડવાના મહત્વ પર ભાર મૂક્યો હતો. ગામડાંઓને વિકાસના વાઈબ્રન્ટ સેન્ટર અને તકમાં પરિવર્તિત કરી ગ્રામીણ ભારતનું સશક્તિકરણ કરવાનું સરકારનું લક્ષ્ય છે, એમ તેમણે કહ્યું હતું. કિસાન સમ્માન નિધિ મારફત પેઢીતોએ અંદાજે ત્રણ લાખ કરોડ રૂપિયા કરતાં પણ વધુની આર્થિક (જુઓ પાનું ૨) >>

પંતનો પાવર, બૉલેન્ડની બોલબાલા: બીજા દિવસે પડી ૧૫ વિકેટ

કોહલી આઠમી વાર ઓફ સ્ટમ્પની બહારના બૉલને છેડવા જતાં થયો આઉટ: ૧૭૫ જેટલો લક્ષ્યાંક ઓસ્ટ્રેલિયાને ભારે પડી શકે

સિડની: બોર્ડર-ગાવસ્કર ટ્રોફીની અહીં સિડની ક્રિકેટ ગ્રાઉન્ડ (એસસીસી) પર રમાતી છેલ્લી ટેસ્ટમાં શનિવારના બીજા દિવસે પોર્ટલી કુલ ૧૫ વિકેટ (ઓસ્ટ્રેલિયાની નવ અને ભારતની છ વિકેટ) સહિત અનેક રોમાંચક વળાંકો આવ્યા બાદ હવે આ મેચનો (અને શ્રેણીનો) મોટા ભાગે આજે (રવિવારે) અંતિમ દિન બનશે અને એ સાથે સિડનીમાં ઓસ્ટ્રેલિયા ૩-૧ થી વિજયી બનશે કે શ્રેણી ૨-૨ થી ટ્રોમાં જશે એ નક્કી થઈ જશે. હાલમાં કંગારૂઓ ૨-૧ થી આગળ છે અને સિડનીની ટેસ્ટમાં તેમનો હાથ ઉપર છે. આક્રમક બેટિંગમાં ૬૧ રન બનાવનાર વિકેટકીપર-બેટર રિષભ પંત અને ફરી ચાર વિકેટ લેનાર ઓસ્ટ્રેલિયન ફાસ્ટ બોલર સ્કોટ બોલેન્ડ બીજા દિવસના સૌથી મોટા બે આકર્ષણ હતાં. બીજા દિવસની રમત બંધ રહી ત્યારે ભારતનો બીજા દાવનો સ્કોર છ વિકેટે ૧૪૧ રન હતો અને ચાર રનની લીડ ઉમેરતાં ભારતના ૧૪૫ રન હતા અને ચાર વિકેટ પડવાની બાકી હતી. રવીન્દ્ર જાડેજા ૩૮ બૉલમાં એક ફોરની મદદથી બનેલા આઠ રને નોટઆઉટ હતો અને તેની સાથે વોર્શિપ્લન સુંદર (૧૭ બૉલમાં છ રન) રમી રહ્યો હતો. જસપ્રીત બુમરાહને પીકમાં (જુઓ પાનું ૨) >>

વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી દિલ્હીમાં અનેક વિકાસ પ્રોજેક્ટ લૉન્ચ કરશે

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી રવિવારે રૂ. ૧૨,૨૦૦ કરોડ કરતાં પણ વધુ મૂલ્યના દિલ્હી-ગાઝિયાબાદ-મેરઠ નમો ભારત આરઆરટીએસ કોરિડોરનું ઉદ્ઘાટન કરવા સહિત દિલ્હીમાં અનેક ડેવલપમેન્ટ પ્રોજેક્ટ લૉન્ચ કરશે અને ચૂંટણીગ્રસ્ત દિલ્હીમાં એક જાહેર સભાને પણ સંબોધન કરશે. સત્તાવાર નિવેદનમાં જણાવ્યા અનુસાર મોદી શાહીબાબાદ આરઆરટીએસ સ્ટેશન અને ન્યૂ અશોકનગર આરઆરટીએસ સ્ટેશન વચ્ચે દોડતી નમો ભારત ટ્રેનમાં પ્રવાસ કરશે. પ્રાદેશિક કનેક્ટિવિટી વધારવા મોદી રૂ. ૪,૬૦૦ કરોડના ખર્ચે શાહીબાબાદ અને ન્યૂ અશોકનગર વચ્ચે તૈયાર થનારાં ૧૩ કિ.મી. લાંબા દિલ્હી-ગાઝિયાબાદ-મેરઠ નમો ભારત કોરિડોરનું ઉદ્ઘાટન કરશે. આ સાથે જ દિલ્હીને પ્રથમ નમો

ભારત ટ્રેન અને કનેક્ટિવિટી મળશે. આ કોરિડોરને કારણે પ્રવાસનો સમય ઘટતાં લોકોને રાહત થશે અને આ હાઈ સ્પીડ ટ્રેનને કારણે લાખો લોકોને અસાધારણ સુરક્ષા, વિશ્વસનીયતા અને આરામદાયક પ્રવાસનો લાભ મળશે. જનકપુરી અને દિલ્હી મેટ્રોના કિષ્ના પાર્ક વચ્ચે રૂ. ૧૨૦૦ કરોડને ખર્ચે નિર્માણ કરવામાં આવનારાં ૨.૮ કિ.મીના પટ્ટાનું મોદી ઉદ્ઘાટન કરશે જેને કારણે પશ્ચિમ દિલ્હીના કિષ્ના પાર્ક, જનકપુરી અને વિકાસપુરી જેવા વિસ્તારના લોકોને લાભ થશે. આ ઉપરાંત રૂ. ૬,૨૩૦ કરોડને ખર્ચે તૈયાર થનારા દિલ્હી મેટ્રો ફેસ ફોરના ૨૬.૫ કિ.મી.ના રિયાલા-કુંડલી સેક્શનની શિલારોપણ વિધિ પણ મોદી કરશે. આ કોરિડોર દિલ્હીના રિયાલા ને હરિયાણાના (જુઓ પાનું ૨) >>

ઓડિશા: સંબલપુરમાં ગોલ્ડ લોન કંપનીમાંથી ૩૦ કિલો સોનાની લૂંટ

સંબલપુર: ઓડિશાના સંબલપુર શહેરમાં એક ગોલ્ડ લોન કંપનીની શાખામાંથી કથિત રીતે બંદૂકની અણી પર લૂંટ ચલાવવામાં આવી હતી. લૂંટારુંઓએ ૩૦ કિલો સોનાની લૂંટ કરી હતી. આ જાણકારી પોલીસે શનિવારે આપી હતી. પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર લૂંટની આ ઘટના શુક્રવારે સવારે બુધરાજા મેઇન રોડ પર મણાપુરમ ફાઇનાન્સની શાખામાં બની હતી. સોના ઉપરાંત લૂંટારુંઓ ચાર લાખ રૂપિયાથી વધુની રોકડ પણ લૂંટી ગયા હતા. પોલીસે જણાવ્યું કે બ્રાન્ચ ખુલતાની સાથે જ લૂંટારાઓની ટોળકી અંદર વૃસી હતી. ત્રણ કર્મચારીઓને બંદૂકની અણી પર બંધક બનાવવામાં

આવ્યા હતા, જ્યારે બ્રાન્ચ મેનેજરના હાથ-પગ બાંધી દેવામાં આવ્યા હતા. જ્યારે કેટલાક લૂંટારુંઓ બ્રાન્ચના કર્મચારીઓને બંધક બનાવવામાં વ્યસ્ત હતા ત્યારે ગેંગના અન્ય સભ્યોએ તિજોરીની ચાવીઓ અને પાસવર્ડ મેળવી લીધા અને સોનાના ઢાગોના અને રોકડની લૂંટ કરી હતી. એકાઠાઅર મુજબ તેમાંથી કેટલાક બ્રાન્ચની બહાર ચોકીદારી પણ કરી રહ્યા હતા. એસડીપીઓ તોફાન બેગના જણાવ્યા અનુસાર લગભગ ૭ થી ૧૦ લૂંટારુંઓ હતા. તેઓએ હેલ્મેટ અને માર્સ્ક પહેરેલા હતા. લૂંટ કર્યા પછી તુરંત જ તેઓ મોટરસાઇકલ પર ભાગી ગયા હતા. તેમણે

કહ્યું કે વિસ્તારના સીસીટીવી ફૂટેજ સ્કેન કરવામાં આવી રહ્યા છે અને કંપનીના કર્મચારીઓની પૂછપરછ કરવામાં આવી રહી છે. મણાપુરમ ફાઇનાન્સ એક નિવેદનમાં જણાવ્યું કે પ્રાથમિક તપાસમાં જાણવા મળ્યું છે કે ચોરાયેલી સંપત્તિની કિંમત લગભગ ૨૦ કરોડ રૂપિયા છે. કોઇપણ કર્મચારી કે ગ્રાહકને ઇજા પહોંચી નથી. તેમણે કહ્યું કે અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓને કાઉન્સેલિંગ અને મદદ મળી રહ્યા છે. અમે શાખાના તમામ પ્રભાવિત ગ્રાહકોને ખાતરી આપવા માગીએ છીએ કે તેમની સંપત્તિનું કંપની દ્વારા વળતર આપવામાં આવશે.

વિશ્વભરમાં ખાદ્ય સામગ્રી સહિત સામાન્ય વપરાશની ચીજોના ભાવ અનેક ગણા વધશે

નવી દિલ્હી: જર્મનીની પોટ્સ ડેમ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર ક્લાઇમેટ ઇમ્પેક્ટ રિસર્ચે વિશ્વભરના ગરીબ, શ્રીમંત સહિત મોટા ભાગના દેશોમાં ખાદ્ય સામગ્રી સહિત સામાન્ય વપરાશની ચીજોના ભાવ અનેક ગણા વધવાની આગાહી કરી હતી. અહેવાલમાં જણાવવાયું હતું કે ઓછી આવકવાળા દેશોમાં ૨૦૫૦ સુધીમાં કન્ઝ્યુમર ફૂડ પ્રાઇસ સરેરાશ ૨.૪૫ ટકા અને પ્રોસ્યુસર પ્રાઇસ એકંદરે ૩.૩ ટકા વધશે અને તેને લીધે આ દેશના લોકો માટે પૂરતો તેમ જ પૌષ્ટિક ખોરાક મેળવવો વધુ મોંઘો અને મુશ્કેલ બની જશે. પોટ્સ ડેમ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર ક્લાઇમેટ ઇમ્પેક્ટ

રિસર્ચના વિજ્ઞાની અને આ અહેવાલ તૈયાર કરનારાઓમાંના અગ્રણી લેખક ડેવિડ મેંગ-યુએન ચેને જણાવ્યું હતું કે 'ક્લાઇમેટ ચેન્જ'ની માટી અસરને લીધે સબ-સહારા આફ્રિકામાં ખેતીનો ખર્ચ ઘણો જ વધી રહ્યો છે, પણ તેની સામે ગ્રાહકોના વપરાશની ચીજોમાં 'ખેડૂતોનો હિસ્સો' ઘણો જ ઓછો છે. આ અભ્યાસમાં વિશ્વના ૧૩૬ દેશ અને ૧૧ ફૂડ ગ્રૂપને આવરી લેવાયા હતા. આ ઉપરાંત, ઘરમાં અને ઘરની બહાર (રેસ્ટોરાંમાં) લેવાતા ભોજનની કિંમતને પણ ધ્યાનમાં લેવાઇ હતી. કરિયાણાની દુકાનમાં (જુઓ પાનું ૨) >>

લશ્કરનું વાહન ખીણમાં ખાબકતા ચાર સૈનિકનાં મોત, બે ઘાયલ

શ્રીનગર : લશ્કરનું વાહન જમ્મુ અને કાશ્મીરના બાંદીપોરા જિલ્લામાં ખીણમાં ખાબકતાં ચાર જવાન મૃત્યુ પામ્યાં હતાં અને બે જવાનને ઈજા પહોંચી હતી, એવી માહિતી અધિકારીઓએ આપી હતી. વાહન રસ્તા પરથી સરકીને ઉતર કાશ્મીર જિલ્લાના એસકે પાયેનની નજીકની ખાઈમાં પડ્યું હતું. અધિકારીઓએ માહિતી આપી હતી કે ચાર જવાન મરણ પામ્યાં હતાં અને બીજા બે ઘાયલ થયા હતા. લશ્કરના ચિનાર કોરે 'એકસ' પર (જુઓ પાનું ૨) >>

ફટાકડા બનાવતી વખતે વિસ્ફોટ: મકાન ધરાશાયી, પતિ-પત્નીનું મોત

પારાદીપ: ઓડિશાના જગતસિંહપુર જિલ્લામાં ફટકડા બનાવતી વખતે થયેલા વિસ્ફોટમાં મકાન ધરાશાયી થવાની ઘટનામાં પતિ-પત્નીનાં મૃત્યુ થયાં હતાં. આ જાણકારી પોલીસે શનિવારે આપી હતી. પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર ઘટના શુક્રવારે મોડી રાત્રે સદર પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારના બડાબાગ ગામમાં બની હતી. વિસ્ફોટ એટલો પ્રચંડ હતો કે ઘરની છત અને દીવાલો ધરાશાયી થઇ ગઇ હતી. મૃતક દંપતીની ઓળખ રાજેશ દાસ

અને તેની પત્ની રાની તરીકે કરવામાં આવી છે. પોલીસે જણાવ્યું કે આ ઘટનામાં રાજેશનો નાનો ભાઇ પરેશ અને તેની પત્ની લક્ષ્મીપ્રિયા ઘાયલ થયા છે. હાલમાં તેઓની કટકની એસસીબી મેડિકલ કોલેજ અને હોસ્પિટલમાં સારવાર ચાલી રહી છે. પોલીસ, ફાયર સર્વિસ અને નેશનલ ડિઝાસ્ટર રિસ્પોન્સ ફોર્સ (એનડી-આરએફ)એ પણ ઘટનાસ્થળ પર બચાવ કામગીરી હાથ ધરી હતી. વિસ્ફોટનું ચોક્કસ કારણ જાણવા માટે તપાસ આરંભી દેવામાં આવી છે. ■

ગાઢ ધુમસ: નવી દિલ્હીમાં શનિવારે સવારે છવાયેલું ગાઢ ધુમસ. દેશની રાજધાનીના અનેક વિસ્તારમાં સતત બીજા દિવસે ધુમસને લીધે નજીકનું પણ જોવું મુશ્કેલ બની ગયું હતું. (પીટીઆઈ)

છત્તીસગઢમાં પત્રકારની હત્યા: ત્રણની ધરપકડ

રાયપુર : શનિવારે છત્તીસગઢના બિજાપુર જિલ્લામાં પત્રકાર મૂકેશ ચંદ્રાકરની હત્યાના સંબંધમાં ત્રણ જણની ધરપકડ કરવામાં આવી છે. નાયબ મુખ્ય પ્રધાન વિજય શર્માએ આ કેસની તપાસ કરવા ખાસ તપાસ ટીમની રચના કરવાની જાહેરાત કરી હતી. નાયબ મુખ્ય પ્રધાને એવો પણ દાવો કર્યો છે કે મુખ્ય આરોપી કોંગ્રેસના નેતા છે. પોલીસના જણાવ્યા પ્રમાણે ૩૦ વર્ષના ફીલાન્સ જર્નાલિસ્ટ ચંદ્રાકર પહેલી જાન્યુઆરીથી ગૂમ હતા અને શુક્રવારે બિજાપુર નગરની ચક્રાનપડા બસ્તીમાં એક સેપ્ટિક ટેંકમાંથી તેનો મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો. મૃતદેહ સિવિલ કોન્ટ્રાક્ટર સુરેશ ચંદ્રાકરની મિલકતમાંથી મળ્યો હતો. સુરેશ ભાગતો ફરે છે, પરંતુ તેના કુટુંબીજનો રિતેશ ચંદ્રાકર અને દિનેશ ચંદ્રાકરની સુપરવાઈઝર મહેન્દ્ર રામટેકે સાથે ધરપકડ કરવામાં આવી છે. શર્માએ કહ્યું હતું કે આ કેસમાં સુરેશ મુખ્ય આરોપી છે. તે કોંગ્રેસનો નેતા અને બિજાપુરમાં પક્ષનો હોદ્દેદાર છે. તેને પકડવા પોલીસની ચાર ટીમની રચના કરવામાં આવી છે. આરોપીના બેંક ખાતાને થીજાવી દેવાની પ્રક્રિયા ચાલુ કરવામાં આવી છે. અમે સુરેશના ત્રણ ખાતા હોલ્ડ પર રાખ્યા છે. આરોપીની ગેરકાયદે સંપત્તિ અને અતિક્રમણો સામે સત્તાવાળાઓએ કાર્યવાહી શરૂ કરી છે. નાયબ મુખ્ય પ્રધાને પત્રકારની સરાહના કરતાં કહ્યું હતું કે મૂકેશ માઓવાદી વિસ્તારના અંતરિયાળના અહેવાલો માટે જાણીતો હતો. તેને સ્થાનિક મુદ્દાની સારી સમજણ હતી. તેની હત્યાને લીધે બસ્તરમાં શાંતિ સ્થાપવાના પ્રયાસોને ફટકો પડ્યો છે. છત્તીસગઢ પોલીસે હત્યાની તપાસ કરવા માટે આઈપીએસ ઓફિસર મયંક ગુર્જરની આગેવાની હેઠળ ૧૧ સભ્યોની સિટની રચના કરી છે. પોલીસ ત્રણ-ચાર અઠ વાડિયામાં તહોમતનામું સુપરત કરશે અને ઝડપી ખટલા માટે અદાલતને વિનંતી કરશે. (એજન્સી) ■

વિદેશી મોડેલ બનીને ૭૦૦ ચુપતીને ફસાવી

દિલ્હી: હાલમાં જ દિલ્હી પોલીસે ૨૩ વર્ષના એક સાયબર ગુનેગારને પકડી પાડ્યો છે, તેણે ઘણી ચુપતીઓ અને મહિલાઓ સાથે ઓનલાઇન દોસ્તી કરીને તેમની પાસેથી પૈસા પડાવી લીધા હતા. આ ફોડ વ્યક્તિ ખાસ કરીને ૧૮ થી ૩૦ વર્ષની છોકરીઓ અને મહિલાઓને ફસાવતો હતો. ડેટિંગ પ્લેટફોર્મ પર મોડલ તરીકે દર્શાવીને ૭૦૦થી વધુ મહિલાઓ સાથે તેણે છેતરપિંડી કરી છે, જે બદલ તેની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. આ ફોડ કરનાર વ્યક્તિ દિલ્હીનો છે. તેનું નામ તુષાર છે. તેની પાસે બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશનમાં સ્નાતકની ડિગ્રી છે. છેલ્લા ત્રણેક વર્ષથી તે નોઈડાની (જુઓ પાનું ૨) >>

સાપ્તાહિક ભવિષ્ય - પંક્તિ જિતેન હરિદર મહેસાણાવાળા
તા. ૫-૧-૨૦૨૫ થી તા. ૧૧-૧-૨૦૨૫

અહોચર: સૂર્યનારાયણ સમગ્ર સપ્તાહમાં ઘનુ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. વહી મંગળ કર્ક રાશિમાં મધ્યમ ગતિએ ભ્રમણ કરે છે. બુધ ઘનુ રાશિમાં સમગ્ર સપ્તાહમાં શીઘ્ર ગતિએ ભ્રમણ કરે છે. વહી ગુરુ વૃષભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. શુક્ર કુંભ રાશિમાં શીઘ્ર ગતિએ ભ્રમણ કરે છે. શનિ કુંભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. રાહુ મીન રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. ચંદ્ર તા. ૫મીએ મીનમાં, તા. ૭મીએ મેષમાં, તા. ૮મીએ વૃષભમાં, તા. ૧૧મીએ મિથુનમાં પ્રવેશે છે.

મેષ (અ, લ, ઈ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા રોકાણ અને લેવડદેવડના વેપારના કામકાજ સફળતાથી પૂર્ણ કરી શકશો. નોકરીમાં તા. ૫, ૮, ૯, ૧૧ શુભ જણાય છે. આ સપ્તાહમાં મકાન, મિલકત, ધાર સંબંધિત નિર્ણયો લઈ શકશો. વેપારના નાણાંની આવક જળવાશે. પરંતુ ખર્ચ પર સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં અપેક્ષા મુજબ પ્રાસંગિક કામકાજમાં સફળતાનો અનુભવ થશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં ઉચ્ચ પરીક્ષામાં સફળતાનો અનુભવ થશે.

વૃષભ (બ, વ, ઉ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં દૈનિક સાપ્તાહિક વેપાર લાભદાયી થશે. નોકરીમાં પરિવર્તનો શક્ય છે. તા. ૬, ૭, ૮, ૧૦ નોકરીના કામકાજ પૂર્ણ થતાં દર્શાય છે. સાહસિકતાથી પરિવાર માટે નિર્ણયો લઈ શકશો. વેપારના કામકાજ, મુલાકાતો, વાટાઘાટો સફળ રહેશે. મુસાફરી સફળ નીવડશે. મહિલાઓને કુટુંબના સદસ્યો સાથેનો સુખ અનુભવ થાય. વ્યવહારિકપણે પ્રશ્નોને ઉકેલ લાવી શકશો. વિદ્યાર્થીઓને ઉત્સાહ, ઉત્ક્રમ્, આત્મવિશ્વાસ આ સપ્તાહમાં વધુ મજબૂત બનશે.

મિથુન (ક, છ, ઘ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા રોકાણની તક અનુસરી શકશો. નોકરી માટે તા. ૫, ૬, ૮ શુભ જણાય છે. નોકરીના સહકાર્યકર્તા, મિત્રોમાં સંપર્ક જળવાશે. વેપારના મહત્વના નિર્ણયો આ સપ્તાહમાં લઈ શકશો. નવા કારોબારનો પ્રારંભ થઈ શકશે. વેપારમાં નાણાંની આવક જળવાઈ રહેશે. મહિલાઓને કુટુંબના સદસ્યો તરફથી પ્રસંગોની જવાબદારીમાં સહયોગ પ્રાપ્ત થશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં નવા નિર્ણયો લઈ શકશે.

કર્ક (ક, ઇ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવું રોકાણ શક્ય છે. શેરબજારના કામકાજમાં આત્મવિશ્વાસ દઢ બનશે. તા. ૭, ૮, ૧૦, નોકરીના કામકાજ પૂર્ણ થતાં દર્શાય છે. પ્રવાસ તથા વેપારના આયોજનો સફળ નીવડશે. નવું કામકાજ પ્રારંભી શકશો. કારોબારમાં નવા નાણાંરોકાણની શક્યતા જણાય છે. ભાગીદારીના મૂંઝવતા પ્રશ્નોને ઉકેલ આપશે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં નોકરીના સહકાર્યકર્તાને સહયોગ પ્રાપ્ત થશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં કુટુંબનીજનોનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે.

સિંહ (મ, ટ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવું રોકાણ શક્ય છે. સપ્તાહમાં દૈનિક સાપ્તાહિક વેપાર સફળતાથી પૂર્ણ કરી શકશો. તા. ૮, ૯, ૧૧ના નિર્ણયો અનુકૂળ બનતા જણાશે. સપ્તાહમાં સ્વાસ્થ્યના નવા મિત્રોનો ઉમેરો થશે. કારોબાર વધશે, વેપાર વધશે. નાણાંઆવક વધશે, ગૃહિણીઓના સંતાનોના અભ્યાસના પ્રશ્નોને ઉકેલ જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં અદ્યયનમાં નિયમિતતા દાખવી શકશે.

કન્યા (પ, ઠ, ડા): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવીન કાર્યપદ્ધતિ, નવું જ્ઞાન મેળવશો. નોકરી માટે રચનાત્મક, વ્યવહારિક નિર્ણયો લઈ શકશો. નોકરીમાં તા. ૬, ૭, ૧૧ પ્રગતિસૂચક જણાય છે. કુટુંબના સદસ્યો દ્વારા વેપારની મૂંઝવણોને ઉકેલ આવી શકે તેમ છે. પરિવારના સભ્યોની પ્રગતિ જળવાશે.

આજનું પંચાંગ

ઉત્તરાયણ/સૌર શિશિર ઋતુ, રવિવાર, તા. ૫-૧-૨૦૨૫, અનુરુપા ષષ્ઠી

ભારતીય દિનાંક ૧૫, માહે પૌષ, શકે ૧૯૪૬
વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, શા. શકે ૧૯૪૬, પૌષ સુદ - ૬
જૈન વીર સંવત ૨૫૫૧, માહે પૌષ, તિથિ સુદ-૬
પારસી શહેનશાદી રોજ ૨૪મો દીન, માહે પમો અમરદાદ, સને ૧૩૯૪
પારસી કદમી રોજ ૨૪મો દીન, માહે ૬ઢો શહેવર, સને ૧૩૯૩
પારસી ફસલી રોજ ૨૦મો બહેરામ, માહે ૧૦મો દએ, સને ૧૩૯૩
મુસ્લિમ રોજ ૪થો, માહે ૭મો રજ્જબ, સને ૧૪૪૬
મીસરી રોજ ૬ઢો, માહે ૭મો રજ્જબ, સને ૧૪૪૬
નક્ષત્ર પૂર્વાભાષ્રપદા રાત્રે ક. ૨૦-૧૭ સુદી, પછી ઉત્તરાભાષ્રપદા
ચંદ્ર કુંભમાં બપોરે ક. ૧૪-૩૪ સુદી, પછી મીનમાં ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: કુંભ (ગ, સ, શ, ષ), મીન (દ, ય, ઝ, થ)
સૂર્યોદય: મુંબઈ ક. ૦૭ મિ. ૧૪ અમદાવાદ ક. ૦૭ મિ. ૨૩, સ્ટા.ટા.
સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ક. ૧૮ મિ. ૧૩, અમદાવાદ ક. ૧૮ મિ. ૦૭, સ્ટા. ટા.
--: મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટ :-
ભરતી : બપોરે ક. ૧૫-૪૧, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૪-

સાપ્તાહિક દેનંદિની

તા. ૫-૧-૨૦૨૫ થી તા. ૧૧-૧-૨૦૨૫

રવિવાર, પૌષ સુદ-૬, વિ. સં. ૨૦૮૧, તા. ૫ મી જાન્યુઆરી, ઈ. સ. ૨૦૨૫. નક્ષત્ર પૂર્વાભાષ્રપદા રાત્રે ક. ૨૦-૧૭ સુદી, પછી ઉત્તરાભાષ્રપદા. ચંદ્ર કુંભમાં બપોરે ક. ૧૪-૩૪ સુદી, પછી મીન રાશિ પર જન્માક્ષર. અનુરુપા ષષ્ઠી (બંગાલ), પંચક. સામાન્ય દિવસ.
સોમવાર, પૌષ સુદ-૭, તા. ૬ઢી નક્ષત્ર ઉત્તરા ભાષ્રપદા રાત્રે ક. ૧૯-૦૫ સુદી, પછી રેવતી. ચંદ્ર મીન રાશિ પર જન્માક્ષર. શાકંભરી નવરાત્રિ પ્રારંભ, ગુરુ ગોવિંદસિંહજી જયંતી, પંચક, ભક્ષા સાંજે ક. ૧૮-૨૩ થી મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૯-૨૫. શુભ દિવસ.
મંગળવાર, પૌષ સુદ-૮, તા. ૭મી, નક્ષત્ર રેવતી સાંજે ક. ૧૭-૪૯ સુદી, પછી અશ્વિની. ચંદ્ર મીનમાં સાંજે ક. ૧૭-૪૮ સુદી, પછી મેષ રાશિ પર જન્માક્ષર. દુર્ગાષ્ટમી, પંચક સમાપ્તિ સાંજે ક. ૧૭-૪૯, મંગળ અશ્વિની અમૃતસિદ્ધિયોગ સાંજે ક. ૧૭-૪૯થી સૂર્યોદય (પ્રવેશે વર્ષ) શુભ દિવસ.
બુધવાર, પૌષ સુદ-૯, તા. ૮મી, નક્ષત્ર અશ્વિની સાંજે ક. ૧૬-૨૯ સુદી, પછી ભરણી. ચંદ્ર મેષ રાશિ

નાણાંની અનુકૂળતાઓ જણાય છે. મહિલાઓને પતિનો સહયોગ કાર્યક્ષેત્રે પ્રાપ્ત થશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં સંઘર્ષ છતાંય સફળતાનો અનુભવ થાય.

તુલા (ર, ત): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજ માટે આ સપ્તાહ શુભ જણાય છે. તા. ૬, ૭, ૮, નોકરીની જવાબદારીઓમાં સફળતા દર્શાય છે. નોકરીમાં યશ અને અગ્રેસરતા અનુભવશો. નાણાવ્યવહાર, નાણાંની આવક સુખદ પુરવાર થશે. ભાગીદાર ઉપયોગી થશે. નવા કારોબારનો પ્રારંભ થાય. મહિલાઓને કુટુંબના સભ્યોથી માન પાન-પ્રતિષ્ઠા પ્રાપ્ત થતી જણાશે. આરોગ્ય જળવાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવા અભ્યાસના પ્રારંભની અનુકૂળતાઓ જણાશે.

વૃશ્ચિક (ન, ય): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં વ્યાધાના વેપારમાં સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. તા. ૮, ૯, ૧૦ નોકરીમાં શુભ જણાય છે. નોકરીના કામકાજ માટે લાંબા અંતરનો પ્રવાસ શક્ય છે. વેપારના સંબંધોનો વિકાસ થાય. આર્થિક વ્યવહારો આ સપ્તાહમાં પૂર્ણ થશે. નાણાંઆવક વધશે. સામાજિક, કૌટુંબિક જવાબદારીઓમાં મહિલાઓ આ સપ્તાહમાં સફળતા અનુભવશે. મહિલાઓને નાણાંકીય પ્રશ્નોમાં રાહત જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને ભાઈ-બહેનોનો સહયોગ અદ્યયનની પ્રવૃત્તિમાં પ્રાપ્ત થશે.

ઘનુ (ભ, ઘ, ઙ, ઙ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજમાં મિત્રો, સલાહકારો, સમયસર ઉપયોગી થશે. નોકરી માટે તા. ૮, ૯, ૧૦, ૧૧ શુભ જણાય છે. રાજકારણમાં, સામાજિક જવાબદારીઓમાં સફળતા અનુભવશો. કાર્યક્ષેત્રે એકાગ્રતા અને કાર્યદક્ષતા દાખવી શકશો. કાર્યદક્ષતામાં આત્મવિશ્વાસ વધશે. નાણાઆવક જળવાઈ રહેશે. મહિલાઓને કુટુંબના સદસ્યોનો સહયોગ પ્રાપ્ત થાય. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહમાં શૈક્ષણિક કાર્યક્રમ સફળ બની રહેશે.

મકર (બ, જ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં વેપાર અને લાંબા સમયના ઈન્વેસ્ટમેન્ટની તક મેળવી શકશો. નોકરી માટે તા. ૬, ૭, ૧૧ શુભ જણાય છે. વેપારમાં મિત્રો ઉપયોગી થાય. પરંતુ ભાગીદાર સાથેના વ્યવહારમાં સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. નાણાંનું યોગ્યપણે આયોજન થઈ શકશે. નાણાંની આવક વધશે. મહિલાઓને કારોબારમાં પરિવારજનોનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. સંતાનની જવાબદારીમાં રાહત થશે. વિદ્યાર્થીઓ વાંચન અભ્યાસમાં એકાગ્રતા અને નિયમિતતા દાખવી શકશે.

કુંભ (ગ, શ, સ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારનું લેવડદેવડનું કામકાજ, લાંબા સમયના રોકાણનું કામકાજ સફળ બની રહેશે. તા. ૭, ૮, ૯ નોકરી માટે યશસ્વી જણાય છે. નોકરીમાં સ્વચ્છતાની પરિવર્તનો જણાય છે. નાણા વ્યવહારમાં જોખમી ટાળવા જરૂરી છે. નાણાઆવક જળવાય, પરંતુ આયોજનોની આવશ્યકતા જણાય છે. મહિલાઓને સંતાનની જવાબદારીના કામકાજમાં અનુકૂળતાઓ જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં સફળતા અને સજાગતાનો અનુભવ કરશે.

મીન (દ, ય, ઝ, થ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં વધુ પડતો આત્મવિશ્વાસ અને વધુ પડતું જોખમવાળું કામકાજ સલાહભર્યું નથી. નોકરી માટે આ સપ્તાહ શુભ જણાય છે. તા. ૮, ૧૦, ૧૧ કામકાજની સફળતાઓ દર્શાય છે. નાણાઆવક જળવાય, પરંતુ અકારણ નાણાંખર્ચે કાચખર્ચે ગોચરફળ દર્શાવતું હોઈ સતર્કતા દાખવવી જરૂરી છે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં નવીન હુસ્તર વિષેનું જ્ઞાન સરળતાથી પ્રાપ્ત થતું જણાય છે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં શિક્ષણ સંબંધિત સવલતો પ્રાપ્ત કરશે.

૦૧ (તા. ૬)
ઓટ: સવારે ક. ૦૯-૪૬, રાત્રે ક. ૨૧-૩૦
વ્રત પર્વાદિ: વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, ‘અનલ’ નામ સંવત્સર પ્રારંભ, શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૬, ‘શોદી’ નામ સંવત્સર, પૌષ શુક્લ - ષષ્ઠી. અનુરુપા ષષ્ઠી (બંગાલ), પંચક.
શુભાશુભ દિનશુદ્ધિ: સામાન્ય દિવસ
મુહૂર્ત વિશેષ: વ્યતિપાત જન્મચણ પૂજા, સૂર્ય-ગુરુ ઔદ્યોગવાનું પૂજન, અજૈંઘ્રપાદ દેવતાનું પૂજન, આંગો વાવવો, વિધાર્ભ, પરગામ પ્રયાણ મધ્યમ, ખેતીવાડી, પશુ લે-વેચના કામકાજ, ગાયત્રી પૂજન, ભગવાન સૂર્યનારાયણનું પૂજન, અર્ધ્ય પ્રદાન ગાયત્રી હવન.
આચમન: ચંદ્ર-બુધ ચતુષ્કોણ ઉગ્ર પ્રકૃતિના, ચંદ્ર-નેપ્ચૂન યુતિ ભાવાનાપ્રદાન, ચંદ્ર-મંગળ ત્રિકોણ બળવાન જીવનતત્ત્વ, ચંદ્ર-રાહુ યુતિ આર્થિક બાબતોમાં સાવધાન રહેવું જરૂરી.
બગોળ જ્યોતિષ: ચંદ્ર-બુધ ચતુષ્કોણ, ચંદ્ર-નેપ્ચૂન યુતિ, ચંદ્ર-મંગળ ત્રિકોણ (તા. ૬), ચંદ્ર-રાહુ યુતિ (તા. ૬)
અહોચર: સૂર્ય-ઘનુ. વહી મંગળ-કર્ક, માર્ગી બુધ-વૃશ્ચિક, વહી ગુરુ-વૃષભ, શુક્ર-કુંભ, માર્ગી શનિ-૧૨, રાહુ-મીન, કેતુ-કન્યા, વહી હર્ષલ-મેષ. માર્ગી નેપ્ચ્યુન-મીન, માર્ગી પ્લુટો-મકર.

પર જન્માક્ષર. શ્રી હરી નવમી. શુભ કાર્ય વર્ષ છે. ગુરુવાર, પૌષ સુદ-૧૦, તા. ૮મી, નક્ષત્ર ભરણી બપોરે ક. ૧૫-૦૬ સુદી, પછી કૃતિકા. ચંદ્ર મેષમાં રાત્રે ક. ૨૦-૪૫ સુદી પછી વૃષભ રાશિ પર જન્માક્ષર.મનવાદિ, શાંભ દશમી (ઓરિસ્સા), સૂર્યપૂજા (ઓરિસ્સા), સામાન્ય દિવસ.
શુક્રવાર, પૌષ સુદ-૧૧, તા. ૧૦મી, નક્ષત્ર કૃતિકા બપોરે ક. ૧૩-૪૪ સુદી, પછી રોહિણી. ચંદ્ર વૃષભ રાશિ પર જન્માક્ષર. પુત્રદા એકાદશી (છાશ), વૈકુંઠ એકાદશી (દક્ષિણ ભારત) ભક્ષા સ. ૧૦-૧૯, સૂર્ય ઉત્તરાષાઢામાં મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૬-૨૩. શુભ દિવસ.
શનિવાર, પૌષ સુદ-૧૨, તા. ૧૧મી નક્ષત્ર રોહિણી બપોરે ક. ૧૨-૨૮ સુદી, પછી મૃગશીર્ષ. ચંદ્ર વૃષભમાં રાત્રે ક. ૨૩-૫૪ સુદી, પછી મિથુન રાશિ પર જન્માક્ષર. રામપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ (અયોધ્યા), તિથિવાસર સવારે ક. ૦૮-૨૧, તેરસ ઈય તિથિ છે. શનિપ્રદોષ, શનિ રોહિણી અમૃતસિદ્ધિયોગ સૂર્યોદયથી ક. ૧૨-૨૮ (પ્રયાણે વર્ષ) શુભ કાર્ય વર્ષ છે.

તમિળનાડુમાં ફટાકડા બનાવતા કારખાનામાં ઘડાકો થતાં છ શ્રમિકનાં મોત

વિરુદ્ધનગર (તામિળનાડુ) : ફટાકડાનું ફ્લાઇન કરતા એકમમાં શનિવારે ઘડાકો થવાને પગલે છ શ્રમિકનાં મરણ થયાં હતાં. સવારે કામદારો ઉત્પાદનના પ્રક્રિયાના ભાગરૂપે કાચો માલ એટલે કે રસાયણો ભેળવી રહ્યા હતા ત્યારે ઘડાકો થયો હતો. આને પગલે છ કામદારોનાં મરણ થયાં હતાં અને કારખાનાના પરિસરના ચાર રૂમ જમીનદોસ્ત થયા હતા. કામદાર મોહમ્મદ સુદીન ઘાયલ થયો હતો અને તેને મદુરાઈની નજીકની સરકારી ફેસિલિટીમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. પોલીસ કેસ નોંધીને તપાસ કરી રહી છે. મૂતકાનાં નામો એસ. શિવકુમાર (૫૬), એસ. મીનાક્ષી સુંદરમ (૪૬), આર

નાગરાજ (૩૭) તથા ૫૪ વર્ષના ત્રણ જણ જી. વેલમુરગન, એસ. કામરાજ અને આર. કાનન છે. મુખ્ય પ્રધાન એમ. કે. સ્ટાલિને દુર્ઘટનામાં છ જણ મરણ પામ્યાં એ બદલ આઘાત અને શોક વ્યક્ત કર્યા હતા. સ્ટાલિને કહ્યું હતું કે મેં અધિકારીઓને ઈજાગ્રસ્ત કામદારને મદુરાઈ સરકારી હોસ્પિટલમાં ખાસ સારવાર મળે એની તકેદારી લેવા જણાવ્યું હતું. સ્ટાલિને મુખ્ય પ્રધાનના રાહત ભંડોળમાંથી દરેક મૂતકના કુટુંબને ચાર લાખ રૂપિયા અને ઈજાગ્રસ્તને એક લાખ રૂપિયા આપવાનો અધિકારીઓને આદેશ આપ્યો હતો. (એજન્સી)

રિપબ્લિકન પાર્ટીના માર્કે જોન્સન ગૃહના સ્પીકર તરીકે ફરી ચૂંટાઈ આવ્યા

વોશિંગ્ટન: નવા જ ચૂંટાયેલા અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પના ટેકાથી રિપબ્લિકન પાર્ટીના માર્કે જોન્સન ગૃહના સ્પીકરપદે ફરી ચૂંટાઈ આવ્યા હતા. નવી કોંગ્રેસના પ્રથમ દિવસે તારૂવાપૂર્ણ મતદાન દરમિયાન હાઉસ ઓફ રીપબ્લિકન પાર્ટીના ભાગમાં એકઠા થયેલા કટ્ટર રિપબ્લિકન સેનેટરોએ એક પછી એક મતદાન કરવાનું નક્કી કરી શકે છે. સેનેટ પર પસંદગીનો કળશ ઢોળ્યો હતો. જોકે અંતે જોન્સન પોતાના સમર્થનમાં બાકીના બે મત મેળવવામાં સફળ રહ્યા હતા જેને રિપબ્લિકને આવકર્ષ્યો હતો. સ્પીકર તરીકેની તેમની નબળી પકડ માત્ર જોન્સનના અસ્તિત્વ સામે જ નહીં, પરંતુ નવા ચૂંટાયેલા પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પના ટેકસ પર કાપ મૂકવાના અને સામૂહિક દેશનિકાલના મહત્વાકાંક્ષી એજન્ડા સામે પણ જોખમ ઊભું કરી શકે છે. ગ્રાં ઓલ્ડ પાર્ટીનાં અધ્યક્ષના પ્રતિનિધિ લિસા મેન્ડેલેઈન અને આર. મિક દ્વારા જોન્સનનું નામ આગળ કરવામાં આવ્યું હોવાને કારણે નવા ચૂંટાયેલા સેનેટરોએ મતદાન કરવાનું શરૂ કર્યું હતું.

૧૧૬ વર્ષની વયે વિશ્વની સૌથી વૃદ્ધ વ્યક્તિ જાપાની મહિલાનું અવસાન

ટોક્યો: ગિનીસ વર્લ્ડ રેકોર્ડ્સ અનુસાર વિશ્વની સૌથી વૃદ્ધ વ્યક્તિ, જાપાની મહિલા ટોમીકો ઇટુકાનું ૧૧૬ વર્ષની વયે અવસાન થયું છે. વૃદ્ધ નીતિઓના પ્રભારી અધિકારી યોશિતસુગુ નાગાતાએ જણાવ્યું હતું કે ઇટુકાનું ૨૯ ડિસેમ્બરે મધ્ય જાપાનના હોગો પ્રીકેક્યુરના આશિયામાં એક દર હોમમાં અવસાન થયું હતું.

દિલ્હીમાં વિદ્યાર્થીની હત્યા કેસમાં સાતમાંથી પાંચ કિશોરની ઘરપકડ કરવામાં આવી

નવી દિલ્હી: પૂર્વ દિલ્હીમાં ૧૪ વર્ષીય શાળાના વિદ્યાર્થીની હત્યાના સંબંધમાં દિલ્હી પોલીસે પાંચ કિશોર સહિત સાત લોકોની ઘરપકડ કરી છે, એમ એક અધિકારીએ શનિવારે જણાવ્યું હતું. જ્યારે તેમની ઘરપકડ કરવામાં આવી ત્યારે શંકાસ્પદો દિલ્હીથી ભાગી જવાની યોજના બનાવી રહ્યા હતા. પોલીસે હત્યામાં વપરાયેલ છરી અને અન્ય મહત્વના પુરાવા પણ કબજે કર્યા હતા. શુક્રવારે પૂર્વ દિલ્હીના શકરપુર વિસ્તારમાં એક શાળાની બહાર ઘોરણ ૯ના વિદ્યાર્થી પર હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો. ‘તપાસમાં જાણવા મળ્યું કે સાંજે ૪ વાગ્યે વિરામ દરમિયાન પીડિતના સહાધ્યાયીએ કથિત રીતે મોબાઈલ ફોન ઉધાર લીધો હતો અને કોલ કર્યો હતો. આરોપી કલાસમેટે કથિત રીતે પીડિત સાથે વિવાદની ચર્ચા કરી હતી

અને લાઈનમાં રહેલા વ્યક્તિને ‘લોકોને મોકલવા’ સૂચના આપી હતી’, એમ ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ પોલીસ (પૂર્વ) અભિષેક ધાનિયાએ જણાવ્યું હતું. સાંજે ૬ વાગ્યાની આસપાસ, વિદ્યાર્થીઓ શાળામાંથી બહાર નીકળ્યા ત્યારે, આરોપી સહાધ્યાયી એક જૂથ સાથે બહાર રાહ જોતો જોવા મળ્યો હતો. ધનિયાએ જણાવ્યું હતું કે જ્યારે અન્ય કિશોર, આરોપી વિદ્યાર્થીના સાથીદારે પીડિતને તેની જમણી જાંઘમાં છરો માર્યો હતો, જેના કારણે ગંભીર ઈજાઓ થઈ હતી. હુમલાખોરો ત્યાર પછી સ્થળ પરથી ભાગી ગયા હતા. શાળાના સ્ટાફે તાત્કાલિક પ્રાથમિક સારવાર આપી અને પીડિત વિદ્યાર્થીને હેડગેવાર હોસ્પિટલમાં લઈ ગયા હતા. જાન ઈજાઓની ગંભીરતાને કારણે તેને જીટીબી હોસ્પિટલમાં રિફર કરવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ તે મરણ પામ્યો હતો, એમ પોલીસે જણાવ્યું હતું.

કેલ્પિસ નામના કેળા અને દર્દીના સ્વાદવાળા જાપાનીઝ પીણાને પસંદ કરતા ઇટુકાનો જન્મ ૨૩ મે, ૧૯૦૮ના રોજ થયો હતો. જેરોન્ટોલોજી રિસર્ચ યુનાન જણાવ્યા અનુસાર ૧૧૭ વર્ષની મારિયા બ્રાન્ચાસના મૃત્યુ બાદ ગયા વર્ષે તે સૌથી વૃદ્ધ વ્યક્તિ બની હતી.

પહેલા પાનાનું ચાલુ

વિકસિત ભારતનું

સહાય મેળવી હોવાનું તેમણે કહ્યું હતું. છેલ્લાં દસ વર્ષમાં કૃષિ લોનની રકમ ૩૫ ગણી વધી હોવાનું તેમણે કહ્યું હતું. હવે પશુપાલન અને મત્સ્ય ઉદ્યોગ કરનારાંઓને પણ કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ અપાઈ રહ્યા છે. આ ઉપરાંત દેશના ૯,૦૦૦ કરતાં પણ વધુ ફાર્મર પ્રોડ્યુસર ઓર્ગેનાઈઝેશન (એફપીઓ) પણ આર્થિક સહાય મેળવી રહ્યા છે. છેલ્લાં દસ વર્ષ દરમિયાન સરકારે અનેક પાકની એમએસપીમાં સાતત્યપૂર્ણ રીતે વધારો કર્યો છે એમ જણાવતાં મોદીએ કહ્યું હતું કે જ્યારે ઈરાદાઓ સાફ હોય છે ત્યારે પરિણામ પણ સંતોષજનક મળે છે. વર્ષ ૨૦૧૬ની સરખામણીએ ગ્રામીણ ભારતના વપરાશ-ખર્ચમાં ત્રણગણા વધારો થયો છે જે બાબત ગ્રામીણ વિસ્તારનાં લોકો ખર્ચ કરી રહ્યા હોવાનાં સંકેત આપે છે, એમ તેમણે કહ્યું હતું. અગાઉ ગ્રામીણ વિસ્તારના લોકોએ ખાદ્યસામગ્રી માટે તેમની કુલ આવકના ૫૦ ટકા કરતાં પણ વધુ રકમ ખર્ચ કરવી પડતી હતી, પરંતુ દેશ સ્વતંત્ર થયો ત્યાર બાદ પહેલી જ વાર તેમનો આ ખર્ચ ૫૦ ટકાથી પણ ઓછો થઈ ગયો છે જેને કારણે તેમનું જીવનધોરણ સુધરી ગયું છે અને હવે તેઓ બાકીની રકમ તેમની અન્ય ઈચ્છાઓ પૂરી કરવા માટે કરી રહ્યા છે.

શહેરી અને ગ્રામીણ વિસ્તારના લોકોમાં જીવનધોરણ વચ્ચેનું અંતર ઓછું થયું છે અને અસમાનતા પણ ઘટી છે. અગાઉની સરકારના શાસનકાળમાં પણ આ લક્ષ્ય પ્રાપ્ત કરી શકાયું હતું, પરંતુ સ્વતંત્રતાના દાયકાઓ સુધી ગ્રામીણ વિસ્તારના લોકોને પાયાની સુવિધાઓથી વંચિત રાખ્યા હતા. (એજન્સી)

વડા પ્રધાન

નાથુપુર (કુંડલી) સાથે જોડશે જેને કારણે વાયવ્ય દિલ્હી અને હરિયાણા વચ્ચેની કનેક્ટિવિટી વધશે. આ કોરિડોર કાર્યરત થયા બાદ એક્સપ્રેન્ડેઝ રેલ લાઈન મારફતે દિલ્હી, હરિયાણા અને ઉત્તર પ્રદેશ વચ્ચેનો પ્રવાસ સરળ બનશે. મોદી રૂ. ૧૮૦ કરોડને ખર્ચે રોહિણી ખાતે તૈયાર થનારાં સેન્ટ્રલ આયુર્વેદ રિસર્ચ સેન્ટર (સીએઆરઆઈ)ની ન્યૂ સ્ટેટ ઓફ ધ આર્ટ બિલ્ડિંગ ગનું શિલારોપણ પણ કરશે. (એજન્સી)

પંતનો પાવર

ઈજા થઈ છે, પરંતુ રવિવારે તે બોલિંગ કરી શકશે કે કેમ અને કેવી કરશે એના પર બધો આધાર છે. બાકીના ભારતીય બોલર્સ ઓસ્ટ્રેલિયાને મળનારો સાધારણ લક્ષ્યક ડિફેન્ડ કરી શકશે કે કેમ એ પણ એક સવાલ છે. સિડનીની પિચ પર ફાસ્ટ બોલર્સને ઘણા ઉછાળ મળે છે અને પિચમાં તિરાડો પણ પડી છે એટલે સ્પિનર રવીન્દ્ર જોશી તથા વોશિંગ્ટન સુંદર એનો લાભ લઈ શકશે. બુમરાહ અડધા ભાગની ફિટનેસ સાથે પણ રમશે તો ઓસ્ટ્રેલિયા માટે ૧૭૫ની આસપાસનો ટાર્ગેટ મુશ્કેલ બની શકે. રિયભ પંત (૬ ૧ ૨૫, ૩૩ બોલ, ૪૭ મિનિટ, ચાર સિક્સર, છ ફોર) શનિવારે તોફાની ઈનિંગ્સ રમ્યો હતો. તેણે માત્ર ૨૯ બોલમાં હાફ સેન

સંસ્થા સમાચાર

જીવદયાનાં કાર્યોમાં સમસ્ત સમાજ દાન ગંગોત્રી વહાવે : ધીરગુરુદેવ

શ્રી વર્ધમાન ચેરિટીબલ ટ્રસ્ટ અને શ્રી કરૂણા ફાઉન્ડેશનના સંયુક્ત ઉપક્રમે પૂ. શ્રી. ધીરગુરુદેવની નિશ્રામાં હાઇડ્રોલીક એનિમલ એમ્યુલનસ અર્પણ વિધિ મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ, સાંસદ રામભાઈ મોકલિયા, ધારાસભ્ય ભાનુબેન બાબરિયા, ડો. દર્શિતા શાહ, રમેશભાઈ ટીલારા તેમ જ અગ્રણીઓની હાજરીમાં કરવામાં આવેલ. મુખ્ય પ્રધાનનું ગૌમાતાના પ્રતીકથી રજનીભાઈ બાવીસી, જયશ્રીબેન શાહ, મીતલભાઈ ખેતાણી, પ્રતીકભાઈ સંઘાણી વગેરેએ કરેલ. ગુરુદેવના હસ્તે જૈન રામાયણ અર્પણ કરાયેલ.

જીવદયા નિભાવ યોજનામાં મગનલાલ લક્ષ્મીચંદ મહેતા પરિવારના ભરતભાઈ મહેતા સહિત ૨૫ લાખનું ફંડ થવા પામેલ. શ્રી કરૂણા ફાઉન્ડેશનની જીવદયા પ્રવૃત્તિને મુખ્ય પ્રધાને બિરદાવી હતી.

‘સંવેદનાનો સ્વાદોત્સવ’નું આયોજન

માતૃશ્રી મંજુલાબેન જેઠાલાલ મોરબીયા શ્રીમતી માલિની કિશોર સંઘવી ફાઉન્ડેશન અને લાયન્સ ક્લબ ઓફ ભુજ સાહટ ફર્સ્ટ દ્વારા સંવેદનાનો સ્વાદોત્સવનું આયોજન કરાયું છે. ભુજની સ્વાદપ્રિય જનતા માટે નેત્રહીન બહેનોના સ્વહસ્તે બનાવેલી ત્રીસથી વધારે વિવિધ વાનગીઓનો નિઃશુલ્ક સ્વાદ માણવા અને તેમને પ્રોત્સાહિત કરવા માટે હાર્દિક નિમંત્રણ છે. મુખ્ય મહેમાન તરીકે રમેશભાઈ મોરબીયા, સામાજિક અગ્રણી

(મુંબઈ) ઉપસ્થિત રહેશે. મુખ્ય દાતા અનશનવ્રતધારી તારાર્ચંદભાઈ જગશીભાઈ છેડા હસ્તે હંસાબેન તારાર્ચંદભાઈ છેડા, જીવદયા સંઘવી ફાઉન્ડેશન છેડા, જીવદયા સંઘવી ફાઉન્ડેશન છેડા, પ્રમુખશ્રી. ક. વિ. ઓ. જૈન મહાજન, ભુજ-પ્રમુખ શ્રી, સર્વ સેવા સંઘ, કચ્છ-ભુજ. તા. ૫-૧-૨૫, રવિવાર, સાંજે ૫.૦૦ કલાકે. સ્થળ: ભુજ હાટ, રિલાયન્સ મોલની સામે, ભુજ-કચ્છ. નિમંત્રક: લાયન બળદેવ પરમાર (પ્રેસિડેન્ટ) લાયન ધર્મેન્દ્રસિંહ જોડા (ચેરમેન)

નાટ્ય દર્પણ

એકલવ્ય

અમરદિપ સર્જન વિશાલ ગોરડિયા પ્રસ્તુત ભરત નારાયણદાસ ઠક્કર નિર્મિત વિપુલ મહેતા લિખિત-દિગ્દર્શિત કૃતિકા દેસાઈ- મેહુલ બુચ અભિનિત ‘એકલવ્ય’ સાથી કલાકારો: સ્મિત ગણપાત્ર, શ્યામ મહેતા, સુદાની વ્યાસ, કેવિન ઉમારીયા, હિતાર્થ જોષી, દુર્ગેશ મિશ્રા, કેતન જોષી. આ રવિવાર, તા. ૫ જાન્યુઆરી બે પ્રયોગ ભજવાશે બપોરે ૩.૩૦ ક. નહેરુ ઓડિટોરિયમ, વર્લી ખાતે અને રાત્રે ૯.૦૦ ક. ઝવેરબેન ઓડિટોરિયમ, ઘાટકોપર ખાતે ભજવાશે.

એક રમત સમય સાથે

રંગમંચ પ્રોડક્શનનું - વિપલ એન્ટરટેઇનમેન્ટ - આસિફ પટેલ નિર્મિત વિપુલ વિઠલાણી દિગ્દર્શિત-અભિનિત ‘એક રમત સમય સાથે’ કલાકારો: ગાયત્રી રાવલ, શૈલજા શુક્લ, તેજસ શાહ, રૂપેશ મકવાણા, નાયશા ફોજદાર અને પરાગ શાહ છે. આ રવિવાર, તા. ૫ જાન્યુઆરી સાંજે ૭.૩૦ ક. ભારતીય વિદ્યા ભવન ઓડિટોરિયમ, ચોપાટી ખાતે ભજવાશે.

બલક્રમાસ્ટર ગુજુબાઈ

સિદ્ધાર્થ રાંદેરિયા પ્રોડક્શનનું ચિત્રક શાહ, કિરણ મલવણકર પ્રસ્તુત પ્રવિણ સોલંકી લિખિત સિદ્ધાર્થ રાંદેરિયા દિગ્દર્શિત-અભિનિત. કલાકારો: સિદ્ધાર્થ રાંદેરિયા, તેજલ વ્યાસ, હિમાંશુ ઉપાધ્યાય, જીતેન્દ્ર સુમરા, જયુથિકા શાહ, રિદ્ધિ વોરા, જય દેસાઈ, રામમિલન રજક, તેજસ શાહ અને નિલેશ જોષી છે. આ રવિવાર, તા. ૫ જાન્યુઆરી રાત્રે ૯.૦૦ ક. પ્રબોધન ઠાકરે ઓડિટોરિયમ, બોરીવલી (વેસ્ટ) ખાતે ભજવાશે.

કોંગ્રેસ રેલવેમાં ઓવરહેડ વાયર તૂટતા ટ્રેન વ્યવહાર ખોરવાયો

મુંબઈ: કોંગ્રેસ રેલવે રૂટ પર રતનાગિરી સ્ટેશન નજીક ઓવરહેડ વાયરમાં ખામી સર્જતા ટ્રેન વ્યવહાર ખોરવાયો હતો. આ ઘટના શનિવારે બપોરે ૧૨.૩૫ કલાકે અડિવલી ખાતે બની હતી. ટ્રેન સેવા પૂર્વવત

થતા એક કલાકથી વધુ સમય લાગ્યો હતો, પરંતુ મોટા ભાગની ટ્રેનો ત્રણથી ચાર કલાક મોડી પડી હતી, એમ સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. કોંગ્રેસ રેલવેમાં ઓવરહેડ વાયર ૧૨.૩૫ કલાકે તૂટી પડ્યો હતો

મુંબઈની ચારેય નદીને સજીવન કરાશે: ૩૫૭ કરોડની જોગવાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબઈની મીઠી, દહિસર, પોઈસર અને ઓશિવરા આ ચાર નદીઓ આવેલી છે, તેમાંથી મીઠી નદીને ૩૫૭ કરોડની જોગવાઈ કરવામાં આવેલી છે. આ ચાર નદીમાંથી મીઠી, દહિસર અને પોઈસર નદીને પુનઃજીવિત કરવામાં આવેલી છે. આ નદીના વિકાસ કામનો અહેવાલ તાજેતરમાં મહારાષ્ટ્ર પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડ દ્વારા લેવામાં આવ્યો હતો, જેમાં પાલિકા પ્રશાસન દ્વારા જણાવવામાં આવ્યું હતું કે પાલિકા દ્વારા નદીઓને પુનઃજીવિત કરવા માટે આ વર્ષના બજેટમાં ૩૫૭ કરોડ રૂપિયાની જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી. જોકે છેલ્લા અનેક વર્ષોમાં અપેક્ષા મુજબનું કામ થયું નથી. અત્યંત ધીમી ગતિએ કામ ચાલી રહ્યું હોવાની નારાજગી મહારાષ્ટ્ર પોલ્યુશન કંટ્રોલ બોર્ડ દ્વારા વ્યક્ત કરવામાં આવી હતી.

લાડકી બહેનના લાભાર્થીઓની ચકાસણી સાબિત કરે છે કે યોજના મતો માટે જ હતી: વડેટ્ટીવાર

જ્યારે સમારકામ કરીને ટ્રેન વ્યવહાર ૧.૫૫ કલાકે શરૂ થયો હતો. અડિવલી સિગ્નલ લાઇન ખાતે અટકી પડેલી ટ્રેનને ખેંચવા માટે ડીઝલ એન્જિન મોકલવામાં આવ્યા હતા.

મંત્રાલયમાં જગ્યાની તંગી વચ્ચે એર ઇન્ડિયાનું મકાન હસ્તગત કરવાની પ્રક્રિયાને ગતિ મળી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મંત્રાલયમાં જગ્યાની તંગીને કારણે નવા શપથ લેનારા પ્રધાનો અને રાજ્યના વિભાગોને સમાવવાનું મુશ્કેલ બની રહ્યું છે, એ બાબતને ધ્યાનમાં લેતાં એર ઇન્ડિયાના મકાનના સંપાદનની પ્રક્રિયા ઝડપથી આગળ વધારવામાં આવી રહી છે. રાજ્યના જાહેર બાંધકામ વિભાગ (પીડબ્લ્યુડી)એ આ ઈમારતનું નિરીક્ષણ અને માળખાકીય ઓડિટ પૂર્ણ કરી લીધું છે, ત્યારે કેટલાક વિભાગોને આ ઈમારતમાંથી કામ શરૂ કરવાનું કહેવામાં આવ્યું છે. સત્તાવાર સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે, કેન્દ્ર સરકારે ગયા વર્ષે માર્ચ મહિનામાં મહારાષ્ટ્ર સરકારને ઇમારત ટ્રાન્સફર કરવાની મંજૂરી આપ્યા પછી અજિત પવારના નેતૃત્વ હેઠળના રાજ્યના નાણાં વિભાગે ૧,૬૦૧ કરોડ રૂપિયાના સંદેશને મંજૂરી આપી હતી. રાજ્ય વિધાનસભાની ચૂંટણીની આવ્યાસંહિતા લાગુ થાય તે પહેલાં નાણાં વિભાગ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હોવા છતાં ચૂંટણી જીતવા માટે રાજકીય દબાણને કારણે લાડકી બહેન અને અન્ય લોકપ્રિય યોજનાઓ જેવી અન્ય પ્રાથમિકતાઓને કારણે આ સોદા માટે ભંડોળની જોગવાઈ થઈ શકી નહોતી, એમ સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. ‘હવે મહાયુતિ સરકાર પાછી આવી ગઈ છે, મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ દ્વારા લેવામાં આવેલા રસને

કારણે ઇમારતના ટેકઓવરની પ્રક્રિયા સરળ બનાશે,’ એમ અધિકારીએ માહિતી આપી હતી. એર ઇન્ડિયા એસ્ટેટ્સ હોલિંગ કંપનીને ભંડોળ આપવા માટે જોગવાઈ કરવા બાબતે થોડો બેઠકો યોજાઈ હોવા છતાં, પૂરક માંગણીઓ દ્વારા આર્થિક જોગવાઈઓ કરવા માટેનાં પગલાં શરૂ કરી શકાયા નથી, એમ પણ સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. દરમિયાન, રાજ્ય પીડબ્લ્યુડીએ ચૂંટણી સમયગાળા દરમિયાન સ્થળ નિરીક્ષણ અને માળખાકીય ઓડિટની પ્રક્રિયા શરૂ કરી હતી. એક અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ, રાજ્ય સરકારના કેટલાક વિભાગોને એર ઇન્ડિયા બિલ્ડિંગ પરિસરમાંથી કામ શરૂ કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું છે. જોકે હજુ સુધી એ નક્કી થયું નથી કે પ્રધાનોની ચેમ્બર અને તેમની સાથે જોડાયેલી ઓફિસો ઇમારતમાં ખસેડવામાં આવશે કે પછી રાજ્યના વિભાગો. સરકારને વધારાની જગ્યાની સમ્પત્તિ જરૂર છે. ઇમારતની માલિકી હસ્તગત કરવાના પ્રસ્તાવને મંજૂરી આપતી વખતે એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે રાજ્ય સરકાર પાનગી જગ્યા ભાડે લેવા માટે મોટી રકમ ખર્ચ કરી રહ્યું છે. એક અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે કેટલાક વિભાગો ઉપરાંત, રાજ્યના નિયામકો અને અન્ય સંસ્થાઓએ દક્ષિણ મુંબઈમાં કરોડોના ભાડાની લીધી છે.

લાડકી બહેનના લાભાર્થીઓની ચકાસણી સાબિત કરે છે કે યોજના મતો માટે જ હતી: વડેટ્ટીવાર

મુંબઈ: કોંગ્રેસના વરિષ્ઠ નેતા વિજય વડેટ્ટીવારે શનિવારે જણાવ્યું હતું કે ‘મુખ્યમંત્રી માઝી લાડકી બહેણ યોજના’ના લાભાર્થીઓની ચકાસણી કરવાનો મહારાષ્ટ્ર સરકારનો નિર્ણય સાબિત કરે છે કે આ યોજના રાજ્ય વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં મહિલાઓના મત મેળવવા માટે જાહેર કરવામાં આવી હતી. વડેટ્ટીવારે એવો દાવો કર્યો હતો કે, ગયા વર્ષે ચૂંટણી પહેલાં જ્યારે યોજનાની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી ત્યારે સરકારે લાભાર્થીઓ માટેના માપદંડ હળવા કર્યા હતા. લાડકી બહેન યોજના મહાયુતિ માટે ગેમ-ચેન્જર સાબિત થઈ અને શિવસેના ભાજપ અને એનસીપીની મહાયુતિને રાજ્ય વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં જંગી જીત નોંધાવી હતી. ગયા વર્ષે ઓગસ્ટમાં એકનાથ શિંદેની આગેવાની હેઠળની સરકાર દ્વારા શરૂ કરાયેલી ‘મુખ્યમંત્રી માઝી લાડકી બહેણ યોજના’ હેઠળ પાત્ર મહિલાઓને માસિક ૧,૫૦૦ રૂપિયાનું ભથ્થું આપવામાં આવે છે.

કોંગ્રેસના નેતાએ એક નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે, ‘મહાયુતિ મહિલાઓ પાસેથી મતો મેળવવા છપ્પતી હતી અને હવે સરકાર કહે છે કે લાભાર્થીઓની ચકાસણી કરવામાં આવશે. ઘણા લાભાર્થીઓને યાદીમાંથી દૂર કરવામાં આવશે. આ અન્યાયી છે. સંબંધિત પ્રધાને એમ પણ કહ્યું હતું કે અન્ય સરકારી યોજનાઓની મહિલા લાભાર્થીઓને લાડકી બહેનનું ભથ્થું મળશે નહીં. આ બધા પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે આ યોજના ફક્ત મતો માટે હતી.’ આ અઠવાડિયાની શરૂઆતમાં રાજ્યના મહિલા અને બાળવિકાસ પાતાના પ્રધાન અદિતિ તટકરેએ એવી જાહેરાત કરી હતી કે સરકાર ભોગસ લાભાર્થીઓ અંગેની ફરિયાદોનો ઉકેલ લાવશે અને ચકાસણી માટે આવકવેરા અને પરિવહન વિભાગો તેમણે એમ પણ કહ્યું હતું કે સરકાર અથવા લાભાર્થીઓની ચકાસણીને આદેશ આપી રહી નથી, પરંતુ ફક્ત સ્થાનિક સરકારી કચેરીઓમાં નોંધાયેલી ફરિયાદોનો ઉકેલ લાવી રહી છે.

પાંચમા પાનાનું ચાલુ

વર્સોવાથી દહિસર	દર વર્ષે	બીડના સરપંચના
પર કામ ચાલુ કરી દેવામાં આવશે એવો દાવો પાલિકા પ્રશાસન તરફથી કરવામાં આવ્યો છે. ઉત્તર મુંબઈમાં ૬૦,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાથી વધુના કામ હાથ ધરવામાં આવવાના છે, જેમાં લોખંડવાલા ડીપી રોડ, મલાડ ડેવલપમેન્ટ પ્રોજેક્ટ, સ્પોર્ટ્સ કોમ્પ્લેક્સ વગેરે કામનો સમાવેશ થાય છે. બોરીવલી (પૂર્વ)માં પાર્કિંગ માટે જગ્યા ઉપલબ્ધ કરવામાં આવવાની છે. આરોચ્ય સેવા સુધારવા માટે ઉપાય યોજના, સંજય ગાંધી રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનમાં બુદ્ધ ભગવાનની પ્રતિમા બાબતનો અભ્યાસ અને યોજના, પોઈસર નદીને પહોળી કરવાના તથા પુનર્વસન જેવા મુદ્દા પર પણ ધ્યાન આપવામાં આવવાનું છે. બોરીવલીનો ગોરાઈમાં રિક્ફ્રૂઝ ટ્રાન્સફર સેન્ટરમાં કચરો મોકલવાનું બંધ કરવાની સૂચના આપવામાં આવી છે.	કામોની શનિવારે સમીક્ષા કરી હતી. સહ્યાદ્રી ગ્રેસ્ટ હાઉસ ખાતે મુંબઈ મેટ્રોપોલિટન રિજન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી (એમએમઆરડી)ની સમીક્ષા બેઠક શનિવારે યોજાઈ હતી. આ બેઠકમાં દેવેન્દ્ર ફડણવીસે દરેક મેટ્રો લાઇનની સમીક્ષા કરી હતી. મુંબઈ ઉપનગરોમાં હાલમાં ચાલી રહેલા તમામ મેટ્રો કામોને ઝડપથી પૂર્ણ કરવા માટે નવું શેડ્યૂલ તૈયાર કરો. કાર્યોમાં વિલંબ ચાલશે નહીં. ઘણી જગ્યાઓ કાર શેડ વગર પણ મેટ્રો ચાલી રહી છે, તેથી મેટ્રો માટે આની રાહ જોશો નહીં. વિશ્વમાં આવ્યા પ્રયોગો થઈ રહ્યા છે, તેનો અભ્યાસ કરો, ભવિષ્યની તમામ સંભવિત મેટ્રો પ્રોજેક્ટ્સની સમીક્ષા કરો, કાર શેડ માટે અત્યારથી જ જગ્યા અનામત રાખો, એવો આદેશ મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે આપ્યો હતો. આ ઉપરાંત ફડણવીસે આ વર્ષે ૨૨ (બાવીસ) કિલોમીટરની મેટ્રો શરૂ કરવાના નિર્દેશ આપ્યા છે. મેટ્રો-૩ તેમાં વધુ ૨૦-૨૫ કિમીનો ઉમેરો કરશે, એટલે કે આ વર્ષે મુંબઈમાં કુલ ૫૦ કિ.મી.નું મેટ્રો નેટવર્ક લંબાવવામાં આવશે. ફડણવીસે એમએમઆરડીએને ટાઈટ આપતા કહ્યું હતું કે, આવતા વર્ષથી દર વર્ષે ૫૦ કિ.મી. મેટ્રો શરૂ કરવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરો. ફડણવીસે ૨૫૦ મિલમાં ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકરના સ્મારક અને શિવસેના પ્રમુખ બાબાસાહેબ ઠાકરેના સ્મારકના કામની પણ સમીક્ષા કરી હતી. અધિકારીઓને હવે આ બંને પ્રોજેક્ટના વાર્ષિક જાણવણી માટે પ્લાન તૈયાર કરવા સૂચના આપવામાં આવી છે.	બીજા નેતા અને એનસીપીના પહેલા નેતાએ મુંબઈને લક્ષ્ય બનાવ્યા છે. અગાઉ ભાજપના વિધાનસભ્ય સુરેશ ઘસે મુંબઈ નામ લીધા વિના તેમની ટીકા કરી હતી. ‘મુંબઈ બીડના પાલક પ્રધાન હતા ત્યારે તેમણે વાલ્મિકિ કરાડને તમામ સત્તા અને અધિકાર પૂરા પાડ્યા હતા. કરાડ બીડમાં ગેરબંધારણીય અધિકાર ધરાવતા હતા જેમાં કાયદો અભરાઇએ ચકાવી દેવાયો હતો અને બંડણીનો દોર શરૂ થઇ ગયો હતો’, એવો આક્ષેપ સોલંકીએ કર્યો હતો. ‘સરપંચ હત્યા કેસની તપાસ પારદર્શક થવા માટે મુંબઈને કેબિનેટથી દૂર રાખવા જોઇએ. જો તેઓ આનું કરવા તૈયાર ન હોય તો એનસીપીની નેતાગીરીએ તેમને આનું કરવા કહેવું જોઇએ. હું નાયબ મુખ્ય પ્રધાન અજિત પવારને, મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસને અને જાહેરમાં પણ આ વાત કહી છે’, એમ તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું.

મીઠ ચોકી પુલનું કામ પૂરું

મલાડ પશ્ચિમમાં મીઠ ચોકી ફ્લાયઓવરનું કામ પૂરું થયું છે અને બનેલું કામ પૂરી કરીને જાન્યુઆરીના ફ્લાયઓવરનું ઉદ્ઘાટન કરીને તેને પૂર્ણ રીતે ટ્રાફિક માટે ખુલ્લો મૂકવામાં આવવાનો છે એવો દાવો શનિવારે કરવામાં આવ્યો છે. આ અગાઉ તબક્કાર મીઠ ચોકીનો ફ્લાયઓવર વાહનવ્યવહાર માટે ખુલ્લો મૂકવામાં આવ્યો છે. ખારા પાણીની મીઠો કચણા પ્રોજેક્ટ માટે ટેન્ડર પ્રક્રિયા મુંબઈની પાણીની વધતી માગણીને પહોંચી વળવા માટે પાલિકા દ્વારા દરિયાના ખારાના પાણીને મીઠા કરવાનો પ્રોજેક્ટ મનોરી ખાતે ઊભો કરવામાં આવવાનો છે. જોકે આ પ્રોજેક્ટ માટે બહાર પાડવામાં આવતા ટેન્ડર પ્રક્રિયાને પ્રતિસાદ મળતો ન હોવાથી આ પ્રક્રિયા જ રદ કરવાનો નિર્ણય પાલિકાએ લીધો હતો. જોકે હવે કેન્દ્રીય વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ પ્રધાને આ પ્રોજેક્ટને ઝડપથી અમલમાં લાવવા માટે પાલિકા પ્રશાસનને નિર્દેશ આપ્યો હતો.

સાંઈબાબાના

૨૦૦૬ના
પ્રસાદાલયમાં નિઃશુલ્ક પ્રસાદ-ભોજનનો લાભ લીધો. ૯,૪૭,૭૫૦ લાડુ પ્રસાદના પેકેટનું વેચાણ થયું હતું જેનાથી ૧,૮૯,૫૫,૦૦૦ રૂપિયાની આવક થઈ હતી. આ સાથે ૫,૯૮,૬૦૦ સાઇબકતોમાં મફત મુંબઈના લાડુના પ્રસાદ વિતરણ કરાયો હતો.

સંઘ વિરુદ્ધ સાધુ-સંતો...

ધર્મસ્થાનોના મુદ્દે બબાલ કેમ?

કવર વિજય વ્યાસ સ્ટોરી feedback@bombaysamachar.com

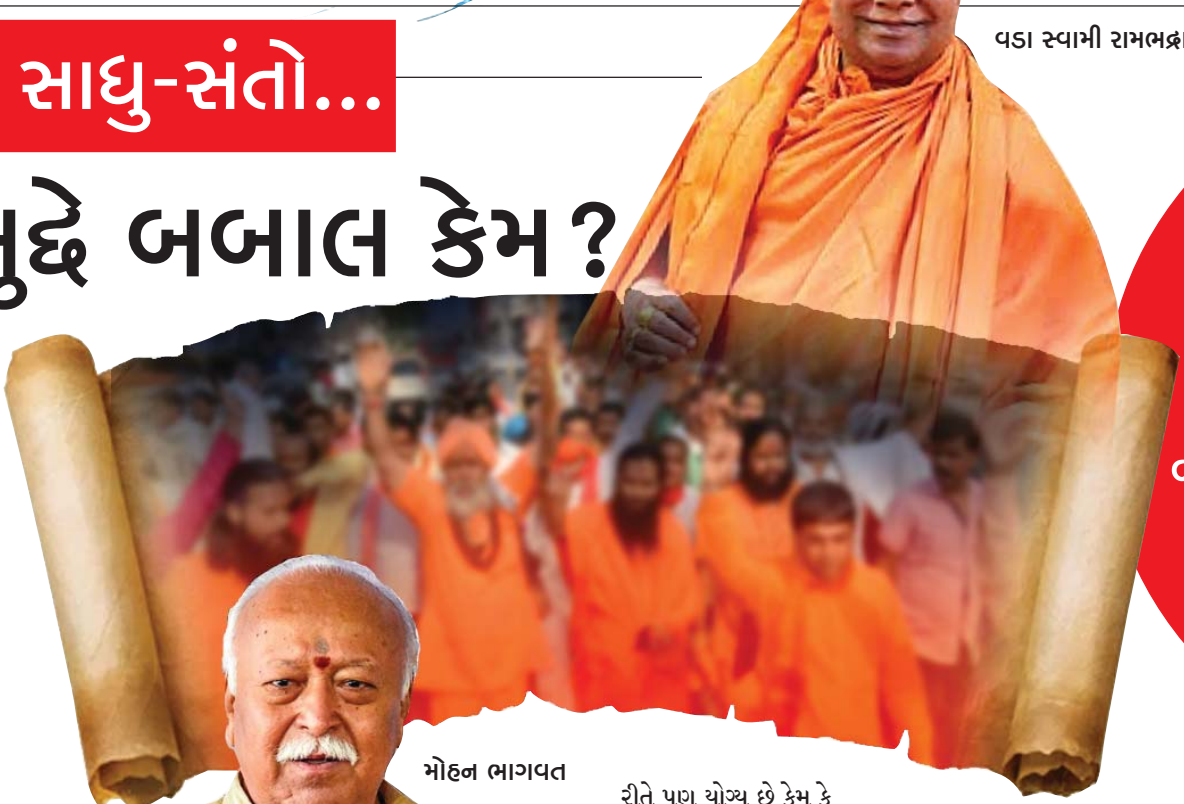
ભારતમાં એક તરફ હિંદુ મંદિરો કે ધર્મસ્થાનો તોડીને મુસ્લિમ ધર્મસ્થાનો બનાવવામાં હોવાના પુરાવા મળવાની ઘટનાઓ વધતી જાય છે ત્યારે બીજી તરફ 'રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ' (આરએસએસ)ના વડા મોહન ભાગવતે હિંદુઓને આપેલી સલાહના કારણે બપેરો થઈ ગયો છે.

મોહન ભાગવતે મુસ્લિમ ધર્મસ્થાનોનાં ખોદકામ કરીને હિંદુ ધર્મસ્થાનો શોધવાની પ્રવૃત્તિથી દૂર રહેવાની હિંદુઓને સલાહ આપીને કહ્યું છે કે, દેશમાં દરેક મસ્જિદ નીચે મંદિર શોધવાની જરૂર નથી. મોહન ભાગવતે કટાક્ષ કર્યો કે, રામ મંદિરના નિર્માણ પછી ઘણા લોકોને લાગે છે કે, મંદિર તોડીને મસ્જિદ બનાવવામાં આવી હતી એવા અયોધ્યાની બાબરી મસ્જિદ-રામ જન્મભૂમિ વિવાદ જેવા મુદ્દા ઉઠાવીને 'કેટલાક' લોકો આડકતરી રીતે હિંદુઓના નેતા બનાવવા પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. હકીકતમાં કોઈને પણ આ રીતે ધાર્મિક મુદ્દા બંધકાવીને નેતા બનાવવાની મંજૂરી ના આપી શકાય.

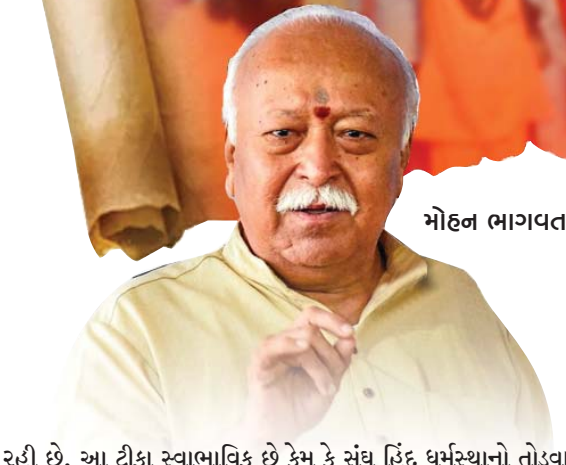
ભાગવતના આ નિવેદનની સાધુ-સંતોએ બારબર ઝાટકણી કાઢી છે. સાધુ-સંતોએ સોઈ ઝાટકીને કહી દીધું છે કે, હિંદુ ધર્મસ્થાનોનો મુદ્દો અમારો છે એટલે સંઘ તેમાં ના પડે તો સાઈ છે. સાધુ-સંતોના સંગઠન 'અખિલ ભારતીય સંત સમિતિ (એબીએસએસ)'એ મોહન ભાગવતને સલાહ આપી છે કે, મંદિર-મસ્જિદ ધાર્મિક મુદ્દો છે અને આવા મુદ્દા પર ધર્માચાર્યોનો નિર્ણય જ અંતિમ રહેશે તેથી સંઘ કે બીજાં કોઈ સંગઠન આ મુદ્દે કડછો મારવો નહીં...

તુલસી પીઠના વડા સ્વામી રામભદ્રાચાર્ય મહારાજે તો ભાગવતની વાતને સાવ ફાલતુ ગણાવીને કહી દીધું છે કે, ભાગવતની વાત હિંદુઓએ સ્વીકારવી ફરજિયાત નથી કેમ કે ભાગવત 'રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ'ના સંચાલક છે, હિન્દુ ધર્મના નહીં...

એમણે તો ત્યાં સુધી કહ્યું કે જ્યાં જ્યાંથી પણ હિન્દુ મંદિરના અવશેષો નીકળશે ત્યાં વોટથી કે કોર્ટથી એનો કબજો લઈને રહીશું! ભાગવત મુસ્લિમોનું તુણીકરણ કરી રહ્યા છે એવી ટીકા પણ થઈ

વડા સ્વામી રામભદ્રાચાર્ય મહારાજ

મોહન ભાગવત

રહી છે. આ ટીકા સ્વાભાવિક છે કેમ કે સંઘ હિંદુ ધર્મસ્થાનો તોડવાના મુદ્દે બેવડાં ધોરણે અપનાવી રહ્યો છે. ૧૯૮૦ના દાયકામાં સંઘે જ અયોધ્યામાં ભગવાન શ્રી રામનું મંદિર તોડીને બાબરી મસ્જિદ બનાવઈ હોવાનો દાવો કરેલો. એ વખતે સંઘ અયોધ્યા, કાશી અને મથુરા એ ત્રણ મંદિર મુસ્લિમો પાછાં આપે એવી માગણી કરતો હતો. પણ હવે કાશી અને મથુરાની વાત જ કરતો નથી ત્યારે બીજાં મંદિરો પાછાં લેવાની વાત કરે એવી આશા જ ના રખાય. હિંદુઓ માટે આ મુદ્દો ધાર્મિક લાગણી સાથે સંકળાયેલો છે, પણ સંઘ હિંદુઓની લાગણીને બદલે ભાજપનાં હિતો સાચવે છે તેથી સંતોનો આકોશ ગંભીરતાથી વિચારવા જેવો ખરો...

ભારતમાં હિંદુ ધર્મસ્થાનો તોડીને બનાવવામાં આવેલાં મુસ્લિમ ધર્મસ્થાનોનો મુદ્દો ઊઠે તો તેના કારણે મુસ્લિમ દેશોને મોટી સરકાર વિરુદ્ધ બોલવાની તક મળી જાય. મોટી સરકાર આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે ભીંસમાં આવી જાય તેથી સંઘ આ મુદ્દા ના ઊઠે એવું ઇચ્છે છે.

સંઘ સામે હિંદુવાદી નેતાઓએ અને સંતોએ ઉઠાવેલો આકોશ એ

રીતે પણ યોગ્ય છે કેમ કે સંઘનું હિંદુત્વ સગવડવું છે અને સંઘ હિંદુત્વનો ઉપયોગ પોતાના કાયદા માટે કરે છે એવા આક્ષેપ અવારનવાર થતા રહે છે. સંઘ વિશ્વમાં હિંદુઓનું હિતરક્ષક સૌથી મોટું સંગઠન હોવાનો દાવો કરે છે, પણ વાસ્તવમાં એ સત્તાની નજીક રહીને બધા લાભો લે છે. સંઘનું હિંદુત્વ કેવું છે અને તેને હિંદુઓના બદલે ભાજપની વધારે ચિંતા છે એ મણિપુર અને બાંગ્લાદેશમાં આપણે જોઈ જ લીધું છે.

મણિપુરમાં અત્યારે ભલે શાંતિ છે, પણ છેલ્લાં દોઢ વર્ષથી જે હિંસા ચાલી તેમાં સંખ્યાબંધ હિંદુઓનો ભોગ લેવાયો અને હજારો હિંદુઓ બેઘર થયા. મણિપુરમાં ખ્રિસ્તી આદિવાસીઓ અને હિંદુ મેઈન્ટેન્સ સમુદાય વચ્ચેના જંગમાં હિંદુઓએ બહુ સહેલું પડ્યું છે. હિંદુ બહેન-દીકરીઓ પર પાશવી ગેંગે રેપ થયા અને જે બહેનને જાહેરમાં નગ્ન કરીને ફેરવવામાં આવી હતી એ બહેનો પણ હિંદુ જ હતી.

આ બધું જોઈને આપણી હિંદુવાદી સરકારમાં બેઠલા લોકોનું ન તો લોહી ઊકળ્યું કે ના સંઘના નેતાઓના પેટનું પાણી હાલ્યું. સંસદમાં હિંદુઓનાં હિતો સાચવવા માટે જીવ આપી દેવાની વાતો કરનારા કેન્દ્ર સરકારના મંત્રીઓમાંથી એક મંત્રી મણિપુરના હિંદુઓનાં આંસુ લૂછવા માટે મણિપુર ગયો નથી કે એમના વિશે બોલ્યો પણ નથી.

બીજી તરફ, સંઘ મણિપુરની હિંસા વિશે બોલ્યો નથી એવું ના કહી શકાય કેમ કે ભાગવતે બે વાર મણિપુરના મુદ્દાને તાત્કાલિક હાથ પર લેવાની વાત કરી પણ પછી શું? કંઈ જ નહીં.

‘રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ’ના વડા મોહન ભાગવતે હિંદુઓને આપેલી સલાહથી ટોચના સાધુ-સંતો ગિત્રાયા છે. મંદિર-મસ્જિદ પછી મણિપુર અને બાંગ્લા દેશની ઘટનાઓને લઈને સરકાર અને સંઘની રહસ્યમય ચુપકીદી સામે શબ્દો ચોર્યા વગર એમણે પોતાનો ઉગ્ર આકોશ ઉઠાવ્યો છે.

મણિપુરના હિંદુઓ આ દેશના હિંદુઓ જ છે ને એ કપાઈ રહ્યા હોય ત્યારે બે વાર એમના વિશે બોલી દેવું એ હિંદુઓનાં હિતો સાચવવાં ના કહેવાય. કેન્દ્ર સરકાર મણિપુરના હિંદુઓને ભગવાન ભરોસે છોડીને બેઠી છે તેની સામે સંઘે હુકાર કરવો જોઈતો હતો.

બાંગ્લાદેશના મામલે પણ સંઘનું વલણ એવું જ છે. ભારત હિંદુઓનો સૌથી મોટો દેશ છે ત્યારે પાકિસ્તાન દેશમાં રહેતા હિંદુઓની ચિંતા ભારત નહીં કરે તો બીજું કોણ કરશે એવી વાતો સિટિઝનશીપ એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ (સીએએ) વખતે સંસદમાં કોણ કરતું હતું એ કહેવાની જરૂર નથી.

સંઘે એ વાતોમાં હાજીયો પૂરાવેલો ને અત્યારે બાંગ્લાદેશમાં હિંદુઓની કલ્લેઆમ થાય છે ત્યારે હિંદુઓની ચિંતા કરનારા બધા ઘરે જઈને ગોઠાં ઓઢીને સૂઈ ગયાં છે.

સંઘ બાંગ્લાદેશના હિંદુઓની રક્ષા કરે એવી તો તેની પાસેથી અપેક્ષા જ નથી. જમ્મુ અને કાશ્મીર કે મણિપુર આ દેશનો ભાગ હોવા છતાં સંઘ આ રાજ્યોના હિંદુઓને બચાવવાના બદલે ખાલી થૂંક ઉડાડતો હોય તો બાંગ્લાદેશમાં તો શું કરવાનો નથી.

સંઘ વ્યક્તિપૂજામાં નહીં માનવાની ને સંગઠન મહાન છે ને રાષ્ટ્ર મહાન છે એવી બધી સૂક્ષ્ણાણી વાતો કરે છે એ નર્ચો દંભ છે એ મણિપુરની ઘટનાએ સાબિત કરી દીધું. કાશ્મીરમાં હિંદુઓ મરે તેની સામે સરકાર ચૂપ રહે, મણિપુરમાં હિંદુઓ મરે તેની સામે પણ સરકાર કશું ના કરે છતાં સંઘ ચૂપ રહે તો તેની સામે વિરોધનો આકોશ હિંદુવાદીઓ ઉઠાવવાના જ છે.

અરાઉન્ડ દ વર્લ્ડ

નીલ પાટીલ Founder, COO & CTO Veena World neil@veenaworld.com

અમે અમારું પોડકાસ્ટ ટ્રાવેલ એક્સપ્લોર સેલિબ્રેટ લાઈફ શ્રેણી શરૂ કર્યું ત્યારે વીણા વર્લ્ડનાં ચીફ પ્રોડક્ટ ઓફિસર સુનિલા પાટીલ અને મેં એક સરળ લક્ષ્ય રાખ્યું હતું: અમારી પ્રવાસની વાર્તાઓને જીવંત કરવી, એક્સપ્લોરેશનની ખુબીઓને મહી લેવી ઈન્સાઈટ્સ, અનુભવો અને વાર્તાઓને આદાનપ્રદાન કરવું. અને 150 થી વધુ એપિસોડ પછી પોડકાસ્ટ ખરેખર વિશેષ તરીકે ઉત્કૃષ્ટિ પામ્યું છે.

આ સફરમાં અમે એ સન્માન અનુભવ્યું છે કે અમે સરખા મહેમાનોને સાથે રાખી, તેમના અનોખા પ્રવાસી દૃષ્ટિકોણ અને કુશળતા પર ઊંડાણથી ચર્ચા કરી છે. 2024માં 40 ટ્રાવેલ એક્સપ્લોર સેલિબ્રેટ લાઈફના એપિસોડ પ્રસારિત કરાયા હતા અને હવે અમારી અમુક મનરમણીય ચર્ચા પર પ્રકાશ પાડવા માટે આ ઉત્તમ અવસર છે એવું મહેસૂસ થાય છે. આ એપિસોડથી શ્રોતાઓ પ્રભાવિત થયા હતા, તેમની અંદર ઉત્કૃષ્ટતા જાગી હતી અને અસંખ્ય પ્રવાસનાં સપનાં પ્રેરિત થયાં હતાં.

સેન કરો અને સાંભળો ટ્રાવેલ એક્સપ્લોર સેલિબ્રેટ લાઈફ

Advertisement for Veena World travel packages including Europe (225000), Gujarat (30000), and Rajasthan (30000).

બોર્ડર-ગાવસકર ટ્રોફી સ્પેશિયલ

આ એપિસોડમાં અત્યંત રોમાંચક રીતે ક્રિકેટનું ટ્રાવેલ સાથે મિલન થાય છે. સુનિલા અને હું શ્રોતાઓને દંતકથા બોર્ડર-ગાવસકર ટ્રોફીની જયમાની કરતાં પાંચ આઈકોનિક ઓફિસિયલ શહેરોના પ્રવાસે લઈ ગયાં હતાં. અમે પર્થમાં અદભુત બીચ અને આઉટગોર આકર્ષણો સાથે શરૂઆત કરી, જે પછી એડેલેઈડનું મોહક સૌંદર્ય અને બરોડા વેલીની પ્રસિદ્ધ વાઈન્સની સેર કરાવી હતી. ઓસ્ટ્રેલિયાન રિવરસાઈડ સૌંદર્ય અને સાંસ્કૃતિક સ્વર્ણિમતા અનોખી તરી આવી હતી, જ્યારે મેલબર્ન તેમાં કળા દ્રશ્યો અને ધર્મધર્મતી કેકે સંસ્કૃતિથી મોહિત કર્યાં હતા. આખરે સિડનીએ તેના આઈકોનિક ઓપેરા હાઉસ, હાર્બર બ્રિજ અને અવિસ્મરણીય અનુભવોથી ચક્રિત કર્યાં હતા.

સ્વાલબાર્ડ: દુનિયાનો સૌથી ઉત્તરીય ધ્રીપસમૂહ આ એપિસોડમાં સુનિલા અને મેં દુનિયાની કોરે સ્વાલબાર્ડમાં સાહસ ખેડ્યું, જ્યાં આર્કટિક વંદરેલનમાં પરફેક્ટ્યુઅરિટ સિતિબેનું અદભુત પરંપરાઓ સાથે મિલન થાય છે. અમે સ્વાલબાર્ડની અમુક વિચિત્ર નીતિઓમાં ડોહિયું કરાવ્યું, જેમકે, 'નો બર્થ, નો ડેથ' નિયમ, જે આવા તીવ્ર વાતાવરણમાં જીવન જીવવાના પડકારોનો દાખલો છે. સાહસિકોને ઊગ્ર સ્લેજ અને સ્નોમોબાઈલ થી પોલાર નાઈટ્સ બોવા સુધી અને ઝ્યોબલ સીડ વોલ્ટની ખોજ કરવાનું પણ ગમશે. તેની સમૃદ્ધ વાઈલ્ડલાઈફ અને મંત્રમુગ્ધ કરનારી સિતિબે સાથે સ્વાલબાર્ડ અનોખું સ્થળ છે.

કેથે પેસિફિક સાથે હોંગ કોંગ ખુઓ આ એપિસોડમાં મને હોંગ કોંગના સ્વર્ણિમ શહેરમાં ડોહિયું કરવા માટે કેથે પેસિફિકથી આનંદ યેડેરી સાથે બેસવાનો મોકો મળ્યો. આનંદની ઈન્સાઈટ્સ સાથે અમે કેથે પેસિફિકના સમૃદ્ધ ઇતિહાસમાં ડોહિયું કરાવ્યું અને તે પછી હોંગ કોંગના હાર્ટમાં પહોંચ્યાં. મોંગ કોકેની ધર્મધર્મતી ગલીઓથી ડુંગર પેકના શાંત રસ્તાઓ સુધી, હોંગ કોંગ શહેરી રોમાંચ અને નૈસર્ગિક સૌંદર્યનું ઉત્તમ સંમિશ્રણ પ્રદાન કરે છે. આ એપિસોડ ટ્રાવેલ ટિપ્સ, ઈન્સાઈટ્સ નોલેજ અને વ્યવહાર સલાહથી ભરચક હતો. જેણે આ ગતિશીલ સ્થળની સેર કરવાનું નિયોજન કરતા દરેક અચૂક સાંભળવું જોઈએ.

ક્રો બો-બો ફાન્સ: સિટી ઓફ લાઈટ્સની પાર આ એપિસોડમાં સુનિલા પાટીલ અને એટાઉટ ફાન્સ ખાતે ડાયરેક્ટર ઈન્ડિયા શીતલ મનશો શ્રોતાઓને ફાન્સનાં છૂપાં રત્નોના પ્રવાસે લઈ લાય

ટ્રાવેલ. એક્સપ્લોર. સેલિબ્રેટ લાઈફ.

ટ્રાવેલ એક્સપ્લોર સેલિબ્રેટ લાઈફ પોડકાસ્ટ સાથે અમે એક સરળ લક્ષ્ય રાખ્યું છે: પ્રવાસની ખુશીની ઉજવણી કરવી અને દુનિયા જોવા અન્યોને પ્રેરિત કરવા.

એ.આ. એપિસોડ ઓછા જ્ઞાત ખબરનામાં ઊંડાણથી ડોહિયું કરાવીને ફાન્સ દરેક પ્રકારના પ્રવાસીઓ માટે આખા વર્ષનું ડેસ્ટિનેશન શા માટે છે તે બતાવે છે. અમે ફ્રેન્ચ આલ્પ્સ બોયું, જે વિશ્વ કક્ષાના સ્કીઈંગ અને નયનરમ્ય સિટીટ્રિસ સાથે સાહસિકો માટે સ્વર્ગ છે અને તેમાં લવેન્ડર ખેતરો અને સુંદર ગામડાંઓ માટે જ્ઞાત નયનરમ્ય પ્રાંત છે. બોર્ડોક્સના વાઈનનાઈટ્સથી લાયોનની સાંસ્કૃતિક સ્વર્ણિમતા સુધી અને કોટ દ'અઝુરની સમૃદ્ધ વાજુની ખુબીઓ સુધી આ એપિસોડ પેરિસની પાર ફાન્સની વૈવિધ્યતા આલેખિત કરી.

પેરુ દેશની પણ વધુ છે. સુનિલા અને મેં આ મંત્રમુગ્ધ કરનારા એપિસોડમાં બોયું તેમ તે ઈતિહાસ, નિસર્ગ અને સ્વર્ણિમ ફ્લેવર્સનું સમૃદ્ધ સંમિશ્રણ છે. સુનિલાની પેરુની અવિસ્મરણીય ટ્રિપની પ્રેરિત થઈને અમે આ સાઈથ અમેરિકન રત્નોના ઘણા બધા સ્તર ઉજાગર કર્યાં. અમે મિરાફ્લોરેસના બીચથી લઈને પેરાકોની

નબરથી નયનરમ્ય ગાર્ડન રૂટનાં હરિયાળાં જંગલો અને નિર્મળ બીચથી સુધી આ દેશ નૈસર્ગિક સૌંદર્ય અને સાંસ્કૃતિક સમૃદ્ધિનું ઉત્તમ સંમિશ્રણ પ્રદાન કરે છે. અમે આઈકોનિક બ્રાઈ (બાબેન્કુ), સ્વાઈટ બિલ્ડિંગ અને સ્ટ્રીટ ફૂડ ફેવરીટ બની ચોવ સહિત સાઈથ આફ્રિકના ક્યુલિનરી ખબરનામાં પણ ડોહિયું કરાવ્યું. સ્માઈટલેન્ડિંગ: બાળકો સાથે પ્રવાસ માટે માર્ગદર્શિકા બાળકો સાથે પ્રવાસ પડકારજનક નહીં બનવો જોઈએ. બલકે તે પુસ્તક સાહસ બની શકે છે.

ટ્રાવેલ એક્સપ્લોર સેલિબ્રેટ લાઈફના આ એપિસોડમાં સુનિલા અને મેં પારિવારિક પ્રવાસ યાદગાર અને મનોરંજક બનાવવા માટે ઈન્સાઈટ્સ અને વ્યૂહરચનાઓ આપી. અમે શિશુલ મેનેજ કરવાથી અણધારી મુશ્કેલીઓ હાથ પડવા સુધી ભારતીય વાલીઓની સામાન્ય મૂલ્યવનોને પહોંચી વળ્યાં અને બાળકો માટે ડાઉનટાઈમ સાથે પેરિંગમાં શું ધ્યાન રાખવું જોઈએ અને આઈટિનરીના નિયોજન જેવી વ્યવહાર ટિપ્સ આપી.

સ્વિટઝર્લેન્ડની ખોજ: ઝમ્મેટ અને મેટરહોર્ન અલ્પાઈન બોર્ડર કોસિંગ ટ્રાવેલ એક્સપ્લોર સેલિબ્રેટ લાઈફના આ એપિસોડમાં ઝમ્મેટના મંત્રમુગ્ધ કરનારા અલ્પાઈન પ્રદેશથી લઈને આઈકોનિક મેટરહોર્ન અલ્પાઈન કોસિંગ સુધી ખોજ કરવા માટે મારી સાથે ઝમ્મેટ બર્ગબેનને એજનાં કાઢી મેનેજર ટેલિકા બોડાયાં. મેટરહોર્ન દુનિયાનાં સૌથી પ્રસિદ્ધ શિખરમાંથી એક છે, જે અમારા વાર્તાઓને કેન્દ્રિયિત હતું, કારણ કે અમે તેના સમૃદ્ધ ઇતિહાસ અને સાંસ્કૃતિક મહત્વનો મુકો ઊંચો હતો.

તેની એક હાઈલાઈટ મેટરહોર્ન અલ્પાઈન કોસિંગ હતી, જે અદભુત કોસ-બોર્ડર કેબલ કાર પ્રવાસ પ્રવાસીઓને સ્વિટઝર્લેન્ડમાં ઝમ્મેટ થી ઈટાલી લઈ લાય છે, જેમાં અદભુત આલ્પ્સનો મનોરમ્ય નજરો અને આકાશમાંથી અવિસ્મરણીય બોર્ડર કોસિંગ અનુભવ કરવા મળે છે.

તમારો આભાર! ટ્રાવેલ એક્સપ્લોર સેલિબ્રેટ લાઈફ અમારા પ્રવાસ સાથે તમારી સાથે, અમારા શ્રોતાઓ સાથે બોડાણનું ઉત્તમ માધ્યમ છે. અમારા પ્રવાસ સમૃદ્ધિઓ હિંસરો બનાવવા માટે તમારો આભાર અને અમે તમારી સાથે મળીને વધુ દુનિયાની ખોજ કરવા ઉત્કૃષ્ટ છીએ. ત્યાં સુધી જીવનની ઉજવણી કરતા રહો!

Large advertisement for Veena World travel packages with various offers like 'Rajasthan 30000 to 40000', 'Gujarat 30000 to 40000', 'Europe 225000', etc.

ગઝલ સમ્રાટ 'શયદા'નો ગઝલ ગુલઝાર ખીલ્યો છે પુરબહારે

હરજી લલજી દામાણી એક અગ્રગણ્ય ગઝલકાર હતા એમ કહીએ તો કોઈ ના ઓળખે, પણ ગઝલ સમ્રાટ શયદા કહીએ તો તાત્કાલિક ઓળખાણ પડે. ગઝલકાર તરીકે એવું પ્રદાન કર્યું કે 'શયદા' ઉપનામ આધુનિક ગુજરાતી ગઝલનો પધાર્ય બની ગયું વીસમી સદીના પ્રારંભમાં ઘણા ગઝલકારો પ્રયત્નશીલ હતા ત્યારે ગઝલના આકાશમાં શયદા નામનો નવો સિતારો ઊગે છે. શયદા આવે છે અને સાથે છે સગીર, નસીમ, આસીમ રાંદેરી, અમીન આઝાદ, રતિલાલ 'અનિલ', મજૂન અને સાબિર.

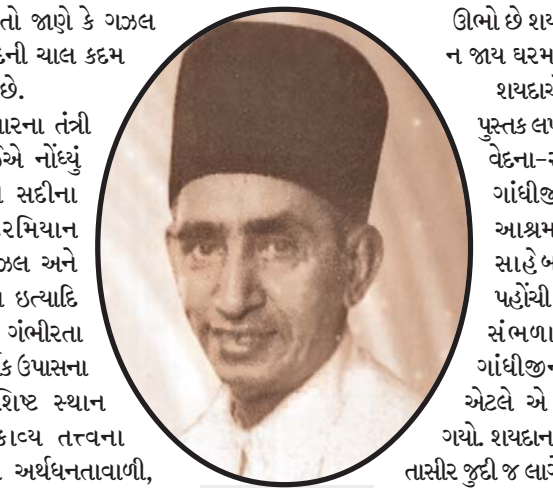
શયદાનો જન્મ ૨૪-૧૧-૧૯૨૮ માં ભાવનગર પાસેના ઘોલેરા ગામે, પણ કમ્બોમિ હંમેશાં મુંબઈ રહ્યું. ઈ.સ. ૧૯૫૨ માં મુંબઈ સમાચારમાં અમની ગઝલ પ્રગટ થઈ ત્યારે હરજી લલજી માસ્તર ઘોલેરાવાળા એવા લાંબા નામે પ્રગટ થઈ હતી.

ભાષાની સરળતા, ભાવોની સુકુમારતા, વિચારની ગહનતા અને વેદિકતા એમની ગઝલોમાં એકસાથે સમાવેશ પામે છે. ઈશ્ક-મિજાજ અને ઈશ્ક-હકીકી-રતિ અને ભક્તિ બન્નેનાં ઉદાહરણ એમની કૃતિઓમાં મળે છે. એમણે યોજેલા ઉપમા, દષ્ટાન્ત, અદ્યાન્તર-ચાસ, વિરોધભાસ, અપહનુતિ જેવા અલંકારો સ્વાભાવિક છતાં ચમત્કૃતિપૂર્ણ લાગે છે. શયદાની શૈલીનો પ્રવાહ વિના-અવરોધે વહ્યો જાય છે. એમણે પોતે પોતાની ગઝલ માટે કહ્યું છે તે યથાર્થ છે:

વિચારી વાંચનારા વાંચશે ને સાફ કહેશે કે ગઝલ શયદાની સાદી સાવ છે, પણ છે મન માટે

શયદાની ગઝલપ્રતિ અને ગુજરાતી ભાષા પ્રત્યેની એકનિષ્ઠ ભક્તિ હતી એટલે ૧૯૨૪ માં 'બે ઘડી મોજ' નામનું સામયિક શરૂ કર્યું. મુંબઈમાં મેનહટન જેવા ફોર્ટ વિસ્તારમાં બે ગાળાનું એક માળનું મકાન એ 'બે ઘડી મોજ'નું કાર્યાલય જ્યોતીન્દ્ર દવેના હાસ્થ લેખો, ઝવેરચંદ મેઘાણીની કૃતિઓ અને સમકાલીન શાયરોની ગઝલો ઉપરાંત શયદાની નવલકથા નિયમિત પ્રગટ થાય. યુવાન સૈફુદ્દીન એટલે સૈફ પાલનપુરીને ગઝલ લખતા કર્યા અને 'બે ઘડી મોજ'માં તેઓ ઉર્દૂ શાયરી પર બજમે શાયરી કોલમ પણ લખતા. આપણા લોકપ્રિય શાયર બરકત વીરાણી 'બે ફામ' એમના જમાઈ હતા. 'બે ફામ' કહે છે કે હું થોડીક ગઝલો લઈને 'બે ઘડી મોજ'માં શયદા સાહેબ પાસે ગયો, એમણે ગઝલો તો ના સ્વીકારી પણ જમાઈ તરીકે પસંદ કરી લીધો.

એ વખતના સમકાલીન ગઝલકારો ઉર્દૂ-ફારસી શબ્દોની ભરમારમાં રાચતા હતા ત્યારે શયદાએ ગઝલનું ગુજરાતીકરણ કર્યું. સામાન્ય માણસને સમજાય એવી સરળ ભાષામાં ગઝલો કહેવાનું શરૂ કર્યું. 'શબ્દમાં ગહેકી રહ્યા છે મોરલા, ભાવના મારી ટળકતી ઢેલ છે.' એમાં વાણી, રૂપક, પ્રતીક અર્થુષ્ય ગુજરાતી છે, અને 'અમારું જ મસ્તક અમોને

ગઝલકાર શયદા

નમે છે,' એમાં તો જાણે કે ગઝલ અને ભુજંગી છંદની ચાલ કદમ મિલાવીને ચાલે છે. મુંબઈ સમાચારના તંત્રી મીનુભાઈ દેસાઈએ નોંધ્યું હતું કે 'વીસમી સદીના પ્રથમ ચરણ દરમિયાન શયદાએ આ ગઝલ અને અનુસંગિક નઝમ ઇત્યાદિ કાવ્ય સ્વરૂપોની ગંભીરતા અને સહૃદયતાપૂર્વક ઉપાસના કરી તેમને વિશિષ્ટ સ્થાન અપાવ્યું છે. કાવ્ય તત્વના છાંટણાઓ અને અર્થઘનતાવાળી, શયદાની ગઝલ સૌના હૈયામાં વસી જાય તેમાં કશું નવાઈ જેવું નથી.'

મુશાયરાઓ દ્વારા ગઝલને લોકપ્રિય બનાવવામાં શયદાનો ફાળો બહુ મોટો છે. મુશાયરાનો ઇતિહાસ રચનાર મહાગુજરાત ગઝલ મંડળના દર ત્રણ મહિને એક પંક્તિ પર મુશાયરાઓ થવા માંડ્યા. શયદા નિયમિત દર ત્રણ મહિને સુરત આવતા. આવા જ એક મુશાયરામાં એમણે સૈફ પાલનપુરીને ગઝલ રજૂ કરતા કર્યા હતા. પછી તો મંડળના મુશાયરા આખા ગુજરાતમાં યોજાવા લાગ્યા તેમાં શયદા અત્યુક હાજર હોય. એમનો દરજ્જો ઊંચો તોય શાયરોના ઉતારે જ રહે. બધાની ગઝલો સાંભળે. કોઈક વાર સુંદરમુ, ઉમાશંકર કે જ્યોતીન્દ્ર દવે પ્રમુખપદે હોય.

રાંદેરના મુસ્લિમ ગુજરાતી સાહિત્ય મંડળે વિદ્વાન પ્રમુખોનાં પ્રવચનો સહિત એક પંક્તિ પર રચાયેલી ગઝલોના 'કાવ્યકૃજ' નામે સંગ્રહી પ્રગટ કર્યાં હતા. આમ ૧૯૨૪ થી ૧૯૨૪ જ સુધીમાં શયદા મુશાયરાઓમાં છવાઈ જાય છે. રાંદેરમાં પંક્તિ પરના મુશાયરામાં આવા શેરો પણ મળે છે જે સદાબહાર રહ્યા છે:

બનાવ રાતે બન્યો છતાંય મેં કીયું કોઈ ગયું ધોળા દીએ હૃદય ચોરી
૧૯૪૪ થી ગઝલમાં શયદાનાં સ્થાન અને માન ગઝલ સમ્રાટના મોભાને શોભે એમ સ્થાપિત થાય છે. પછી આવા સરસ શેરો આવે છે.
રૂપ એનું નામ છે બીજું ચમકતી વીજળી એ ચમકતી વીજળી શું હાથમાં આવી શકે?
બોલચાલની ભાષાના મહાવચારોનો સમુચિત ઉપયોગ શયદા માટે રૂઢિપ્રયોગોનો ગઝલમાં સહજ પ્રવેશ આશાન વાત હતી. જેમ કે:
તમારી મહેફિલની એ જ રંગત, તમારી મહેફિલની એ જ હલચલ હજાર બેસે, હજાર ઊઠે, હજાર જાયે, હજાર આવે

હૃદયમાં કોની એ ઝંખના છે, નયન પ્રતીક્ષા કરે છે કોની?

ઊભો છે શયદા ઉભરમાં આવી, ન જાય ઘરમાં, ન બહાર આવે. શયદાએ 'ભારત ભારતી' પુસ્તક લખ્યું અને માતૃભૂમિની વેદના-સંવેદના વ્યક્ત કરી. ગાંધીજી એ વખતે વર્ધા આશ્રમમાં હતા. શયદા સાહેબ ગાંધીજી પાસે પહોંચી ગયા. કેટલાક અંશો સંભળાવ્યા. એ દિવસ ગાંધીજીનો મૌનવાર હતો એટલે એ 'શ્રવણવાર' બની ગયો. શયદાને વખતના શેરની તાસીર જુદી જ લાગે. એમણે ગાંધીજીને આવા શેરો સંભળાવ્યા, જેમ કે:
અમારા કોણ કહે છે કે ખજાના આજ ખાલી છે ખજાનામાં રુદન છે, ભૂખમરો છે, પાયમાલી છે.

ફળ ફૂલથી ભરપૂર ભારત-વર્ષ નંદનવન હતો મોટું નથી લવલેશ કે આ દેશ પણ કંચન હતો ઉજજડ થતો દેખાય છે દેશ નંદનવન થશે કંચન હતો આ દેશ ને પાછો ફરી કંચન થશે. ગાંધીજીએ એક કાગળ પર લખ્યું કે 'બહુ મોટું લાખ્યું' આ વાત ૧૯૪૪ની છે. મુશાયરાઓમાં નવા નવા શાયરોને લઈ જવા એવો શયદાનો શિરસ્તો. ૧૯૨૪ થી ૧૯૬૨ સુધીમાં જીવનમાં અનેક યાદાવ-ઉતાર વચ્ચે ગઝલની સાધના-આરાધના સતત ચાલુ રહી. ૩૦-૬-૧૯૬૨ માં વિદાય થયા ત્યાં સુધીમાં બધાની ગઝલો છાપી અને છપાવી, પણ પોતાનો સંગ્રહ પ્રગટ કર્યો નહીં. છેલ્લા દિવસોમાં ૨૪ ગઝલોની પુસ્તિકા 'ગુલઝારે શાયરી' પુસ્તિકા શ્રેણીમાં ૧૯૬૧ માં પ્રગટ થઈ હતી, જેમાં જ્યોતીન્દ્ર દવેએ પ્રસ્તાવના લખી હતી. ૧૯૮૮માં એમના પુત્રો હબીબ શયદા અને અફઝલ શયદા આગળ આવે છે. કવિ શોભિત દેસાઈના સંપૂર્ણ સહકારથી ૨૪૦ પાનાંનો ગ્રંથ 'અશ્રુ ચાલ્યા જાય છે' પ્રગટ થયો છે.

જ્યારે ગુજરાતની પ્રજાએ ગઝલ સમ્રાટનું બિરુદ આપ્યું ત્યારે શયદાએ કહેલા શેરોમાં એમની વિનમ્રતા દેખાય છે:
ગઝલ સમ્રાટ નહીં 'શયદા' ગઝલનો ભેખધારી છે.

પછી સમ્રાટનો સમ્રાટ થાયે પ્રથમ 'શયદા' સહુનો દાસ થઈ જા ગઝલને સ્થાપિત કરી, ગઝલની પ્રતિષ્ઠા વધારી અને પછી કહ્યું કે:
હવે આવતો 'શયદા' ઇતિહાસ કહેશે ગઝલમાં તમે બાદશાહત કરી છે

કઈ ભાવોમાં, કઈ દૃષ્ટિમાં, કઈ હસવામાં, કઈ રડવામાં કઈ આ રીતે, કઈ એ રીતે જે કહેવું છે કહેવાઈ જશે.
કદી ચિંતા કરી લઈ હું કદી ચિંતન કરી લઈ હું જીવનમાં એમ જીવનનું હું સંશોધન કરી લઈ હું

જિંદગીનો સાર જો પાણી મહીં એક પરપોટો થયો, ફૂટી ગયો.
યુગેયુગથી સકળ વિષ્ય એનું એ જ નીરખું હું હવે કોઈ નવી દૃષ્ટિ મને આપો નયન માટે

સુખનો આશુ પટેલ પાસવર્ડ feedback@bombsamachar.com

પોતાના કૌશલ્યમાં શ્રદ્ધા હોય તો લોકોની ટિપ્પણીની પરવા ન કરો

થોડા દિવસ અગાઉ એક મિત્રએ મને કહ્યું:
'તમે પત્રકારત્વ છોડીને ફિલ્મ ઇન્ડસ્ટ્રી તરફ વળ્યા એ ખોટું કર્યું.' એમની વાત સાંભળીને મને હસવું આવ્યું. મેં એમને એક જમાનાના વિખ્યાત ફિલ્મસર્જક કેદાર શર્માના જીવનનો એક કિસ્સો કહ્યો.

કેદાર શર્મા ફિલ્મસર્જક બન્યા એ પહેલાં મોટા ગજાના ફિલ્મસર્જક દેવકી કુમાર બોઝ સાથે લેખક-ગીતકાર તરીકે કામ કરતા હતા. કેદાર શર્માને લેખક અને ગીતકાર તરીકે જ તક મળી રહી હતી, પણ એમની મહત્ત્વકાંક્ષા ફિલ્મ - દિગ્દર્શક બનવાની હતી. એ દિવસો દરમિયાન કેદાર શર્માનો દેવકી બોઝ સાથે યુગ્મ થઈ ગયો અને એમણે દેવકી બોઝની કંપનીમાંથી રાજીનામું આપી દીધું.

દેવકી બોઝ સાથે યુગ્મ થયો એ પછી કેદાર શર્મા બેકાર હતા. બીજું કામ શોધવાના પ્રયાસો કરી રહ્યા હતા. બહુ કોશિશ પછી એમને 'ફિલ્મ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા' ની ફિલ્મ બનાવવાની તક મળી. એ સમયમાં 'ફિલ્મ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા'એ વિખ્યાત લેખક ભગવતીચરણ વર્માની નવલકથા 'ચિત્રલેખા' પરથી ફિલ્મ બનાવવાનું નક્કી કર્યું હતું.

જોકે કેદાર શર્મા માટે દિગ્દર્શક બનવાનો રસ્તો સરળ નહોતો. ભગવતીચરણ વર્માની 'ચિત્રલેખા' નવલકથામાં જે વિષય હતો એ જ વિષય પર બીજા બે ફિલ્મ બની રહી હતી અને એ બે ફિલ્મ પૈકી એક ફિલ્મ 'નર્તકી' તો ખુદ દેવકી બોઝ બનાવી રહ્યા હતા. કેદાર શર્માએ 'ચિત્રલેખા' ફિલ્મ સ્વીકારી ત્યારે ફિલ્મજગતમાં બધાને લાખ્યું કે શર્મા બહુ મોટી ભૂલ કરી રહ્યા છે. ફિલ્મ ઉદ્યોગના લોકોની નજરે જે વિષય પર દેવકી બોઝ જેવા ધુરંધર ફિલ્મસર્જક ફિલ્મ બનાવી રહ્યા હોય એ જ વિષય પર ફિલ્મ બનાવવી એ નરી મૂર્ખાઈ જ હતી.

અભિનય કરવા આતુર રહેતા હતા. એમને માટે 'નર્તકી' વધુ એક ફિલ્મ હતી, પણ કેદાર શર્મા માટે 'ચિત્રલેખા' ફિલ્મ બહુ મોટા પડકાર સમાન હતી. એમને ફિલ્મ દિગ્દર્શનની પહેલી તક મળી હતી અને ફિલ્મસર્જક તરીકે એમના અસ્તિત્વનો દારોમદાર એ ફિલ્મ પર હતો.

કેદાર શર્માએ બહુ દોડધામ પછી 'ચિત્રલેખા' ફિલ્મની મુખ્ય ભૂમિકામાં મહેતાબને કારભાર કરી. મહેતાબની હોરોઈન તરીકે ખાસ નામના નહોતી. મહેતાબે કોઈ મોટા બેનરની ફિલ્મમાં ક્યારેય અભિનય કર્યો નહોતો. કેદાર શર્માએ મહેતાબને સમજાવી કે આ ફિલ્મ તારી અને મારી જિંદગીમાં મોટો વળાંક લાવી શકે એમ છે એટલે તારી પૂરી અભિનયક્ષમતા આ ફિલ્મમાં લગાવી દેજે (મહેતાબે 'ચિત્રલેખા' ફિલ્મમાં નિર્વજ્ર બનીને સ્નાનનું એક દૃશ્ય પણ આપ્યું હતું. એ જમાનામાં એ બહુ મોટી વાત હતી).

એટલે 'ચિત્રલેખા' ફિલ્મનો ઘબડકો થઈ ગયો. એક અઠવાડિયામાં તો એ ફિલ્મ ન્યૂ સિનેમામાંથી ઊતરી ગઈ (બાય ધ વે, 'ન્યૂ સિનેમા' થિયેટર એ વખતની પ્રખ્યાત નિર્માણ કંપની ન્યૂ થિયેટર્સની માલિકીનું હતું અને ન્યૂ થિયેટર્સ માટે દેવકી બોઝ 'નર્તકી' ફિલ્મ બનાવી રહ્યા હતા)!

'ચિત્રલેખા' ફિલ્મનો ઘબડકો થઈ ગયો એટલે 'ચિત્રલેખા' નવલકથાના લેખક ભગવતી ચરણ વર્માએ 'ચિત્રલેખા' ફિલ્મ સામે આક્રોશ ઠાલવવાનું શરૂ કરી દીધું. એમણે એક લેખમાં કેદાર શર્મા પર આરોપ મૂક્યો કે એમણે મારી મહાન નવલકથાનો કચરો કરી નાખ્યો. ફિલ્મ સાથે સંકળાયેલા બીજા લોકો અને પ્રતિકારો પણ કેદાર શર્મા પર માછલાં ઘોવાં માંડ્યાં હતાં, પણ કેદાર શર્માને 'ચિત્રલેખા'ના નિર્માણ માટે સહજ પણ અફરોસ નહોતો.

'ચિત્રલેખા' ફિલ્મનો કલકત્તામાં બહુ ખરાબ રીતે ઘબડકો થઈ ગયો, પણ એ ફિલ્મ દેશનાં બીજાં શહેરોમાં રિલીઝ થઈ અને આગધાર્યું પરિણામ આવ્યું. પ્રેક્ષકો ઉમંગભરે એ ફિલ્મ ફરી વાર જોવા જવા લાગ્યા અને જેમણે ફિલ્મ જોઈ હોય એવા પ્રેક્ષકો પોતાના મિત્રો - પરિચિતોને એ ફિલ્મ જોવા માટે આગ્રહ કરવા લાગ્યા. એ સમયમાં વર્તમાન સમયની જેમ પબ્લિસિટીનાં ગંજાવર સાધનો હતાં નહીં એટલે માઉથ પબ્લિસિટી એટલે કે મોઢામોઢ પ્રચારને કારણે ફિલ્મો ઊંચકાઈ જતી કે પછી પિટાઈ જતી.

જેકેદાર શર્માની 'ચિત્રલેખા' ફિલ્મ માટે માછલાં ઘોવાયાં હતાં અને કેદાર શર્માને નકામા ફિલ્મસર્જક ગણી દેવાયા હતા એ ફિલ્મ દેશનાં બીજાં શહેરોમાં સુખર હિટ સાબિત થઈ ગઈ. 'ચિત્રલેખા'ની આ સફળતાને પગલે અખબારોએ તેનાં ગુણગાન ગાવાનું શરૂ કરી દીધું અને ઘણાં અખબારોએ તો એ ફિલ્મને મહાન ફિલ્મ જાહેર કરી દીધી! જે ફિલ્મને કારણે ફિલ્મજગતના લોકો કેદાર શર્માને મૂર્ખ ગણી રહ્યા હતા એ જ ફિલ્મને કારણે એમની ઓળખ પ્રતિભાશાળી ફિલ્મસર્જક તરીકે અપાવા લાગી. - અને એ પછી તો શર્માએ એકએકથી ચરિયાતી ફિલ્મો બનાવી અને તેઓ ભારતીય ફિલ્મ ઉદ્યોગના ઇતિહાસમાં પોતાનું નામ અમર કરી ગયા!

સ્પોટ લાઈટ મહેશ્વરી
feedback@bombaysamachar.com

ગુજરાતી નાટકમાં બંગાળી બાબુની કમાલ

વિશેષ પ્રથમેશ મહેતા
feedback@bombaysamachar.com

કાંતિ મડિયાનાં નાટકોના વિશિષ્ટ શીર્ષકો વિશે બે હપ્તા પહેલાં વાત કરી હતી. શીર્ષકથી જ શરૂ થયેલી પ્રયોગશીલતાનો વિસ્તાર નાટકના વિષયની પસંદગીમાં, એની ભજવણીમાં તેમજ એના દિગ્દર્શન - અભિનય સુધી જોવા મળતો હતો. નાટકના સીન પ્રભાવી લાગે એ માટે સેટિંગ્સમાં અનેક અખતરા મડિયાનાં નાટકોમાં જોવા મળ્યા છે. 'કોરી આંખો ને ભીના હૈયા'માં પણ પ્રેક્ષકોને એક અલાયદો અનુભવ થયો. આ નાટકમાં સ્ટેજ પર બોગદામાંથી એક ટ્રેન જાય ને બીજી આવે એવું દૃશ્ય ઊભું કરવામાં આવ્યું હતું. આ દૃશ્યની રજૂઆતમાં કોઈ ક્યાસ ન રહી જાય અને પ્રેક્ષકો એનો રોમાંચ અનુભવી શકે એ માટે ખાસ કલકત્તાથી તપસ સેનને બોલાવવામાં આવ્યા હતા.

નાટક: 'કોરી આંખો ને ભીના હૈયા'

તપસ સેન... વીસમી સદીનું ભારતીય નાટ્ય સૃષ્ટિનું વિરાટ વ્યક્તિત્વ. ૧૯૪૦ના દાયકામાં તેઓ કલકત્તામાં બંગાળી રંગભૂમિની ચળવળ સાથે સંકળાયેલા હતા. એ સમયકાળમાં ઉત્પલ દત્ત, શંભુ મિત્ર જેવા દિગ્ગજ દિગ્દર્શકો સાથે સ્ટેજ લાઈટિંગ ડિરેક્ટર તરીકે કામ કર્યું હતું. ઈન્ડિયન પીપલ થિયેટર એસોસિએશન (ઈપી)ના સ્થાપક સભ્યોમાંના એક તપસ બાબુ પછી હિન્દી નાટકો સાથે પણ જોડાયા. પછીનાં વર્ષોમાં ઈબ્રાહિમ અલકાઝી, વિજય તેંડુલકર જેવા નાટ્ય માંધાતાઓનાં નાટકોમાં પણ અવનવા પ્રયોગો કરી પ્રેક્ષકોને મંત્રમુગ્ધ કર્યાં. ક્રિયેટિવ સ્ટેજ લાઈટિંગમાં તેમની ગણના જાનિયસ તરીકે થતી હતી. ૧૯૫૯માં કોલસાની ખાણમાં કામ કરતા મજૂરોની પીડા - તકલીફો પર પ્રકાશ પાડતા ઉત્પલ દત્તના 'અંગાર' નામના બંગાળી નાટકમાં અદભુત પ્રકાશ સંયોજન પછી તેઓ 'તપસ લાઈટ સેન' તરીકે ઓળખાવા લાગ્યા હતા. ૧૯૫૯માં 'સેતુ' નામના બંગાળી નાટકની હિરોઈન ટ્રેનમાંથી પડતું મુકી આત્મહત્યા કરે છે એવું એક દૃશ્ય હતું. અનેક દર્શકો આ નાટક કરી વાર હિરોઈનના આત્મહત્યાના દૃશ્યમાં કરેલા બેમિસાલ પ્રકાશ સંયોજન જોવા માટે આવતા હતા. એ પ્રકાશ સંયોજનની કમાલ એવી પ્રભાવશાળી હતી કે પોતે પણ એ જ ટ્રેનમાં બેઠા હોવાનો એહસાસ પ્રેક્ષકોને થતો હતો. તેમની સિદ્ધિ અને ખ્યાલિ દેશના સીમાડા ઓળંગી વિદેશમાં પણ ફેલાઈ છે. તમે જો ચુરોપનો પ્રવાસ કર્યો હશે તો પેરિસનો આલાગ્રાન્ડ આઈફિલ ટાવર જરૂર જોયો હશે અને રાતના અંધારામાં એ જે રીતે પ્રકાશમાન થાય છે એનો આનંદ જરૂર લીધો હશે. વિશ્વભરના સહેલાણીઓની આંખોમાં આંજણ કરી દેનારી એ લાઈટિંગમાં પણ તપસ સેનનું યોગદાન છે. આ બધી વિગતે વાત કરેવાનું તાત્પર્ય એટલું કે નાટક સર્વાંગપૂર્ણ સુંદર અને એ માટે મડિયા (અને અન્ય દિગ્દર્શકો સુધ્યાં) કેવી ચીવટ રાખતા હતા એનો ખ્યાલ આવે.

નવીડી. વાત એમ હતી કે ઘરમાં ગેસનો ચૂલો ન હોવાને કારણે મારે સ્ટવનની મદદ લઈ રસોઈ કરવી પડતી હતી અને એ માટે કેટલાક લોકોના રેશન કાર્ડ લઈ લાઈનમાં ઊભા રહી કેરોસીન લાવું ત્યારે મારા ઘરે યા - પાણી ને રસોઈ થઈ શકતા હતા. અલબત્ત ઉદય ભાઈ અને અન્ય રહેવાસીઓ વારાફરતી કાર્ડ આપતા હતા એટલે મારું ગાડું ગબડ્યું જતું હતું. જોકે, વારંવાર કાર્ડ માગવા જતું મને ખટકતું હતું, પણ છૂટકો નહોતો. એક દિવસ મને ખબર પડી કે 'ટેમ્પરરી રેશન કાર્ડ' બનાવી શકાય છે. હું તો રાજ થઈ ગઈ કે જો મને એવું કાર્ડ મળી જાય તો કોઈના ઓશિયાળા ન રહેવું પડે. એટલે મેં બીજે દિવસે ઉદય ભાઈના કાને વાત નાખી કે કામચલાઉ રેશનકાર્ડ બનાવી આપવામાં મદદ કરો. ત્યારે ઉદય ભાઈએ હા તો પાડી, પણ ચાર દિવસ પછી એવી ઘટના બની જેની મેં સપનામાં પણ કલ્પના નહોતી કરી.

પૂછ્યું કે 'શું થયું ભાઈ?' તો જમાઈએ જણાવ્યું કે 'બહેન, મારું નહીં લગાડતા, પણ જેમનો ફલેટ છે એમના કોઈ સગા સંબંધી ત્યાં રહેવા આવવાના છે એટલે તમારે ફલેટ ખાલી કરવો પડશે.' ફોનનું રિસીવર મારા હાથમાંથી નીચે પડતા પડતા રહી ગયું. જોકે, શણભરના આંચકામાંથી હું તરત સ્વસ્થ થઈ ગઈ. જિંદગીમાં આઘાત - આંચકાની મારા માટે હવે કોઈ નવાઈ નહોતી રહી. પછી મને એક વિચાર એવો આવ્યો કે ઉદય ભાઈને ટેમ્પરરી રેશનકાર્ડ બનાવી આપવાની વાત કરી હું ભૂલ તો નહોતી કરી બેઠી? એ માગણીને કારણે તો ઘર છોડવાનો વખત નથી આવ્યો ને એવા વિચારો દિમાગને ઘેરી વળ્યા. જોકે, આટલા દિવસ મને રહેવા ઘર આપ્યું એ એમની મહેરબાની અને હશે, જેવી પ્રભુની ઈચ્છા એમ કહી મનને મનાવી લીધું. પણ હવે કરવાનું શું? બે દીકરી અને એક દીકરાને લઈ રહેવા ક્યાં જવાનું એ મોટો સવાલ હતો. આવી સમસ્યામાં પહેલું નામ મને જ્યોતિ બહેનનું જ યાદ આવતું હતું. જ્યોતિ દિવેદી, વિનયકાંત દિવેદીનાં પત્ની. આગાઉ પણ ઘર મેળવવામાં મને મદદરૂપ થયાં હતાં. આ વખતે પણ કરશે એ આશા જ નહીં ખાતરી સાથે મેં જ્યોતિ બહેનને ફોન કર્યો...

અન્ય એવું કે મને યોગી નગરનું ઘર અપાવનારા પ્રાગજી ગોસાના જમાઈનો મને ફોન આવ્યો અને કહ્યું કે 'બહેન, એક સમસ્યા ઊભી થઈ છે.' હું તો વિચારમાં પડી ગઈ કે શું વાત હશે? મેં હળવેકથી

રશિયન ધર્મગુરુ - વૈષ્ણવ સમાજમાં હાહાકાર...

મૂળ નામ જનનાદાસ મોરારજી સંપટ પણ 'જામન' ઉપનામથી વધુ પ્રસિદ્ધિ મેળવી. નાટક જોવાના શોખીન બનેલીને કારણે જનનાદાસને બાળપણમાં જ નાટકો જોવાની તક મળી. રૂચિ કેળવણી અને ૧૮ વર્ષની ઉંમરે તો નાટ્ય લેખક બની ગયા. આજથી ૧૦૦ વર્ષ પહેલા તેમણે લખેલા 'સોનેરી જાળ' નામના નાટકે વૈષ્ણવ સમાજમાં હાહાકાર મચાવી દીધો હતો. નાટકમાં ઢોંગી ધર્મગુરુની વાત હતી, પણ એ ૧૯મી સદીના પોતાને ચમત્કારી અવતાર લેખવનારા રશિયન ઢોંગી ધર્મગુરુ રાસપુટિનની પાપલીલા પર આધારિત હતું. જોકે, પ્રેક્ષકોને નાટક બેહક પસંદ પડ્યું હતું અને એટલે નાટક કંપની એના શો ચાલુ રાખવા ઉત્સુક હતી. બીજા બાજુ નાટક બંધ કરવા દબાણ થયું. અંતે મંદિરના

મહારાજશ્રી માટે સ્પેશિયલ શોનું આયોજન કરી તેમનું ગ્રીન સિગ્નલ મેળવવાનો તોડ કાઢવામાં આવ્યો. મહારાજશ્રીએ નાટક જોવું અને નાટકનો પ્રભાવ જોઈ શો ચાલુ રાખવાની મંજૂરી આપી પણ નાટકની ભજવણીમાં કપાળે 'યુ' આકારનું તિલક નહીં કરવાની શરત મૂકી હતી. આ નાટકને કારણે 'જામન'ને નામના મળી અને કાંતિકારી નાટકકારનું લેખલ તેમને લાગી ગયું. આ નાટકની સફળતા બાદ 'જામન'એ બાળકો પ્રત્યે દુર્લભતા અનોખી કથા ધરાવતું નાટક 'એમાં શું'? લખ્યું. આ નાટકને એવો જબરદસ્ત આવકાર મળ્યો કે આજથી ૧૦૦ વર્ષ પહેલા આ નાટકની ટિકિટ ૧૦૦ રૂપિયામાં વેચાઈ હોવાની વાત વહેતી થઈ હતી. (સંકલિત)

પચાસની ઉંમરે પણ કરી શકાય છે ફરિયરની શરૂઆત

સિલાઈ મશીને સર્જી મંજુશાની સફળ ગાથા

કહેવાય છે કે નવી શરૂઆત કરવા માટે કોઈ સમય કે ઉંમરનું નડતર નથી હોતું. જીવનમાં આવતા વળાંકો પ્રગતિ અને તકોના દ્વાર ઉઘાડતાં હોય છે. આનું જ કોઈક થયું મુંબઈમાં રહેતાં મંજુશા જેવિયર સાથે. ૨૦૧૬માં જ્યારે તેમની નોકરી છૂટી ગઈ તો તેમણે ઘરે બેસી રહેવાને બદલે પોતાની સીવણકલાની રુચિને આગળ વધારીને બિઝનેસ શરૂ કર્યો. બે હજાર રૂપિયાથી શરૂ કરેલો આ બિઝનેસ આજે તેમને લાખોની આવક રળી આપે છે. એ વિશે મંજુશાએ કહ્યું કે, '૨૦૧૬માં મારી નોકરી છૂટી ગઈ હતી. મારે કામની જરૂર હતી. મારી દીકરીના શિક્ષણ માટે અને ઘર ચલાવવા પૈસાની જરૂર હતી. ભાવનની ઉંમરે શું મને કોઈ નોકરી આપશે? જો નોકરી ઘરથી દૂર હશે તો ટ્રાવેલ કરવું શક્ય હશે? શું હું યુવાનોની જેમ જલ્દીથી કોઈ નવી વસ્તુ શોધી અને ગ્રહણ કરી શકીશ?'

આ બધી ગડમથલ તેના દિમાગમાં ચાલી રહી હતી. એ જ વખતે તેની દીકરી નજૂકા જેવિયર જે એક માર્કેટિંગ પ્રોફેશનલ છે તેણે તેને બિઝનેસ શરૂ કરવાની સલાહ આપી હતી. તેની આ આહુડિયા કામ કરી ગઈ અને આજે તે 'તોહફા' નામની બ્રેન્ડ ચલાવે છે. એના માધ્યમથી ઘરમાં ઉપયોગી એવી અનેક ચીજ-વસ્તુઓ તેઓ બનાવે છે.

આવી રીતે તેમના ઘરના એક ખૂણામાં ઉપયોગ કર્યા વગરનું પડી રહેલું સો વર્ષ જૂનું સિલાઈ મશીન કામમાં આવી ગયું. મંજુશા આ મશીન પર વિવિધ વસ્તુઓને નવો આકાર આપે છે અને એ લોકોના ઘરને સુશોભિત કરી દે છે. મંજુશા પોતાની કળાથી દેશિક દ્વારા ટ્રાવેલ ઓર્ગનાઇઝર્સ, પર્સીસ, મેકઅપ પાઉચ, લેપટોપ સ્લીવ્સ, તકિયાના કવર અને દેશિક ટ્રે બનાવે છે.

મંજુશાનું કહેવું છે કે જો દિલમાં હામ હોય તો કોઈ કામ અશક્ય નથી. જોકે આ નવી શરૂઆત કરવા માટે નજૂકા તેને થોડી તકલીફ વેકવી પડી હતી. મંજુશાની દીકરી નજૂકાએ કહ્યું, 'શરૂઆતમાં અમે એકબીજાને આર્થિક રીતે સપોર્ટ કરતા હતાં. અમે મમ્મીની સેવિંગ્સ અને તેના ટેલન્ટ પર ટકી રહ્યાં. મને યાદ નથી આવતું હોય કે બાળપણમાં મને દુકાને જઈને કપડાં ખરીદવા પડ્યા હોય. મારી મમ્મી મારા માટે એ સીવતી હતી. પોતાની સાડી અને ડ્રેસના સુંદર કોમ્બિનેશનથી એને બનાવતી હતી.'

પોતાના બિઝનેસને પ્લાસ્ટિક-ફ્રી રાખવાની વાત કરતાં મંજુશાએ કહ્યું, 'યુવાપેઢી સાથે જોડાઈ રહેવાની મને મજા આવે છે. ઉદાહરણ તરીકે મને ટકાઉ ફેશન અને એની અગત્યતા વિશે જાણ નહોતી. જોકે મારી દીકરીએ મને એની માહિતી આપી. આજે અમારા બિઝનેસમાં અમે પ્લાસ્ટિકનો જરાપણ ઉપયોગ નથી કરતાં. હું હંમેશાંથી કોઈક પોતાનું કરવા માગતી હતી, પરંતુ નાણાં ન હોવાથી આગળ નહોતી વધી રહી.'

લાઇફમાં સકારાત્મક અભિગમ રાખવાની સલાહ આપતાં મંજુશા વધુમાં કહે છે કે, 'મારું એવું માનવું છે કે કોઈપણ કામ કરીએ એમાં પડકારો તો આવશે જ. જોકે તમને જે કામ કરવાની ઈચ્છા છે એ કરવામાં આવે તો એ વધુ સરળ બની જાય છે. પરિવર્તનનું સ્વાગત કરો. એ નક્કી તમને સફળતા અપાવશે. મને એ શંકા પણ રહેતી કે જો હું આ બિઝનેસમાં સફળ ન થઈ તો શું થશે? મારી ઉંમર પણ વધી રહી છે. શું મને કોર્પોરેટ જોબ મળશે? હું મારી દીકરીને સતત એમ પૂછ્યા કરતી કે શું મારે આ બિઝનેસ છોડીને નોકરી શોધવી જોઈએ?'

આટલું જ નહીં મંજુશા પોતાની સાથે અન્ય મહિલાઓને પણ પગભર કરી રહી છે. તેના તોહફાના આ બિઝનેસમાં આઠ મહિલાઓ જોડાયેલી છે. એથી આપણી પારંપરિક સિવણકલા ટકી રહે છે અને તેને પ્રોત્સાહન પણ મળે છે.

અભિમન્યુ મોદી
કેન્સાસ
feedback@bombaysamachar.com

આપણો દેશ જબરો છે. બધા દેશમાં ધ્રુવીકરણ થતું હોય. બે પક્ષ લડતા હોય. બે વિચારસરણી ધરાવતા લોકો બાખડતા હોય. એમાં પોલિટિક્સ પણ ભળે. ભારત એટલે યુનિક છે કે એમાં ઝઘડાની સાથે રાજકારણ ઉપરાંત ધર્મ પણ ભળે. આયુર્વેદ અને મેડિકલ એલોપેથી વચ્ચે પણ જે ઝઘડો ચાલતો આવે છે અને બાબા રામદેવ અને બીજાં તત્ત્વોને કારણે તે ક્યારેક ક્યારેક બડકે પણ બળે છે. આવા ઈસ્યુ-મુદ્દામાં ધાર્મિક તણાવ પણ છે, એજેન્ડા પણ છે, વેપાર પણ છે અને એવું પણ ઘણું બધું છે, જેની આપણને નથી ખબર. મેડિકલ-એલોપેથી અને આયુર્વેદ વચ્ચેનાં વર્ષો જૂના ગજગ્રાહમાં એકબીજા ઉપર દોષારોપણ થાય ને સાચા-ખોટા દાવા પણ થાય. હિંદુઈઝમ અને ખ્રિસ્તી ધર્મને લઈને પણ દલીલો આવે. આપણે એ ઝઘડામાં તો નથી પડતું અને ક્યો રસ્તો વધુ બેટર છે એ વાત પણ નથી કરવી. એ બધાથી વધુ રસપ્રદ છે આયુર્વેદનો ઇતિહાસ કે આયુર્વેદ આવે છે ક્યાંથી? આયુર્વેદને વેદ કહે છે, પણ એ મુખ્ય વેદ નથી. ભારતવર્ષના પાયામાં ચાર વેદ છે. એ ચાર વેદના પાયા ઉપર હિન્દુસ્તાન નામના દેશનો ઇતિહાસ ખડો છે. એમાં સૌથી જૂનો વેદ એટલે ઋગ્વેદ. આયુર્વેદને ઋગ્વેદના એક ઉપવેદ તરીકે પણ જોવામાં આવે છે. ગંગાકિનારે રહેનારા આર્યો તરીકે ઓળખાવા લાગ્યા. આર્ય એટલે સારા-નોબેલ માણસ. આયુર્વેદને આર્યોનું વૈદ્યકશાસ્ત્ર પણ માનવામાં આવતું. પ્રાચીન ભારતનું ચિકિત્સાશાસ્ત્ર એટલે આયુર્વેદ. આ આયુર્વેદનો ઉદ્ભવ કઈ રીતે થયો? એ જાણવા જઈએ તો બે રસ્તા મળે.

અત્રિની જ પ્રણાલી મુજબ અગ્નિવેશે ચરકસંહિતાનું સંકલન કર્યું. હરિતસંહિતા પણ આ શ્રેણીમાં આવે, જેમાં જુદાં જુદાં દ્રવ્યો દ્વારા શરીરની આંતરિક શક્તિને મજબૂત કરવા ઉપર ભાર મૂકવામાં આવતો. એનો અર્થ એ કે આ પ્રણાલીમાં શાસ્ત્રક્રિયાને બદલે દવાઓ ઉપર ભાર મૂકવામાં આવતો. જ્યારે ધનંતરિ પ્રણાલી મુજબ જ સુશ્રુતસંહિતા લખાયું. એમાં વાહકાપ ઉપર વધુ ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે. ભારદ્વાજને પણ આ શાસ્ત્રના પ્રવર્તક માનવામાં આવે છે. કેટલાકના મત પ્રમાણે આયુર્વેદનું શાસ્ત્ર અથર્વવેદનું ઉપાંગ મનાય છે.

આયુર્વેદનાં આઠ અંગ છે. શલ્ય, શાલાક્ય કાયચિકિત્સા ભૂતવિદ્યા, ક્રૌંચારતંત્ર (બાલ ચિકિત્સા), અગદતંત્ર. રસાયન અને વાજકરણ એ તેનાં આઠ અંગ છે. કક્ક, પિત અને વાયુ એ ત્રણ પ્રકૃતિની માતૃચતા ઉપર આયુર્વેદ રચાયેલો છે. આયુર્વેદના આચાર્યો: અશ્વિની કુમાર, ધનંતરિ, દિવાદાસ (કાશીરાજ), નકુલ, સહદેવ, અર્ક, વ્યવન, જનક, બુધ, જાવાલ, જાજલિ, પૈલ, કરચ, અગસ્ત્ય, અત્રિ અને તેના દ શિષ્ય (અગ્નિવેશ, ભેડ, જાતુકર્ણ, પરાશર, સીરપાણિ, હારીત), સુશ્રુત અને ચરક. આયુર્વેદનું જ્ઞાન આરબ અને યુનાની લોકોની મારફત યુરોપમાં પ્રસરવા પામ્યું અને અર્વાચીન વૈદ્યકશાસ્ત્રની ઉત્પત્તિમાં તે ઉપયોગી થઈ પડ્યું. આયુર્વેદના મૂળ ગ્રંથકારો ચરક અને સુશ્રુત લગભગ અઢી હજાર વર્ષ જેટલા જૂના છે. ચરક (ઈ. સ. પૂ. ૫૦૦) ઔષધ સંગ્રહ માટે અને સુશ્રુત (ઈ. સ. ૧૦૦) શલ્યવૈદ્ય તરીકે પ્રસિદ્ધ છે. આયુર્વેદના સમયગાળા વિષે પણ મતમતોંતર છે. જે ઉપલબ્ધ શાસ્ત્રો મળ્યાં છે અને તેમાં જે સમયઅવધિનો ઉલ્લેખ છે એ મુજબ આયુર્વેદ નામની વિદ્યા ઈ. સ. પૂર્વે ૩૩૦૦થી લઈને ઈ. સ. પૂર્વે ૧૦૦૦ ના સમયગાળા દરમિયાન અસ્તિત્વમાં આવી હોય એવું બને.

ઇતિહાસકારોનો એક મત એવો પણ છે કે સિંધુભીણની સંસ્કૃતિ એટલે કે મોર્હે-દડો અને હડપ્પાના લોકો આયુર્વેદનો ઉપયોગ કરતા. તે સમયે પણ શરીરમાં કોઈ અવ્યવસ્થા સર્જાય કે કોઈ રોગ આવે તો તેનાં અમુક મુખ્ય લક્ષણોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવતાં અને તેના પરથી તેની દવા નક્કી થતી. એ મુખ્ય લક્ષણોમાં કફ, અતિસાર, કબજિયાત, આંચકી, ગાંઠ, ગૂમડાં અને ચામડીના અમુક વિકારો હતા. તે જોઈને દર્દીને દવા આપવામાં આવતી. આમ તામ્બુચથી આયુર્વેદની શરૂઆત થઈ અને લોહયુગ સુધીમાં તો એ ખૂબ વિકસ્યું. ભારતમાં ગુપ્ત વંશના શાસનકાળ દરમિયાન આયુર્વેદ વિદ્યા ગ્રંથસ્થ થઈ ત્યાં સુધીમાં તો કરોડો લોકોએ આયુર્વેદની ચિકિત્સાનો લાભ લીધો

હતો અને પોતાની જિંદગીનાં દુ:ખ-દર્દોમાંથી રાહત મેળવી હતી. આયુર્વેદમાં મુખ્યત્વે ત્રણ દોષ અને તેનું પ્રમાણમાપ જોવામાં આવે. આ તો આપણે બધા જાણીએ છીએ. વાત, પિત અને કફ. માણસની માનસિકતા સાથે પણ ત્રણ દોષ જોડાયેલા છે તેવું આયુર્વેદ માને છે - સતોગુણ, રજોગુણ, તમોગુણ. તે સિવાય શરીર સાત ધાતુઓથી બનેલું હોય તેવું આયુર્વેદ માને છે. (સાત ધાતુ: રક્ત, રસ, માંસ, શુક્ર, મેદ, અસ્ત્રી, મજ્જા.) અત્યારે તો આખી દુનિયામાં આયુર્વેદ અને યોગ ઉપર પુષ્કળ લાભાય છે. આયુર્વેદના અનેક ગ્રંથો પ્રાચીન સમયમાં લખાયા છે. એમાંથી અમુક ગ્રંથ આધુનિક સાથે શરીરવિદ્યા અને ચિકિત્સાશાસ્ત્ર સમજાવે છે. શલ્ય એટલે કે ઓપરેશન પણ એક આર્ટ છે, જે જીવન-મરણ સાથે જોડાયેલું છે. હિમાલયની દુર્ગમ પહાડીઓ કે બીજા અમુક દુર્સુદુરના પ્રદેશોમાં અલભ્ય જડીબુટ્ટીઓ છે, જે ચમત્કાર કરી શકે છે. ચાઇનીઝ ટ્રેડિશન કે યુનાની પદ્ધતિઓ પણ આવા દવાઓ કરતી હોય છે. જોકે અત્યારે આયુર્વેદિક પ્રોડક્ટ્સ જે મળે છે એમાંથી ઘણી ભેળસેળવાળી હોય છે. પારો અને સીસું જેવી ઝેરી ધાતુઓ પણ ઘણી આયુર્વેદિક દવાઓમાંથી મળી આવે છે, પણ એ વાંક ઉત્પાદકની દાનતનો છે.

આમ જુવો તો આયુર્વેદ અને એલોપેથી બંને એકબીજાના પૂરક છે. અમુક સંજોગોમાં ઝડપી ઉપચાર માટે એલોપેથીના ઉપચાર જ કારગત નીચે છે તો નિરોગી રહેવા માટે આયુર્વેદ મદદરૂપ બને છે. આજનું મેડિકલ સાયન્સ અને આયુર્વેદ પણ ઉપકારક છે, પરંતુ બંને જુદાં છે. બંને જુદા જુદા સંજોગોમાં કામ આવી શકે એમ છે. કોઈ જ શાખાનો સાવ છેદ ન ઉડાડી શકાય. જોકે, આ બંનેને સાથે સ્વીકારી શકે એવા લોકો કેટલા?

મોર્નિંગ મ્યૂઝિંગ

રાજ ગોસ્વામી feedback@bombaysamachar.com

૧૯૩૮માં હાવર્ડના સંશોધકોએ લોકો કઈ બાબતથી સૌથી વધુ ખુશ રહે છે તે શોધવા માટે દાયકાઓ લાંબો અભ્યાસ શરૂ કર્યો હતો.

એમણે વિશ્વભરના ૭૨૪ લોકોનું નિરીક્ષણ કર્યું હતું અને ૬૨ બે વર્ષે એમનાં જીવન વિશે વિગતવાર પ્રશ્નો પૂછ્યા હતા. આ અભ્યાસથી લોકો કેવી રીતે આનંદ અને ખુશીથી ભરપૂર જીવન જીવી શકે છે તેની ઘણી અવિશ્વસનીય સમજ મળી છે.

તાજેતરમાં, આ પ્રોજેક્ટના નિર્દેશક અને હાર્વર્ડ મેડિકલ સ્કૂલમાં મનોચિકિત્સાના પ્રોફેસર રોબર્ટ વાલ્ડિંગરે એક પોડકાસ્ટમાં આ અભ્યાસમાંથી કેટલાક બોધપાઠની વાતો કરી છે. ૨૦૨૫ના નવા વર્ષે ખુશ રહેવા માટે આપણે શું કરી શકીએ તેના ઘણા દિશાનિર્દેશ આ અભ્યાસમાં છે.

એમણે કહ્યું કે જીવનના સંતોષ અને સુખાકારીનું સ્તર નક્કી કરવામાં સંપત્તિ અથવા સફળતાને બદલે સંબંધોની ગુણવત્તા સૌથી મહત્વપૂર્ણ પરિબળ હતું. આ અભ્યાસમાં જે લોકોની તપાસ કરવામાં આવી હતી તેના પરથી ખબર પડી હતી કે ઘનિષ્ઠ અને મદદગાર સંબંધો ધરાવતા લોકો લાંબું - તંદુરસ્ત જીવન જીવે છે. તેનાથી વિપરીત, એકલતામાં અને અલપચલગ જીવતા લોકો માનસિક અને શારીરિક વ્યાધિઓનો ભોગ બને છે. આ વાત આમ તો નવી નથી. માણસ સામાજિક પ્રાણી છે અને સંબંધો માટે જીવે છે તે માનવજાતિના અસ્તિત્વના પાયાની વાત છે. ભારત જેવા દેશમાં જ્યાં પરિવારની વ્યવસ્થા સૌથી મજબૂત અને મહત્વની છે ત્યાં સંબંધોનું મહત્વ સમજાવવાની જરૂર નથી પડતી, પરંતુ પશ્ચિમમાં જ્યાં એકલા રહેવાનું યલણ વધુ છે એમના માટે અને જે લોકોને ઉત્તમ સંબંધો સ્વાસ્થ્યમાં શું યોગદાન આપે છે ખબર નથી, એમના માટે હાર્વર્ડનો આ અભ્યાસ ઉપયોગી છે.

સંબંધ-સ્વાસ્થ્ય ને સુખ....

નવા વર્ષે અમલમાં મૂકવા જેવા થોડા બોધપાઠ જાણી લઈએ

અભ્યાસમાં, સંશોધકોએ શોધી કાઢ્યું હતું કે સામાજિક અથવા સામુદાયિક સંબંધો વિનાના લોકો નવ વર્ષમાં મૃત્યુ પામે તેવી શક્યતા બમણી કરતાં વધુ હતી. તે પછી અનેક સંશોધનોએ સામાજિક સંબંધો અને દીર્ઘાયુષ્ય વચ્ચેના સંબંધને સમર્થન આપ્યું છે. જો સંબંધો સુખનો સોર્સ હોય તો સંબંધોની સંખ્યા વધારવાથી સુખમાં વૃદ્ધિ થાય? જવાબ 'ના' છે. અમુક લોકોને ગણીને પાંચ ઘનિષ્ઠ સંબંધ હોય અને છતાં તે સુખી હોય, જ્યારે અમુક વ્યક્તિઓના જીવનમાં ૫૦ લોકો 'ખાસ' હોય અને છતાં એ અસંતોષી હોય.

આપણે સામાજિક પ્રાણી છીએ અને આપણે ભાવનાત્મક લગાવમાં જીવીએ છીએ તે વાત સાચી, પરંતુ સુખનો આધાર સંબંધોની સંખ્યા પર નહીં, ગુણવત્તા પર હોય છે. જીવનમાં એક વ્યક્તિ પણ આપણને પાંચસો સંબંધોની ગરજ સારે. એ એક વ્યક્તિ આપણા જીવનમાં હોય કે ન હોય તેની ચાવી આપણે કેટલી વિવેકબુદ્ધિથી તેને પરખીએ છીએ તેના પર છે.

અમુક વ્યક્તિ આપણને 'બનાવે' - અમુક આપણને 'તોડે' તો અમુક વ્યક્તિઓ આપણને 'જૈસે થે' રાખે. આપણે કોની સાથે જોડાવા માગીએ છીએ તેના પરથી આ ત્રણમાંથી એક સ્થિતિ આપણા જીવનમાં કાયમ રહે છે. કદાચ તમે સહમત નહીં થાવ, પરંતુ આપણે ઘણી વાર અમુક લોકોને બહાર જવા દેવા પડે છે, જેથી બીજા લોકો અંદર આવી શકે અને આપણને બહેતર બનાવવામાં યોગદાન આપી શકે. જીવનમાં આવતી પ્રત્યેક વ્યક્તિ આપણી અંદર કોઈ ને કોઈ ચીજ છોડી જાય છે. એ સારા માટે છે કે ખરાબ માટે તેની સમજણ એ હકીકત પર નિર્ભર કરે છે કે

આપણા પાંચ સંબંધ છે કે પચાસ.

'કાર્ટ અને' નામની બહુ જાણીતી હોલિવૂડ ફિલ્મમાં દીરો યક નોલાન્ડ (ટોમ હેન્કસ) એક નિર્જન ટાપુ પર ફસાઈ જાય છે. જહાજમાંથી તણાઈને આવેલા સામાનમાંથી એ એક વોલીબોલ પર માણસનો ચહેરો દોરીને એને 'વિલ્સન' નામ આપે છે. સાવ નિર્જન એવા એ ટાપુ પર વિલ્સન જ એનો એક માત્ર 'દોસ્ત' છે. યક એની સાથે રોજ એની મુસીબતો, આશાઓ અને દુ:ખ-દર્દની વાતો શેઅર કરે છે અને ટાપુ પરની એકાકી જિંદગીને સહ્ય બનાવે છે. આ વોલીબોલ માણસની અંદર બીજા માણસના સાથ-સંગાથની જરૂરિયાતનું પ્રતીક છે. સંબંધોનું મૂળ તત્ત્વ આ જ છે: માનસિક અને ઈમોશનલ સેહત માટે તેમ જ જીવન ટકાવી રાખવા (સર્વાઈવલ) માટે માણસમાં સંબંધોની જરૂરિયાત હોય છે. સંબંધોના નામ અલગ હોઈ શકે, પરંતુ આપણે કોઈની સાથે કોઈપણ સ્વરૂપે 'રીલેટ' કરી શકીએ એ માણસ તરીકેની આપણી બુનિયાદી શરત છે.

એવો સંબંધ તંદુરસ્ત ક્યારે કહેવાય?

આ પાંચ માપદંડ પર એ ખરો ઊતરવો જોઈએ, જેમ કે..

- ૧) સંપૂર્ણ વિશ્વાસની ભાવના
- ૨) પરસ્પર સન્માની વૃત્તિ
- ૩) ઉત્તમ સંવાદની ક્ષમતા
- ૪) એકબીજાને સ્પેસ-મોકળાશ આપવાની વૃત્તિ
- ૫) એકબીજાને બહેતર બનાવવામાં સાથ આપવો.

ઈકો-સ્પેશિયલ

જયેશ ચિતલિયા feedback@bombaysamachar.com

વર્ષ- ૨૦૨૪ના પાઠ વર્ષ - ૨૦૨૫માં પણ યાદ રાખજો..

ગંભીર પડકારો સામે તમામે સજજ રહેવું જોઈશે

કોઈપણ વરસ હોય કે દિવસ, એ જ્યારે વીતી જાય ત્યારબાદ કોઈને કોઈ પાઠ શીખવી ગયો હોય છે, પરંતુ ઘણીવાર એ આપણને તરત સમજાય ને ઘણીવાર મોડેથી પણ સમજાય. હમણાં જ વીતેલું ૨૦૨૪નું વર્ષ જે પાઠ શીખવી ગયું ને ભાવિના જે સંકેત પણ આપીને ગયું છે એના પર નજર ફેરવી લઈએ...

શેરબજાર અને મ્યુચ્યુઅલ ફંડના રોકાણકારો માટે દ્રષ્ટિ કરીએ તો નિયમન સંસ્થા 'સેબી' એ ૨૦૨૪માં ઘણાં આકરાં અને શિસ્તના પગલાં લીધા છે, જેમાં માર્કેટનું અને રોકાણકારોનું હિત સમાયેલું હોય. આવાં કેટલાંક યુનંદાં પગલાં પર નજર કરીએ. 'સેબી' એ વરસ દરમિયાન માર્કેટમાં ગરબ કરનારી વ્યક્તિઓ અને કંપનીઓ સામે સખત કદમ ભર્યાં. મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં નાના રોકાણકારો માટે પાંચ સામેલ હોવાથી તેમની રક્ષા અર્થે અને વધુ પારદર્શકતાની જોગવાઈના કદમ ભર્યાં. નાના-મધ્યમ કદના રોકાણકારોને ફ્યુચર્સ એન્ડ ઓપ્શન્સ જેવા સહક્રીય સોદાઓથી દૂર રહેવા 'સેબી' સતત અહેવાલ બહાર પાડી તેમને ચેતવણી આપતું રહ્યું. રિટેલ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ 'એફ એન્ડ ઓ' સેગમેન્ટથી દૂર રાખવા આ સેગમેન્ટમાં કડક નિયમો સાથે સોદાઓની મર્યાદા વધારી દીધી.

'સેબી'નાં પગલાં ને પરિણામ જોકે વર્ષ દરમિયાન 'સેબી' ચેરપર્સન પુદુ ચોકસ આક્ષેપોને પરિણામે વિવાદમાં રહ્યા. આ આક્ષેપો 'અદાણી યુપી' સંબંધી હતા અને તેનો રેલો યોલોલ સ્તરે પણ ચર્ચાઓ હતી. આ આક્ષેપો

ગંભીર હતા, પરંતુ ભારતીય નિયમન સંસ્થાની વિશ્વસનીયતાને ધ્યાનમાં રાખી નિયમન તંત્રની ચોકસ સતરે રક્ષા જરૂરી બની ગઈ. હવે ૨૦૨૫માં આ પ્રકરણ 'વો ભૂલી દાસ્તા' બની જાય તો નવાઈ નહીં. વીતેલા વરસમાં સરકારે અને 'સેબી'એ નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જના અમુક વરસ પહેલાંના વિવાદોને કો-લોકેશન પ્રકરણને પણ માફ કરી દઈ ઘણાંને મુક્તિ આપી દીધી.

ગયા વરસે અદાણી પ્રકરણ પણ ભારે વિવાદનું કેન્દ્ર બન્યું, જેને લીધે બજારમાં અને અદાણી યુપીના સ્ટોકસમાં પણ ભારે ઊથલપાથલ થઈ. મામલો અમેરિકાના નિયમન તંત્ર તેમ જ યુએસ કોર્ટ સુધી ગયો. હવે ૨૦૨૫ માં તેનું પરિણામ શું આવે છે એ જોવાનું બાકી છે. બાય ધ વે, આ મામલો પણ 'રાત ગઈ ભાત ગઈ' જેવો બની જાય એવી શક્યતા ઊંચી છે, કારણ કે આવા

પ્રકરણમાં આંતરરાષ્ટ્રિય રાજકારણ તેમ જ સ્થાપિત હિતોની બહુ મોટી સત્તા કામ કરતી હોવાથી સત્ય સુધી પહોંચવાનું આમ પણ બહુ જ કઠિન હોય છે. રિઝર્વ બેંકના કદમ ને ચિંતા

વીતેલા વરસમાં રિઝર્વ બેંકે યોક્કસ પ્રકારના ઓનલાઈન પ્લેચર્સ તેમ જ માઈક્રો ફાઈનાન્સ કંપનીઓ સામે લાલ આંખ કરી હતી. એમાં મોટાં-મોટાં નામ પણ સામેલ હતા. રિઝર્વ બેંકે જિઓપોલિટિકલ સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખી બહુ સાવચેતીપૂર્વક પગલાં ભરી ઈકોનોમીની જાળવણી કરી છે. ઈન્ફ્લેશન (ફૂગાવા) ને નિયંત્રણમાં રાખ્યા છે. વ્યવહારું નાણાંનિતિને જાળવી રાખી છે. કરન્સી મેનેજમેન્ટની પણ કાળજી લીધી. ભલે વિતેલા વરસમાં રૂપિયો ડોલર સામે સતત વસાતો રહી નીચલા સ્તરે ગયો, પણ અન્ય કરન્સી સામે રૂપિયો બહેતર રહ્યો એમ કહી શકાય. રિઝર્વ બેંકે ગયા વરસે ગોલ્ડ લોન્સની પ્રવૃત્તિ કરતી જાણીતી કંપનીઓ સામે પણ સવાલ ઉઠાવ્યા અને તેમને અંકુશમાં રાખવા તથા શિસ્ત જાળવવા કડક પગલાં ભર્યાં.

કેટલીક મહત્વની ઘટનાઓ...

- વીતેલા વરસની બે મહત્વની ઘટનામાં એક જનરલ ઈલેક્શન અને બીજી ઘટના બજેટને ગણી શકાય. આ વખતે ઈલેક્શનને નવા રંગરૂપ બતાવ્યા અને નવા સમીકરણો-પરિમાણો પણ રચાયાં.
- આ વરસમાં ભારતે યુએસ ઈલેક્શનના આટાપાટા અને બદલાયેલી સત્તા પણ જોઈ.
- હવે તેની ખરી અસરો નવા વરસમાં જોવા મળશે.
- વિતેલા વરસમાં ભારતે વિવિધ દેશોના યુદ્ધ જોયા, જે નવા વરસમાં પણ શાંતિ પામ્યા નહીં હોવાથી ભારતે તેની ચિંતા કરતા રહેવાની છે.
- નવા વરસે અમેરિકાના નવા તેવર જોવાના આવશે અને તેની સંભવિત અસરો સામે ભારતે સજજ રહેવું પડશે. વિદેશ વેપાર મામલે ભારતે હજી પોતાની સ્પર્ધાશક્તિ વધારવાની છે.
- ગત વર્ષમાં ભારતીય મૂડીબજારે આઈપીઓની વણગાર જોઈ-તેની કથિત ગરબ અને સિધ્ધિ પણ જોઈ. રોકાણકારોની કમાણી અને ભારે નુકશાની પણ જોઈ. નવા વરસમાં આ ચિત્ર સંભવત જુદી રીતે જોવા મળશે. આ માટે યુએસની નવી સત્તાના અભિગમ અને ભારતના કેન્દ્રિય બજેટની રાહ જોવાની રહેશે.
- ક્રિપ્ટોકોરન્સીના પણ નવા વેશ જોવા મળે તો નવાઈ નહીં.
- મ્યુચ્યુઅલ ફંડ ક્ષેત્રે નવા ઈઈડિયા, પ્રવેશ, નવી યોજનાઓ, વગેરે પરિવર્તન પણ જોવા મળી શકે છે.
- આમ નવા વરસના ગંભીર પડકારો માત્ર ભારતે જ નહીં, બલકે સમગ્ર જગતે AI - આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સની વ્યાપક અને ગહન અસર જોવાની છે. આ AI એક ક્રાંતિ બનાવ તરફ પ્રયાણ કરી રહ્યું છે, જે ૨૦૨૫માં વધુ વેગ સાથે આગળ વધશે એવા અંદાજો છે. જેના સારા-નરસા બંને પરિણામ માટે જગતે તૈયાર રહેવું જોઈશે. ૨૦૨૫માં સાથબર કાઈમ- સ્કેમનો સામનો કરવા વધુ સજજ અને સક્ષમ બનવું પડશે. આવા આ તમામ પડકારો સામે સૌ સજજ રહે એવી શુભેચ્છા. ■

હં... ખરેખર?!

પ્રફુલ શાહ feedback@bombaysamachar.com

બાલીમાં નવા વર્ષની કલ્પનાતીત આધ્યાત્મિક ઉજવણી

નવા વર્ષની ઉજવણીનો થાક ઊતર્યો કે નહીં? આપણે એક-એક તહેવાર જોશબેર ઉજવીએ. નવું વર્ષ આપણું હોય કે અંગ્રેજોનું, એને પોતીકું સમજીને શોપિંગ, વેકેશન, નાચગાન, મહેફિલ અને ન જાણે શું-શું કરી લઈએ. આમ તો નવું વર્ષ હોય કે જન્મદિન, જીવનનું એક વધુ વરસ પૂરું થાય પણ આપણે એનો વિચાર કરવાને બદલે આને માણવામાં ગળાડૂબ થઈ જઈએ.

આ બધા વચ્ચે ઇન્ડોનેશિયાના બાલીમાં થતી ઉજવણી એકદમ હટકે જ નહીં, અત્યંત પ્રભાવશાળી, પ્રેરક અને વિચારતા કરી મૂકે એવી છે. બાલીમાં બાલીનીક કેલેન્ડર પ્રમાણે શરૂ થતા નવા વર્ષ માટે શબ્દ છે નાઇપી. અંગ્રેજી સ્પેલિંગ ગુયાશા યાદ રહે કે બાલીક ટાપુમાં બહુમતી હિન્દુ પ્રજાની છે. આ લોકો નવા વર્ષની રીતે ઉજવણી કરે કે એ એકદમ શાંત, આધ્યાત્મિક અને શાતાદાયી છે. આ લોકો વર્ષારંભને આત્મ-નિરીક્ષણનો મોકો સમજે છે.

આ કારણસર નાઇપીને દિવસે નથી ફટાકડાં ફોડાતા, નથી ગીતો ગવાતા, નથી મ્યુઝિક વાગતા, નથી ડાન્સ થતા કે નથી દ્રાડ સાથે ખાણીપીણીની મહેફિલ યોજાતી કે નથી રજાનો ઉપયોગ કરતા ફરવા જવાનો પ્રોગ્રામ બનતો.

તો નાઇપીની ઉજવણીમાં થાય છે શું? ઉપવાસ થાય, ધ્યાન ધરાય, અને મૌન પળાય અને લાઇટ બંધ રખાય. આ બધું એકલદોકલ છે. અપવાદરૂપ માનવીઓ જ ન કરે. આખેઆખું બાલી નવા વર્ષને આ રીતે જ ઉજવે.

એ દિવસે બાલીમાં સંપૂર્ણપણે લોકડાઉન હોય, રસ્તા સૂમસામ હોય, એમ્બ્યુલન્સ કે ઇમર્જન્સી માટેના પોલીસ વાહન સિવાય રસ્તા એકદમ ખાલીપમ હોય. સિનેમાઘર, ઓફિસ, કામઘંધા, નોકરી, મોલ, નાટ્યમંદિર, બસ અને ટ્રેન સહિત બધે બધું બંધ. આંતરરાષ્ટ્રીય એરપોર્ટ પણ એમાં આવી જાય. આ નિયમોનો ભંગ કરવાની હિંમત કોઇ સ્થાનિક તો ન જ કરે.

અને પર્યટકોએ શું કરવાનું? હોટેલની રૂમની અંદર જ રહેવાનું. લાઇટ, એ રીતે કરવાની કે બહાર પ્રકાશ ન જાય. કોઇ પણ સંજોગોમાં રૂમની બહાર પગ મૂકવાની મનાહ કોઇ ઓવરસ્માઈ ટૂરિસ્ટ કિશિયારી મારે તો? બનતી વચ્ચે બાલીમાંથી રવાના કરી દેવાય.

શાંતિ, મૌન, તપ, ધ્યાન અને એકાંત વચ્ચે આત્મનિરીક્ષણ કરનારા આપણા જેવા હિન્દુ છે. પણ આપણે શું કરીએ છીએ? નિરાંતે વિચારવા અને સમજવા જેવો સવાલ છે.

આ નાઇપી ક્યારે ઉજવાય છે? મોટેભાગે એ માર્ચ કે એપ્રિલ મહિનામાં આવે. ૨૦૨૪મા ૧૧મી માર્ચે ઉજવાયો હતો, તો ૨૦૨૫માં ૨૯મી માર્ચે અને ૨૦૨૬મા ૧૯મી માર્ચે નાઇપી નિમિત્તે ૨૪ કલાકનું એટલે નિયત તારીખના સતત ૭ વાચ્યાથી આગલા દિવસના સવારે ૯ વાચ્યા વચ્ચે આ અનોખી ઉજવણી થાય છે. પછી નેમ્બાક (Ngembak) અગ્નિ કે લાલબ્રહ્મ બ્રાહ્મીલ દિવ્યુઅલ થાય. આમ સૌ એકમેકને માફ કરી દે (આપણા જેન ભાઇ-બહેનો સવંતસરી નિમિત્તે એકમેક મિચ્છામી ઢુક્કડમ કરે છે એવું જ કહી શકે ને આ?) અને નવા વર્ષને હૃદયપૂર્વક આવકારે. ત્યારબાદ ધર્મ-શાંતિની વિધિ સાથે આ દિવસની પૂર્ણાહુતિ થાય. એક રીતે તો ભારતીય ઉપખંડમાં ઉજવાતા નવા વર્ષ જેવો જ આ તહેવાર છે: આપણામાં સાલ મુખારક, મરાઠીઓમાં ગુડી પડવા,

સિંધીઓમાં ચેટીયાંદ, તમિળ-કન્નડના ઉગાડી અને મણિપુરીઓના સાજબુ નોંગમા પાનખા.

નેઇપીને સ્થાનિક ભાષામાં 'બાલીનો મૌન દિવસ' પણ ગણવાય છે. સતર હજાર મુસ્લિમો પણ બાલીમાં ૮૭ ટકા વસતિ હિન્દુઓની છે. આ સાંસ્કૃતિક અને આધ્યાત્મિક નવ વર્ષની ઉજવણીમાં હવે આંતરરાષ્ટ્રીય પર્યટકોને પણ ઘણો રસ પડવા માંડ્યો છે. આવી ઉજવણીને કલ્પના બહારની બાબત સમજનારાઓ ઇન્ડોનેશિયન અથવા બાલીની ટૂર એવી રીતે પ્લાન કરે કે નાઇપીની પૂર્વ સંધ્યાએ

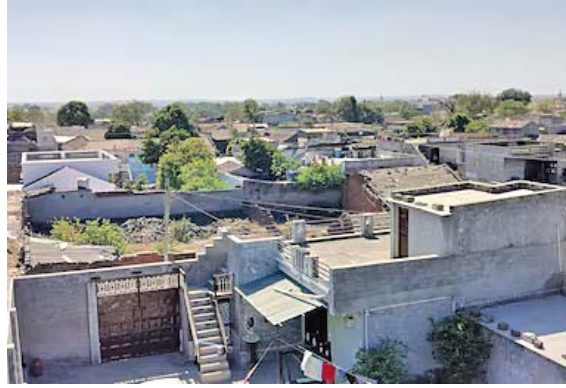
બાલીમાં પહોંચી જાય. કાયમ દોડધામ અને ધમધમાટ વચ્ચે જીવતા લોકો માટે આ અનુભવ પણ એકદમ આકર્ષક બની રહે છે.

ઘણા નાઇપી અગાઉ અને પછી ઉજવાતા દિવસો માણવા અને એમાં સામેલ થવા માટે બાલીમાં જ ધામા નાખીને રહી જાય છે. એટલે જ બાલીનું ૮૦ ટકા અર્થતંત્ર પર્યટનલક્ષી છે. અહીં પર્યટકોના આગમનનો અતિરેક પણ થવા માંડ્યો છે. એ જ બાલીનું મહત્ત્વ નથી દર્શાવતું? ■

મોદીજી, ભૂલી તો નથી ગયા ને? ગામડાંને સમૃદ્ધ કરવાનું ?!

ગામડાંને સમૃદ્ધ બનાવી લોકોને સુખી કરવા હશે તો દરેક ગામે આવાં કાર્યો કરવાં પડશે.

કારણે ગામ અને જમીનનાં તળ સુધાર્યાં. પાણીની છૂટ થઈ ગઈ. રાજસમઢિયાણાની વસતિ પૂરા બે હજાર માથાંની નથી, પણ તે વાર્ષિક ૩૫,૦૦૦ મણ ઘઉં અને સાત હજાર મણ કપાસનું વાવેતર મેળવે છે, બીજા પાક જુદા. વરસે પચાસ લાખથી વધારે કિંમતનાં તો આ ગામ શાકભાજી વેચે છે. અહીં ગામના દરેક વોકળા પર ચેક ડેમ બનાવી લેવામાં આવ્યા છે. એને કારણે ચોમાસાનું પાણી તળમાં ઊતરે છે. ગામની સીમમાં ધીમે ધીમે કરતાં ૫૧,૦૦૦ વૃક્ષો પણ વાવ્યાં છે.

લોકોનું તો એવું છે કે ફાયદો જુઓ તો શ્રદ્ધા બેઠાઈ જાય. હરદેવસિંહ જોડાને કારણે ગામ સ્વચ્છ, સુરક્ષિત અને સમૃદ્ધ બન્યું. એટલે તેમને ખોબલે ખોબલે સહકાર મળવા માંગ્યો. હરદેવસિંહની ઇચ્છા સ્ટેડિયમ બાંધવાની હતી તો ગામલોકોએ સામેથી જમીન આપી દીધી. સ્ટેડિયમમાં ક્રિકેટની પાંચ ટર્ફ વિકેટ બનાવવામાં આવી છે. હરદેવસિંહ જોડા કહે છે, 'આ સ્ટેડિયમ પહેલાં અમે ગામના દરેક ઘરની પ્રાથમિક સુવિધાની દેખભાજી કરી હતી. અમારા આખા ગામમાં અત્યારે સિમેન્ટના રસ્તા બની ગયા છે. હવે અમે પ્લાસ્ટિક નાબૂદીની ઝુંબેશ ઉપાડી છે. પ્લાસ્ટિકનો કચરો ફેકે તેને ૫૧ રૂપિયા દંડ અને જેના ઘર પાસે એ કચરો પડ્યો હોય તેનો અંગિકાર રૂપિયા દંડ અને લઈએ છીએ. મારે રાજસમઢિયાણા ફરતે એક લાખ વૃક્ષો વાવવાં છે એટલે તેનો ટાર્ગેટ બધાને આપી દીધો છે. મારો ટાર્ગેટ સૌથી મોટો રાખ્યો છે. મારી જમીનમાં હું દસ હજાર

વૃક્ષો વાવવાનો છું. પાંચ હજાર જેટલાં જામફળ અને સીતાફળ તો વાવી દીધાં છે. ૩૫૦ આંબા વાવ્યાં છે.'

રાજસમઢિયાણાની સમૃદ્ધિ જોઈને તેની આજુબાજુનાં પંદરેક ગામો પણ તેને પગલે ચાલવા માટે તૈયાર છે. ખોબડદળ, અણિધારા, લીલી સાજડિયાણી, ભૂપગણ, લાખાપર, તંબા જેવાં આ ગામોમાં ૧૩૦ જેટલા ચેકડેમો બનાવવામાં આવ્યા છે. લીલી સાજડિયાણી ગામમાં સરપંચની ચૂંટણી નહીં, પણ પસંદગીથી ચૂંટાશે એવો નિર્ણય લેવાઈ ગયો છે.

જ્યાં પસંદગી હશે ત્યાં જ ગામનો વિકાસ ઝડપથી થશે એવું માનતા હરદેવસિંહ જોડાને આજથી દશ વરસ પહેલાં અમે પૂછેલું કે તમારા ગામ માટે છેલ્લે નવું શું કર્યું એ કહો? તો તેમણે કહ્યું કે, 'ઉપગ્રહ મારફત મળેલી તસવીરોમાં જિયોલોજિકલ સર્વે કરાવીને અમે વર્ષો અગાઉ થયેલા ઘરતીકંપથી થયેલી તિરાડો (ફેકચર) શોધીને તેમાં પાણી ઉતાર્યું છે. એ કારણે અમારા ગામનાં તળ એક કિલોમીટર ઊંચે સુધી પાણીવાળાં બન્યાં છે. આટલી ગરમીમાં પણ અમારા ગામના એક કૂવામાં (ઉપરથી) દસ ફૂટ પાણી આજે પણ છે.

ખબર નહીં આ બધું કોણે અને ક્યારે કર્યું મુક્યું. મારી પાસે આજે આવ્યું અને મેં શેર કર્યું. ક્રાંતિ મડિયાએ કહ્યું હતું: સુખ અને દુ:ખ વહેંચવાથી વધે છે...

આજે આટલું જ...

હેલ્થ ગેઝેટનું અજબ-ગજબ એકઝેટ-એક્યુરેટ ને અમેઝિંગ...

નવા વર્ષે દરેક વ્યક્તિ કોઈ એક રિઝોલ્યુશન સેટ કરે છે. કોઈ ચોક્કસ સંકલ્પ લઈને કંઈક કરી છૂટવાની દરેકની તૈયારી હોય છે.

મોટા ભાગે વહેલી સવારે વહેલા ઊઠીને કસરત કરવા જવાનું, જીમ જવાનું અને આખું વર્ષ ફીટ એન્ડ ફાઈન રહેવા માટેની આખી શ્રેણી તૈયાર કરવામાં આવે છે.

આ બધા પાછળ પહેલો પડકાર વહેલી સવારે ઊઠવાથી શરૂ થાય છે. મોબાઈલના બેક ટુ બેક એલાર્મ તો ઓફ થઈ જાય છે ઊંઘમાં. હવે નવા વર્ષે સ્માર્ટ અને ડિજિટલ ગેઝેટની દુનિયામાં હેલ્થ ગેઝેટ એવાં આવી રહ્યાં છે જે સતત તમને અલર્ટ રાખશે - અપડેટ રાખશે. નવા વર્ષે હેલ્થ ગેઝેટનું માર્કેટ એ સ્તરે અપડેટ થવાનું છે કે, ભવિષ્યમાં બ્લડગ્રૂપ જાણવા પણ ડિવાઈસ આવી જાય તો નવાઈ નહીં.

સ્માર્ટ વોચ પહેરનારી દરેક વ્યક્તિ પાસે પોતાની હાર્ટબિટ અને સ્ટેપનો રેકોર્ડ હોય છે. હવે સ્માર્ટ વોચમાં જ હેલ્થ એપથી આખું સેક્શન આવી રહ્યું છે, જે ટોટલ બોડીકેટથી લઈને સ્ટેપ કાઉન્ટ તો કહેશે, એ ઉપરાંત વહેલા ઊઠવા

માટે એક વોઈસનોટની જેમ કામ કરશે. બ્રિટનના AI રિસર્ચર સ્માર્ટ વોચને એ રીતે કસ્ટમાઈઝ કરી રહ્યા છે - બનાવી રહ્યા છે કે જેમાં વહેલી સવારે ઊઠવામાં પડતી મુશ્કેલીને દૂર કરી શકાય. આ માટે ૧૦૦ લોકોનો એક એવો સરવે કરવામાં આવ્યો, જેમાં એ પૂછવામાં આવ્યું કે, કઈ વાત એમની ઊંઘ ઉડાવી દે છે. એમની ઊંઘનો પણ અભ્યાસ કરવામાં આવ્યો, જેને 'સ્લીપ લેસન રિપોર્ટ' નામ આપ્યું. પછી સ્માર્ટ વોચમાં 'વોઈસનોટ પ્લસ' ફીચર એડ કરવાના પ્રયાસ શરૂ થયા. આ પ્રયોગ હજુ પરીક્ષણ હેઠળ છે.

હેલ્થ એનાલિટિક્સ AI
આશા રાખીએ કે, નવા વર્ષે આ ગેઝેટ 'હેલ્થ એનાલિટિક્સ AI'ની અપડેટ આપણા સુધી પહોંચે. માની લો કે, સતત પાંચથી સાત કલાકનું સિટિંગ (બેઠક) થયું અને શરીરના સાંધા જામ થઈ રહ્યા છે તો હેલ્થ એનાલિટિક્સ AI આપણને યાદ દેવાવશે કે, 'લેટ્સ વોક... એક્સસાઈઝ... ડ્રિંક વોટર...!'

કેલિફોર્નિયાની એક કોલેજમાં સ્માર્ટ એપ્લિકેશન પ્લસ AIના માધ્યમથી એવો પ્રયોગ થયો, જેમાં સતત બેઠકાં કામ કરતી વ્યક્તિના શરીરમાં આવતા ફેરફાર નોંધી એને એક્ટિવ કરવા એ તૈયાર થઈ. કોલેજના સ્ટુડન્ટને ગેઝેટ પોસાય એમ હતું નહીં એટલે વેબસાઈટ અને એપ્લિકેશન બનાવી દીધી, જે હાર્ટબિટ, બ્લડપ્રેશર, સ્ટેપ અને વોટર લેવલની માહિતી આપશે.

તમે કહેશો આમાં શું નવું છે? 'એપલ' અને 'સેમસંગ' જેવી કંપની હવે સ્લીપ ડાયગ્નોસિસ પર રિસર્ચ કરી રહી છે, જેને AI સાથે જોડીને હુમન ડિસઓર્ડર તૈયાર કરશે.

આમ પાણી અલ્યાં પહેલાં જ પાળ બંધાય જાય તો ઘણું સાચું કામ થાય. બીમારી લાગુ થાય એ પહેલાં જ ગંભીર અલર્ટ મળી જાય તો સુરક્ષાનાં પગલાંમાં વીજવેગ જોવા મળે. સ્લિપ ડાયગ્નોસિસ અને ડિસિઝ પર 'એપલ' એ વાત નોટ કરી છે કે, શરીરમાં શિથિલતા આવે ત્યારે ઈન્ફેક્શન વધુ વકરે છે. આનો રિપોર્ટ પણ 'એપલ' પોતાની નવી સ્માર્ટ વોચમાં આપશે.

હવે વાત એક્યુરેસી-ચોક્કસાઈ પર આવીને અટકે છે. જેટલી ડિવાઈસ એટલી એક્યુરેસમાં મતભાંતર વધારે. હેલ્થ ગેઝેટનો છૂપો સંદેશો એ છે કે, અમારું પરિણામ નજીક હોઈ શકે છે ચોક્કસ નહીં. એટલે ફીટ રહેવા મહેનત તો વ્યક્તિએ જ કરવાની.

બ્લડપ્રેશર મોનિટર કિવાઈસ
આ કોઈ જેવું તેવું ડિવાઈસ નથી. જે રીતે ઈયરબડ દૈનિક જીવનનો એક ભાગ છે, આ જ ઈયરબડ (ઈયરફોન) હવે બ્લડપ્રેશરની અપડેટ આપશે. સુગર લેવલ બતાવશે. ડાયેટ ફોલો કરતા હશે તો સમયાંતરે યાર્દ રિમાઈઝર આપશે. આ માટેની સ્ક્રિન હશે ઈયરબર્નનું ચાર્જર.

ડિજિટલ આઈમાસ્ક
ઊંઘ આવતી હોય અને ક્યાંય આઉટગોર હો તો આ માસ્ક ઊંઘમાં ખલેલ પહોંચવા નહીં દે. આંખના ખૂણે અને કાન સુધીની જગ્યામાં આ ડિવાઈસ એવા વાયબ્રેશન આપશે કે, થાક ઊતરી જશે. આંખને હાનિ પહોંચાડ્યા વગર આસપાસના એરિયાને એવી રીતે રિલેક્સ કરશે કે જાણે ફેસ પર મસાજ કર્યું હોય. આ પ્રોડક્ટ પર અત્યારે બ્યુટીકેર માટે પણ વપરાય છે. ડર્કસર્કલને કબર કરવા માટે પણ ઘણા દેશમાં એનો ઉપયોગ થાય છે. જાપાન આનો પ્રયોગ સફળ કરશે તો નવા વર્ષે આ ડિવાઈસ હેલ્થ ગેઝેટમાં સામિલ થશે.

શ્રી-ડી સોનોગ્રાફી સુધી અપગ્રેડ થયેલું મેડિકલ સેક્ટર હવે વીઆર-વર્ચ્યુઅલ રિયાલિટીમાં પ્રવેશવા જઈ રહ્યું છે. મર્યાદા સાથે અને કસ્ટમાઈઝ ડિવાઈસ સાથે એક એવું મેડિકલ ટેબલેટ 'સેમસંગ' તૈયાર કરી રહ્યું છે જેમાં વીરઆર સેટઅપથી આખું બોડી એનિમેટેડ ફોર્મ સાથે દેખાશે. હવે જ્યાં ઈન્ફેક્શન કે ફોફેટ હશે એને લાઈવ જોઈને ડિટેક્શન કરી શકાશે. ■

આઉટ ઓફ ધ બોક્સ
વર્ષ ૧૯૭૧માં પહેલો ઈ-મેલ સેન્ડ કરવામાં આવ્યો હતો. જેમાં કોઈ મેસેજ નહીં, પણ કિ-બોર્ડની ઉપરની પહેલી ટેકસ્ટ લાઈનના માત્ર અક્ષરો જ હતા.

પીલીભીત - તરાઈના વાઘની નવી નગરી

ભારતીય સંસ્કૃતિમાં અરણ્ય વસેલું છે, ખરી રીતે કહીએ તો અરણ્યમાંથી આપણી સંસ્કૃતિનો જન્મ થયો છે. આપણે સહુ ભારતીય અરણ્યમાંથી જ તો ઊછર્યા છીએ. અરણ્યને નજીકથી જાણવા પ્રયત્નો કરીએ તો એનાં વાસ્તવ્યને સ્પષ્ટપણે અનુભવી શકીએ. જંગલને જંગલની રીતે જ માણીએ તો જંગલ વિષે વધારે ઊંડાણમાં સમજી શકીએ. ભારતમાં તરાઈનાં વિશિષ્ટ પ્રકારનાં બારમાસ લીલાં રહેતાં જંગલોમાં ફરતાં ફરતાં જંગલો સાથે સંવાદ કર્યો અને સમજી શક્યો કે જંગલ એટલે કુદરતે સર્જેલી પાકશાળા, જ્યાં કુદરતના નિયમો એ જ એની કિંમત છે. અહીં બસ કુદરતના સાક્ષી બનીને જ કુદરતને માણી શકાય. હંમેશા દરેક જંગલ મને વહાલથી આવકાર આપે. હવા સાથે પાણીનો વાર્તાલાપ, પંખીઓનો કલરવ, તમરાઓની ગુંજ, વાઘની ત્રાડ, હરણાઓનો કોલ, ઘુવડનો અલામ કોલ આ સઘળું એમના આવકારના સંકેતો છે. જંગલ આખું આ વિશિષ્ટ પ્રકારના પ્રભાવક જીવો ઘર છે અને આ જંગલોનું સર્જન પણ કુદરતે અહીં વસતા દરેક જીવોની જરૂરિયાતોને ધ્યાનમાં લઈને કર્યું છે. આ જંગલમાં વહેતી નદીઓ, વૃક્ષો અને પશુ-પંખી સમેત સહુએ મને હંમેશા વહાલથી આવકાર્યાં છે. જંગલનાં પક્ષીઓનો મધુર અવાજ સાંભળીને કંઈક સાડું, અલગ અને નશીલું લાગે છે. દોસ્ત, જંગલ એ નશો છે જે દુનિયાના કોઈ પણ નાશની તોલે ન આવે. ભારતનાં અદ્ભુત જંગલોમાં વિવિધ પ્રકારનાં જંગલોનો સમાવેશ થાય છે જેમાં ઉષ્ણકટિબંધ બારમાસી જંગલો, લીલાં પાનખર જંગલો, સૂકાં પાનખર જંગલો, મિશ્ર જંગલો, શંકુદ્રમ જંગલો, કાંટાળાં જંગલો, અઘટ પ્રણેદ્રેશો, તરાઈનાં જંગલો, ઘાસિયાં મેદાનો, સમુદ્રકાંઠાનાં મેન્ગ્રુવ્સ અને સ્વેમ્પ જંગલો, દરિયાઈ પરવાળાનું પાણી નીચે રહેલું ગજબ વિશ્વ, વિશાળ નદીઓના પટમાં આવેલા મેદાની પ્રદેશો વગેરે. તરાઈનાં જંગલોમાં પહેલી વાર ગયો ત્યારથી જ એવું અનુભવ્યું કે હિમાલયનો આ હિસ્સો સાવ અલિપ્ત અને તપસ્વી જોગીની માફક એની પોતાની જ ધૂનમાં મસ્ત હોય એમ એક અલગ જ રાગ હોતો હતો. અહીંના વાઘ પણ મસ્ત મગન થઈને ફરતા હોય, હરણાઓ અહીં તહીં નિશ્ચિંત થઈને ફરતાં હોય, બારાસિંચા સૂર્યની હુંફાળી ગરમીમાં મસ્તી કરતા હોય, સૂર્યનાં કિરણો પાણીમાંથી ગળાઈને હસતા ઘાસને હુંફ અને માટીમાંથી નશીલી સુગંધ મનને તાજગી આપતી હોય. આ બધાની સામે કયું ભૌતિક સુખ વહાલું લાગે?

નિસર્ગની પ્રકૃતિ શાંત છે, ગંભીર છે. આ એ જંગલની વાત છે જે ઉત્તરપ્રદેશ રાજ્યમાં હિમાલયની તળેટીમાં આવેલાં તરાઈનાં વિશાળ જંગલોનાં સૌંદર્યનો અનુભવ કરાવે છે. જંગલ સાથે ભચને કશી જ લેવાદેવા નથી હોતી. જો જંગલો ભવાવહ જ હોત તો દરેક જીવમાત્રને એ ક્યારેય ન આકર્ષી શકત. જંગલ કુદરતનું એવું રૂપ છે જે સ્પષ્ટપણે જોઈ શકાય છે. હું કુદરતમાં વિશ્વાસ કરું છું અને એ જ કુદરતનું હું હંમેશા જંગલોમાં જ જોઉં છું. નેપાળની સરહદે આવેલ પીલીભીત ટાઇગર રિઝર્વ ભારતનાં સુંદર તરાઈનાં જંગલોમાંનું એક છે. પીલીભીત ટાઇગર રિઝર્વમાં ચૂકા ઇકો ટુરિઝમ ઝોન વિકસાવેલ છે જ્યાં શારદા નદીનો વિશાળ ઘાટ એક સુંદર બીચ માફક જોવા મળે છે અને અહીં ઉત્તરપ્રદેશ વન વિભાગ દ્વારા બોટિંગ કરાવવામાં આવે છે. પીલીભીત પક્ષીવિદો માટે

ચિત્તલનું ઝુંડ તમારું સ્વાગત કરવા તૈયાર જ હશે. જેમ જેમ જીવો જંગલ માંડે આગળ વધશે કે તરાઈનાં અવનવાં પ્રાણીઓ અલગ અલગ રંગરૂપમાં નજર સામે દેખાવાં લાગશે. અહીં વાઘને મુક્તપણે વિહરતો જોવો એ એક લડાવો છે. ગગનચુંબી સાલનાં વૃક્ષોમાંથી માંડ માંડ કરીને ગળાઈને આવતો સૂર્યપ્રકાશ અહીંના વિવિધ છોડવાઓને જાણે અલગ જ પ્રકારના રંગો પ્રદાન કરે છે. અહીં વસતા બારાસિંચા, સાંભર, ચિત્તલ, બાર્કિંગ ડિયર અને હોગ ડિયર મળીને હરણાની પાંચ પ્રજાતિઓ, જંગલી સૂવર, વિભિન્ન પ્રજાતિના વાંદરાઓ અને માંકડાઓ વગેરે આ જંગલને વાઘ માટે એક આદર્શ અભયસ્થાન પૂરું પાડે છે પરિણામે સહુથી ઓછા સમયમાં વાઘની પ્રજાતિને ડબલ કરવા માટે આ ટાઇગર રિઝર્વ આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે ખ્યાતિ પામ્યો છે.

સ્વર્ગ સમું કહી શકાય. ભારતીય વિસ્તારમાં દેખાતાં ૧૩૦૦ જેટલાં પંખીઓની પ્રજાતિમાંથી અહીં ૩૭૦ કરતાં પણ વધારે પ્રજાતિઓ જોઈ શકાય છે. આ સ્થળની ૧૫ જૂન સુધી જ મુલાકાત લઈ શકાય છે, ત્યાર બાદ ચોમાસા દરમિયાન છેક ઓક્ટોબર ૧૫ સુધી લાંબો બ્રેક હોય છે. ઉત્તરપ્રદેશમાં શાહજહાંપુર જિલ્લામાં શારદા અને ઘાઘરા નદીના કિનારે આવેલ પીલીભીત ટાઇગર રીઝર્વ ભારતનાં ખૂબ જ મનોરમ્ય જંગલોમાંનું એક છે. ભારત-નેપાળની આંતરરાષ્ટ્રીય સરહદ પર સ્થિત આ જંગલ ૨૦૧૪માં ભારતના ૪૫મા ટાઇગર રીઝર્વ તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું. ૭૩૦.૨૫ ચો. કિમી. વિસ્તારમાં વિસ્તરેલ પીલીભીત ટાઇગર રિઝર્વ આજે આશરે ૬૦ થી ૬૫ જેટલા વાઘ સાથે દેશનાં સઘળાં વાઘ સંરક્ષણ ઉદ્યાનમાંથી વાઘનાં સંરક્ષણ માટે આગવું સ્થાન ધરાવે છે. અહીં ખૂબ જ ટૂંકા ગાળામાં ઝડપથી વાઘની સંખ્યામાં ઉત્તરોત્તર વધારો નોંધાયો છે. તાજેતરમાં પ્રોજેક્ટ ટાઇગરને ૫૦ વર્ષ પૂર્ણ થયાં એ અનુસંધાનમાં ભારતભરમાં મુક્તપણે મહાલતા

વાઘની કુલ સંખ્યાના આંકડા જાહેર કરવામાં આવ્યા છે ૩૧૬૭ છે એ સાથે આજે વિશ્વભરમાં વસતા કુલ વાઘમાંથી ૮૦% જેટલા વાઘ તો ખાલી ભારતમાં જ વસવાટ કરે છે. ૧૯૭૩માં શ્રીમતી ઇન્દિરા ગાંધી દ્વારા ઉત્તરાખંડના જિમ કોર્બેટ નેશનલ પાર્કથી પ્રોજેક્ટ ટાઇગરની શરૂઆત થઈ હતી. તાજેતરમાં છત્તીસગઢ સ્થિત ગુરુ ઘાસીદાસ નેશનલ પાર્કને ૫૩મો ટાઇગર રિઝર્વ પ્રોજેક્ટ ઘોષિત કરવામાં આવ્યો એ સાથે આજે ભારતમાં કુલ ૫૩ ટાઇગર રિઝર્વ પ્રોજેક્ટ્સ આ અદ્ભુત અને પ્રભાવક પ્રાણીઓનું ઘર બન્યા છે અને કુદરતની અહાર શુંબલામાં ખૂબ જ મહત્વનો ભાગ ભજવી રહ્યા છે જેનો સંપૂર્ણ શ્રેય પ્રોજેક્ટ ટાઇગરને જાય છે.

ઉત્તરપ્રદેશનો આ વિસ્તાર ભરપૂર પાણી ધરાવે છે પરિણામે અહીં શેરડીનો મબલક પાક લેવામાં આવે છે. આ જ શેરડીનાં ખેતરો વાઘનાં બચ્ચાઓનાં ઉછેર માટે સહુથી સુરક્ષિત સ્થળ છે, પરિણામે તરાઈનાં આ જંગલમાં વાઘની સંખ્યામાં ભારતનાં બીજાં જંગલો કરતાં ખૂબ જ ઝડપથી વધારો નોંધાયો છે. જંગલમાં પ્રવેશ કરતાં જ

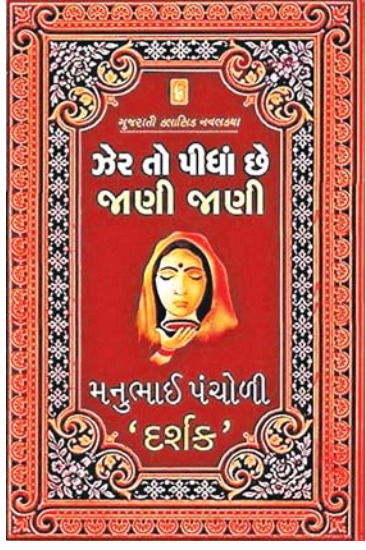
ઝબાન સંબાલ કે **હેન્ડ્રી શાસ્ત્રી** feedback@bombsamachar.com

સોફેટિસ - મનુભાઈ પંચોળી 'દર્શક'

સગ્ગી બહિષ્ણક ટોપણનાવ

હિન્દી ફિલ્મ જગતમાં 'સમાંતર સિનેમા' તરીકે ઓળખાયેલી ફિલ્મોમાં એડ ફિલ્મમેકર રવિન્દ્ર ધર્મરાજ દિગ્દર્શિત 'ચક્ર' મહત્વની ફિલ્મ ગણાય છે. આ ફિલ્મની કથા-પટકથા મરાઠી લેખક જયવંત દળવીની એ જ નામની નવલકથા પર આધારિત હતી. જયવંત દ્વારાકાનાથ દલ્લી હે મરાઠી લેખક, નાટ્યકાર, પત્રકાર હોતે ઠળળપાઠક યા ટોપણનાવને ત્યાંની કાઠી વૃત્તપત્રીય સ્તંભલેખન કેલે. જયવંત દળવીનું યોગદાન વાર્તાકાર, નાટ્યકાર તેમ જ પત્રકાર તરીકે હતું. તેમણે 'કણકણપાળ' (ગુજરાતીમાં કનકનગોપાલ) તખલ્લુસથી અખબારમાં કોલમ લખી હતી. કનકનગોપાલ એટલે દરિદ્ર અથવા નિર્ધન વ્યક્તિ. અલબત્ત જયવંત દળવીને આ 'તખલ્લુસ' કે ટોપણનાવ વૈચારિક કે સાહિત્યિક નિર્ધન અવસ્થાના સંદર્ભમાં નહોતું મળ્યું. દળવી 'લલિત' નામના માસિકમાં નિયમિત કોલમ લખતા હતા. ટીકા કરતી વખતે એમની કલમ ચાબખા ન મારતી, હા ચીટિયો જુર ભરતી અને મોટે ભાગે ગલગલિયાં કરતી. સાહિત્યિક કૃતિને કાર્ટુનિસ્ટની નજરે જોવાની તેમની શૈલી વાચક અને લેખકોમાં પ્રિય હતી. તેમનામાં વૈચારિક દરિદ્ર ક્યારેય નજરે નહોતું પડ્યું. તેમના પછી કેટલાક લોકોએ તેમની જેમ નર્મ વિનોદી લેખનનો પ્રયાસ કરી જોયો, પણ કણકણપાળ જેવી શૈલી કોઈ આત્મસાત ન કરી શક્યું.

ત્રિભુવનદાસ પુરુષોત્તમદાસ હુદાર નામ પરથી કંઈ યાદ આવે છે? હવે જો કહેવામાં આવે કે આ વ્યક્તિ ગુજરાતી ભાષાના સમર્થ કવિ, વાર્તાકાર અને વિવેચક છે તો અનેક ચહેરા પર એક મોટું પ્રશ્નચિહ્ન ખુંટી થયા વિના રહે નહીં, પણ જો તમને કહેવામાં આવે કે આપણે 'સુન્દરમ'ની વાત કરી રહ્યા છીએ તો તેમ તરત કહેવાના કે એમનાં કાવ્યો, વાર્તા જ નહીં, તેમણે રચેલાં બાળકાવ્યો પણ વાંચ્યાં છે ને માણ્યાં છે. એમનું લાંબુંલઘ નામ હોઈ પર રમવાને બદલે તખલ્લુસ 'સુન્દરમ' સ્મરણપટ પર અંકિત થઈ ગયું છે.

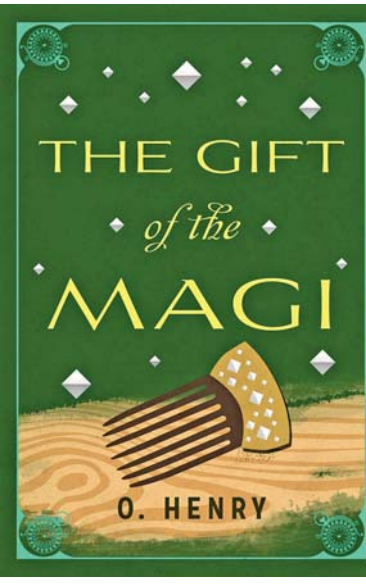

કોની? ઊભો છે 'શયદા' ઉંબરમાં આવી, ન જાય ઘરમાં ન બહાર આવે સાંભળી તમે મલકાઈ ઊઠશો. આ વાંચીને તમને ખ્યાલ આવી ગયો હશે કે એ 'શયદા' ના લખેલા છે. સાહિત્ય પ્રેમીઓ 'શયદા'ને જાણે છે, માણે છે, પણ બહુ ઓછાને ખબર હશે કે આ એમનું તખલ્લુસ છે અને એમનું અસલી નામ હરજી લવજી દામાણી છે. ઈ. સ. ૧૯૧૨ માં પ્રથમ વખત તેમની કવિતા તમારા પ્રિય અખબાર 'મુંબઈ સમાચાર'માં પ્રકાશિત થઈ હોવાની નોંધ છે. તેમનું તખલ્લુસ 'શયદા' કેમ છે એનું કારણ જાણવા જેવું છે. દેવનાગરી લિપિમાં 'શયદા' નહીં પણ 'શેદા' લખાય છે અને શેદા શબ્દનો અર્થ છે મુચ્ચ, મોહિત, આશ્ચિત, પાગલ પ્રેમી વગેરે. હરજી લવજી દામાણીને ગઝલ માટે અનુરાગ - તલસાટ હતા અને એટલે જ તેઓ 'શયદા' તરીકે જાણીતા થયા.

સાહિત્ય વિશ્વમાં એવાં ઘણાં ઉદાહરણ છે જેમાં મૂળ નામ (સુરસિદ્ધહ તખલ્લુસ) ગોપિત કરતા તખલ્લુસ (કલાપી) વધુ લોકપ્રિય હોય. બીજી તરફ એવાં પણ ઉદાહરણ છે જેમાં તખલ્લુસ (વાસ્તવિક) કરતાં મૂળ નામ (ઉમાશંકર જોશી)થી વિશેષ ઓળખ ધરાવતા હોય. હવે આપણે એક એવા મૂકી ઊંચેરા સર્જકની વાત કરીએ જેમનું મૂળ નામ અને તખલ્લુસ બંને અફાટ લોકપ્રિય હતા, છે અને આવતી કાલે પણ રહેશે. એ સર્જક છે 'ઝેર તો પીધાં જાણી જાણી' અને 'સોફેટિસ' જેવી અવિસ્મરણીય નવલકથાની ભેટ આપનારા મનુભાઈ પંચોળી 'દર્શક'. સર્જકનું મૂળ નામ મનુભાઈ પંચોળી અને 'દર્શક' તખલ્લુસ. રસપ્રદ વાત એ છે કે એમના સર્જનની કે તેમની પ્રવૃત્તિઓનો ઉલ્લેખ થાય ત્યારે મનુભાઈ પંચોળી 'દર્શક' તરીકે જ કાયમ થયો છે અને ભવિષ્યમાં પણ એમ જ થશે એવું એનું કૌવત છે.

ENGLISH PSEUDONYMS

અંગ્રેજી સાહિત્ય જગતમાં અનેક એવા સર્જક થઈ ગયા કે જે મૂળ નામને બદલે પેનનેમ - સુગોનિમથી વધુ પ્રચલિત થયા. એમાં એક નામ એવું છે કે જેમની શોર્ટ સ્ટોરીઝ - ટૂંકી વાર્તા અનેક દેશના લોકોએ માણી છે, પણ એમનું પેનનેમ એટલું પ્રખ્યાત છે કે મૂળ નામ જાણવાની તસ્દી બહુ ઓછા લોકોએ લીધી છે. કેટલાક તો એ નામને જ મૂળ નામ સમજતા આવ્યા છે. તમને જો વિદેશી વાર્તા વાંચવાનો શોખ હશે તો વિશ્વવિખ્યાત ટૂંકી વાર્તા 'The Gift of the Magi' જુર વાંચી હશે. 'ધ ગિફ્ટ ઓફ મેગાઈ'માં ખૂબ ઓછા પૈસા ધરાવતાં પતિ-પત્ની એકબીજાને ક્રિસમસ ગિફ્ટ આપવા શું કરે છે એની હૃદયસ્પર્શી વાર્તા છે. ઝીણવટભર્યું નિરીક્ષણ, પ્રવાહી રજૂઆત અને ચોંકાવી દેનારો કે આશ્ચર્યજનક અંત એ તેમની ટૂંકી વાર્તાની ખાસિયત હતી. The Gift of the Magi and The Duplicity of Hargraves as well as Ransom of Red Chief stories were written by an author named O. Henry. In fact O. Henry is a pen name and his original name was William Sydney

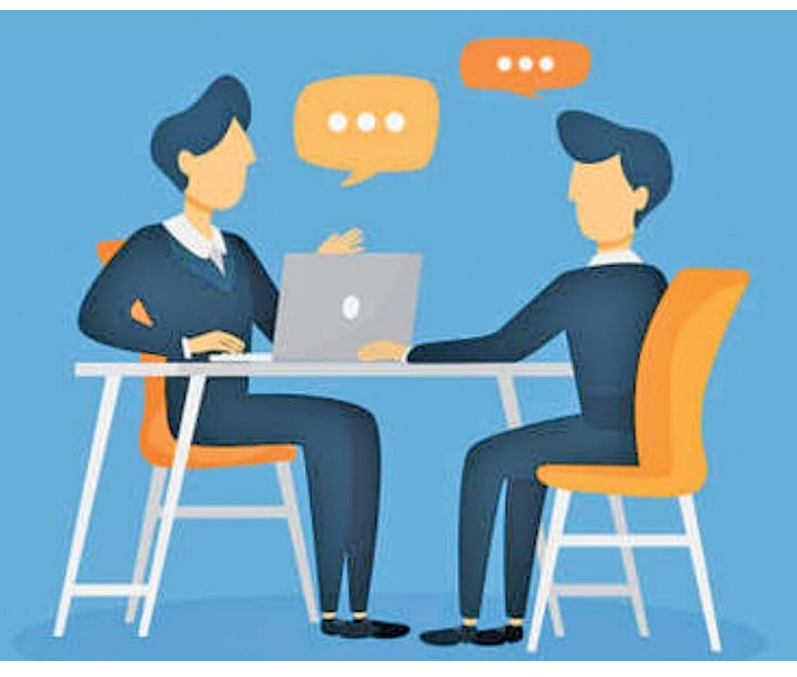

થયું એનો ખુલાસો ખુદ વિલિયમ પોર્ટર એક જગ્યાએ કર્યો છે. તેમની વાર્તા મિત્ર મારફત પ્રકાશકને મોકલવામાં આવતી હતી જેથી કોઈને ખબર ન પડે કે કોઈ કેટલી વાર્તા મોકલી રહ્યો છે. લેખકશ્રીએ મિત્રને જણાવ્યું હતું કે 'મારી વાર્તા અલગ નામે છપાય એવી મારી ઇચ્છા છે. મને કોઈ ઉપનામ - તખલ્લુસ - પેનનેમ ગોતી આપવામાં મદદ કર.' મિત્રને કહ્યું આપણે કોઈ અખબાર લઈએ અને એમાં છપાવેલાં નામી હસ્તીઓનાં નામ પર નજર દોડાવી જે ફેશનેબલ નામ લાગે એ અપનાવી લેવાનું. મેં હા પાડી અને અખબાર જોતાંની સાથે મારી આંખ હેન્ડ્રી નામ વાંચી ચમકી ઊઠી. મેં કહ્યું કે લાર્ટ નેમ (અટક) તરીકે હેન્ડ્રી રાખીએ. પછી મેં કહ્યું કે ઈસ્ટ નેમ (મુખ્ય નામ) મને ટૂંકું જોઈએ છે. એટલે મારો મિત્ર તરત બોલ્યો કે એક અક્ષર જ પસંદ કરી લે. મને આ સૂચન ગમી ગયું. અંગ્રેજી અક્ષર 'ઓ' લખવામાં એકદમ સરળ છે અને આમ મારી વાર્તા 'ઓ હેન્ડ્રી' તખલ્લુસથી છપાવા લાગી. 'આવી મજેદાર કથા છે ઓ. હેન્ડ્રી પેનનેમની. 'O. Henry', a pseudonym that first appeared in the story "Whistling Dick's Christmas Stocking" in December 1899.

ઊક્તિ વાત ભરત વેષ્યા feedback@bombsamachar.com

બેકારનું લેબલ ભૂંસવું છે? આ જોબ માટે એપ્લાય કરો...

'મિસ્ટર રાજુ, તમે કઈ પોસ્ટ માટે એપ્લાય કર્યું તે ખબર છે?' નોકરીના ઇન્ટરવ્યુમાં લી નામના ઓફિસરે સવાલ પૂછ્યો.
'એસ સર, મને બધી ખબર છે. હું પૂરી તૈયારી સાથે આવ્યો છું. આઈ એમ નોટ અ બાઈનર વિદ્યાઉટ રેઝર.' રાજુએ સ્વયંચરપટ જવાબ આપ્યો.
'તમારું બ્લડ પ્રેશર કેટલું રહે છે?' યાંગ નામના અધિકારીએ પૂછ્યું.
'સર મારું બ્લડ પ્રેશર ૯૦-૧૨૦ છે.'
રાજુએ બ્લડ પ્રેશરનો રિપોર્ટ વુ નામના અધિકારીને આપ્યો.
'તમારો ડાયાબિટીસ રિપોર્ટ...?'
'સર, જમ્યા પહેલાં ૧૦૮ અને જમ્યા પછી ૧૩૦ બ્લડ શુગર રહે છે. આ રહ્યો રિપોર્ટ.'
ડાયાબિટીસની સાથે રાજુએ હેમોગ્લોબિન ઇલ્યાદિના રિપોર્ટસ પણ પકાડાવ્યા.

'તમે માઇનસ દસ ડિગ્રીમાં કામ કરી શકશો?' બીજા એક અધિકારીએ પૂછ્યું.
'એટલે કે મારે હિમાલય પર્વતમાં રહીને કામ કરવાનું છે? ગરમગરમ ડિગ્રીમાં કામ કરવામાં શારીરિક તકલીફ થશે, પરંતુ, મારમગરમ યા કે સુપની યુસ્કીથી મારી ઠંડી ભગાડી દઈશ.'
રાજુએ ખુમારીપૂર્વક જવાબ આપ્યો. એનામાં આવી પડકારજનક નોકરી મેળવવાનો અદમ્ય ઉત્સાહ હતો.
'મિસ્ટર રાજુ, તમારો ઇકો કાર્ટિયોગ્રામ આપો.'
'સર, મેં આજે જ મારો ઇકો કાર્ટિયોગ્રામ લેવો છે. ઇસીજ મશીન દ્વારા વીજપ્રવાહનું કાગળ પર રેખાંકન લેવામાં આવે છે. આનાથી હાર્ટને એકેકથી થયેલું નુકસાન કે હૃદયની તાલબદ્ધતા અને ગતિમાં અનિયમિતતા કેટલી છે એનું વિશ્લેષણ કરી શકાય છે.
ડૉક્ટરે જોયું કે ઇકો શૅરબજારના ઇન્ડેક્સની જેમ ચડ-ઉતર કરતો ન હતો. ચોક્કસ પોઇન્ટની આજુબાજુ એકધારે સ્ટેડી જણાતો હતો.
'તમે કદી એન્ડ્રિયોગ્રાફી કે એન્ડ્રિયોપ્લાસ્ટી કરાવી છે? અમારે મજબૂત હૃદય ધરાવતા સ્ટાફની જરૂર છે. તમે ટ્રેડમિલ ટેસ્ટ ટીએમટી રિપોર્ટ લાવ્યા છો?' અધિકારીએ એક વધુ રિપોર્ટ માગ્યો.
'ના, મેં ક્યારેય એન્ડ્રિયોગ્રાફી કે એન્ડ્રિયોપ્લાસ્ટી કરાવી નથી. આ મારો ટ્રેડમિલ રિપોર્ટ.'
'તમારો એચઆઇવી રિપોર્ટ?'
રાજુએ એ રિપોર્ટ પણ રજૂ કર્યો.
'તમને તપાસ સિવાય બીજા પર્કસ એટલે ભથ્થાં મળશે નહીં' વડા અધિકારીએ રાજુને નોકરીની શરત કહી.
'નો પ્રોબ્લેમ.'
'તમને મોર્ચરીમાં જવા ગ્લોગ્લ કે ઓવરકોટ કંપની તરફથી મળશે નહીં.'
'હું જાણું છું, સર.' રાજુનો જવાબ.
'તમારે ત્રણ શિફ્ટમાં કામ કરવાનું રહેશે. અકવાડિક

રજા મળશે નહીં. સ્ટાફની તંગી હોય તો રાત-દિવસ કામ કરવાનું રહેશે.'
'મને કંપનીની વર્ક સ્ટાઇલની જાણકારી છે.... ઓબાઓ નામના ત્રીસ વર્ષીય યુવકે સતત એકસો ચાર દિવસ કોઈ કંપનીમાં સતત કામ કરતાં તેનાં અંગે કામ કરતાં બંધ થતાં અવસાન થયું હતું તે વિગતો જાણું છું.' રાજુએ પુરાવા સહિત કામકાજના કલાકોની વિગતો શેર કરી.
રાજુ રહીએ કઈ જમ્યા પર નોકરી કરવા અરજી કરી હશે એવો સવાલ આ બધું વાંચતાં તમારા મનમાં થયો હશે. રાજુ સાવ બેરોજગાર હતો. એણે 'સ્વરોજગાર'ના નામે પાણીમાં પકોડા તળ્યા. દેશમાં એટલા બધા બેરોજગાર પકોડા સેન્ટરો ખૂલી ગયેલા કે રાજુના પકોડા કોણ ખરીદે ને કોણ ખાય? 'અગ્રિવીર' યોજનાની ભરતીમાં પણ આટલો લાંબો ઇન્ટરવ્યુ કે પડપૂછ ન હોય. ચાર વરસની નોકરી માટે ચાર પ્રશ્ન કાફી કહેવાય.
એક દેશમાં એક કૂતરોને દત્તક લેનારને ત્યાંના કૂતરા દીઠ સાડા ચાર હજાર રૂપિયા આપે છે. રાજુ એટલા રૂપિયા માટે સ્વાનપાલક થાય નહીં. અફઘાનિસ્તાનના શિક્ષણમંત્રી ભણવાને બદલે બોમ્બ બનાવવાની તાલીમ લેવાની યુવાનોને નસીહત આપે છે. રાજુ બોમ્બ તો શું ટીકડી પણ ફોડતાં બીવે છે.
આમ છતાં, રાજુ રહીએ એક જાહેરખબર જોઈને નોકરી માટે અરજી કરેલી. એ કંપની ચીનાના શૉર્ટિંગ પ્રોગ્રામમાં અંતિમ સંસ્કારની સેવા આપવાનું કામ કરે છે. પ્રાચીન સમયમાં મૃતદેહોની અંતિમ વિધિ યાંડાલ લોકો કરતા હતા. આ નોકરી યાંડાલનું સુધારેલું રૂપ હતું, જેમાં મૃતદેહને તોચીરી-મોર્ગમાંથી લાવવા ન્યૂનતમ દસ મિનિટ ફીલ્ડિંગ ટેમ્પરેચરમાં રહેવું ફરજિયાત હતું. આ કામ માટે પગાર માત્ર પરચીસ હજાર રૂપિયા મળનાર હતો.
રાજુ રહીએ નોકરીની બોલી અને શરતો જાણીને પણ જય રણછોડ થવાનો માર્ગ અખચાર કર્યો એવું મેં ચંદુ યોદ્ધસ પાસેથી સાંભળ્યું છે. આ જમ્યા હજુ પાલી છે. વાચકો તમે બેકાર હોવ તો અત્યારે જ ફોર્મ ભરી નોકરી પાકી કરો. કમસે કમ તમારા કપાળ પરથી 'બેરોજગાર'નું લેબલ તો ભૂંસાશો!

રાષ્ટ્ર ભાષા છંદનામ

વિવિધ ઋતુ પર કવિ કાયમ ફિદા રહ્યો છે. એનું વર્ણન કરતી વખતે કવિની કલમ ખીલી ઊઠે છે. એક સમયે હિન્દી સાહિત્યમાં વસંત ઋતુ પર કવિતા લખવામાં જાણે હોડ લાગી હોય એમ મોટો ફાલ ઊતરતો હતો. અનેક કવિઓએ વસંત કાવ્યો લખ્યાં છે, પણ એમાં સૂર્યાંકાંત ત્રિપાઠીની રચનાઓ અલગ તરી આવે છે. આ કવિનું તખલ્લુસ 'નિરાલા' હતું. તેમને આ તખલ્લુસ ક્યા કારણસર મળ્યું એનો એક કિસ્સો છે. એક વાર કવિશ્રી પ્રકાશક પાસે પુસ્તકની રોયલ્ટી લઈ પાછા ફરી રહ્યા હતા. રસ્તામાં એક વૃદ્ધને 'બેટા, આ ગરીબને ભીખમાં કંઈક આપ' એમ કહ્યું ત્યારે ત્રિપાઠીજી આક્રોશમાં બોલ્યા 'મને ટીકરો કહે છે અને ભીખ માગે છે? તને પાંચ રૂપિયા આપું તો ક્યાં સુધી ભીખ નહીં માગે? 'આખો દિવસ' વૃદ્ધનો જવાબ. પછી કવિશ્રીએ ૧૦ રૂપિયા અને ૧૦૦ રૂપિયાની વાત કરી એ જ સવાલ કર્યો. વૃદ્ધની આંખોમાં દયનીય ભાવ જોઈ ત્રિપાઠીજીએ ખિસ્સામાં હાથ નાખ્યો અને રોયલ્ટી પેટે મળેલા ૪૦૦ - ૫૦૦ રૂપિયા વૃદ્ધને આપી દીધા. ફિર ઇતના હી બોલે કિ 'યહ રચ્હો ખબરદાર, નિરાલા કી માં હોકર આજ કે બાદ યદિ ભીખ માંગતી દિશ્કો તો ગર્દન દવા દૂંગા' વૃદ્ધી ઔરત નિરાલા જૈસે બેટે કો આશીષ પર આશીષ દિવે જા રહી થી, લેકિન વહ તો એસે ભાવ મં મસ્તી સે ચલે જા રહે વે કિ જૈસે કુછ હુઆ હી ન હો. પછી ત્રિપાઠીજી એટલું જ બોલ્યા કે 'રાખો, આ પૈસા. ખબરદાર, નિરાલાની મા થઈને આજ પછી ક્યારેય ભીખ માગી છે તો તમારી ડ્રેક મરડી નાખીશ.' અવાચક થઈ ગયેલી વૃદ્ધા 'નિરાલા' જેવા ટીકરા પર આશીર્વાદનો વર્ષાવ નીકરી રહી હતી, પણ કવિ તો એવી મોજમસ્તીમાં ત્યાંથી નીકળી ગયા, જાણે કશું જ બન્યું નથી. સૂર્યાંકાંત ત્રિપાઠીના આવા અલગપારી સ્વભાવને કારણે જ તેમને 'નિરાલા' ઉપનામ મળ્યું હતું.

વલો ડૉ. પૂર્વી ગોસ્વામી feedback@bombsamachar.com

સવા મણ સોનું ને અધ મણ રૂપું

મારા લખેલ પુસ્તક 'પુણ્યસ્વલોકા' ના વિમોચન પ્રસંગે કચ્છી વેશભૂષા - અલંકારોથી સજ્જત બાઈયુનાં ફોટોવાળી ફેમ ભેટમાં મળી હતી એ જોઈને બાઈયુની સુંદરતામાં ધધારો કરતા 'દાગીના' ઉપર લખવાનો મોકો મળી ગયો. અનેક કોમોએ પોતાની આગવી સંસ્કૃતિને કચ્છમાં ઢાળી છે, એ દરેકની ક મનિચતા મોહિત કરી દે છે. અછતમાં પણ કળાનાં રંગો પાથર્યાં છે એવી આ બધી કોમ સુશોભિત થવામાં હટી નથી. ચાહે તે બાઈ હોય કે ભાઈ. ઘણી વાર તો લાગે કે બાઇયુંએ આભૂષણો યાડાવ્યા છે કે આભૂષણોમાં બાઇયું!

મહિલાની સુંદરતાની વાત કરવામાં આવે ત્યારે ઘરેણાનો ખ્યાલ પ્રથમ સ્થાને રહે છે. સંસ્કૃતિના આરંભથી જ સ્ત્રીઓનાં ઘરેણાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે. પુરાણોમાં આભૂષણોથી અલંકૃત સ્ત્રીના સૌંદર્યનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. ઋગ્વેદકાળમાં માત્ર સ્ત્રી - પુરુષ માટે નહીં પરંતુ ગાયો યોડાઓ માટે આભૂષણોનો ઉલ્લેખ મળ્યો છે. અલંકાર, આભરણ જેવા વિવિધ શબ્દોથી ઓળખાતાં આભૂષણો અથર્વવેદ મુજબ હાથીદાંત, શંખ અને છીપમાંથી બનાવતા હતા. આભૂષણોનો ઉલ્લેખ મોહો-જો-દડો અને હડપ્પા સંસ્કૃતિના અવશેષમાંથી પણ મળ્યા છે અને કવિ કાલિદાસ રચિત 'અભિજ્ઞાનશાકુન્તલ'માં પણ આભૂષણોનો ઉલ્લેખ જોવા મળે છે. કચ્છમાં પદાર્પણ કરી ચૂકેલી હિજરતી પ્રજાએ પોતાની સાથે પોતાની સંસ્કૃતિમાં આભૂષણોનો ખ્યાલ વધારે વિસ્તૃત અને રસપ્રદ બનાવ્યો છે. પોતાનો એક અલગ જ વસવાટ બનાવી રહેતી ફિકરાણી જત બાઈયું કે જેને એના જ કચ્છમાં શું થાય છે એની પરવા નથી, એ નાકવંદો પહેરે તે એટલો મોટો અને વજનદાર હોય કે દોરીથી બંધાયેલ વાળમાં ગુંથીને રાખવો પડે. રબારણું કે આચરાણીયુંની વાત હોય કે પછી મારવાડા બાઈયું. એમને જોઈને ઉદગાર નીકળી જાય, કેડી ફૂટરી લગેતી!!

આ બાઈયુના સૌંદર્યનું વર્ણન વેશભૂષાની સાથે જાણે ઘરેણાં વગર શક્ય ન હોય તેવું લાગે. આ ઘરેણાં કિંમતી ધાતુ નિર્મિત હોઈ થાપણ તરીકે ગણવામાં આવતા તેનાથી આર્થિક ભીંસ પડે ત્યારે આ થાપણ તેમા સહાયરૂપ બને. પરંતુ કચ્છી મહિલાનાં ઘરેણાં આ સિવાય પણ અનેક કારણો રજૂ કરે છે, તેના બીજા કાયદાઓ પણ છે.

કચ્છ અંતરિયાળ અને સૂકો મુલક હોવાને લીધે મહિલાઓ ગાઉ દૂર જઈને પાણી ભરવા જતી. તે નિર્જન વનવગડામાં પ્રયાણ કરતી હોવાને લીધે સલામતીનો મોટો પ્રશ્ન પણ ઉદ્ભવે અને એટલે જ કચ્છી ઘરેણાંની બનાવટ એ પ્રકારની છે કે તે મહિલાને આવી આફતમાં સ્વરક્ષા માટે હથિયારની જેમ કામ આવે.

હાથના (કડા) સ્ત્રીના કડા સાથે ધર્ષણ થઇને હાડકા મજબૂત બનાવે છે અને શક્તિનું સંચાર વધારે છે, જેથી મહિલાને જલદી થાક પણ લાગતો નથી. કચ્છી (કડલા) હૃદયના રોગની શક્યતાને પણ ઘટાડે છે અને માનસિક સંતુલન મજબૂત બનાવે છે એટલે જ આપણે કચ્છી મહિલાને 'સુરાતનવાળી' કહીએ છીએ. તેની બનાવટ એવી ઘારદાર હોય છે કે એનાથી પ્રહાર કરવામાં આવે તો માણસને ધાયલ કરી દે. એવી જ રીતે નાડની (નથ) એવી વજનવાળી અને અણીદાર હોય છે કે જો તેનાથી વાર કર્યો હોય તો તે ખૂંચી જાય છે અને લોહીલુહાણ કરી નાખે છે.

પગના (ગાંઠર) વજનદાર અને કસેલા હોય છે, તેને સોની દ્વારા જ પહેરાવી કે ઉતારી શકાય છે. એવું કહેવાયું છે કે તેને પગમાં પહેરવાથી મહિલાની પેટની નીચેની ચરબી વધવાની ગતિને રોકે છે, તે પગ સાથે ધર્ષણ કરીને હાડકાને મજબૂત બનાવે છે અને તેના લીધે ઈચ્છાશક્તિ મજબૂત થાય છે. તે ચાંદીના હોવાથી શીતળતાનો ગુણ પણ મળે છે.

નસીબની વાત એ છે કે આભૂષિત પ્રથા હજુ કચ્છમાં લુપ્ત નથી થઈ એટલે સવા મણ સોનું ને અધ મણ રૂપુંએ સજાવેલી બાઈયુને તાકનારા પરદેશીઓનાં ઢગલાં અહીં ઠલવાય છે.

બાવાનુવાદ: મુંજ હિકડો લિખલ ચોપડી 'પુણ્યસ્વલોકા' જે વિમોચન ટાંણે કચ્છી પેરવેશ ને આભરણોસે સજેલી બાઈયુંએ ફોટેવારી ફેમ મુકે ભેટમાં જુડણ હુડ. અજુજ કેમકે ન્યારી બાઈયુંએ સણગારજો તરીકો અંડે ઘાળીનેતે લિખજો મોકો મિલી વ્યો.કિઇક કોમુપિંઢજ આઉંગી સંસ્કૃતિકે કચ્છમં ઢારણ આય, હિન મિડીજી ખૂબીયું પકિ ચકિત કરી ડેલ્યું. અછમમં પણ કલાજા રક પથરયા એ હિન ધરા તે. ભલે હુ બાઈ સણગારે ક પોય ભાઈમહૂ.ગણે વાર ત લગે ક બાઇયું ધાળીને કે યાચ આય ક ધાળીના બાઇયુંકે!

સંસ્કૃતિજી સસ્માતનું જ નારી આભરણજે ખ્યાલ સથે રજુ થિઇ આય. પુરાણોમં પ આભરણોસે સજેલી નારીજી સુંદરતાજે વર્ણન કરેમ આયો આય. ઋગ્વેદકાલમં ખાલી સ્ત્રી પુરુમલા જ નં પ ગોયું ક યોજે ધાળીનેજે સણગારજો ઉદ લેખ મિલ્યો આય. અલંકાર, આભરણ જેડે,નિઝારે નિઝારે નવાજેસસં ઓરંમબાઈધા ધાળીના અથર્વવેદ મુજબ હાથીડંધ, શંખ ને છીપ મિજાનું ભનાયમં અર્ચીધા ડોખા, ઠનજો બ્યો ઉલ્લેખ મોહો-જો-દડો ને હડપ્પા સંસ્કૃતિજે અવશેષમિજાનુ પ મિલ્યા એ ને કવિ કાલિદાસરચિત 'અભિજ્ઞાનશાકુન્તલ'મં પ ધાળીનેજો ઉલ્લેખ ન્યારી સર્ગોતા.

પિંઢજો આઉંગો જ વસવાટ ભનાય રોંધલ ફિકરાણી જત બાઈયુમ ક જેકે ઠનીજે જુકચ્છમં કુરો થિએતો તેજી પરવા નાય, ઠ નાકવંદો પેરેનું ઉ ઇતરો વડો ને વજનવારો હોયતો ક ઠનકે દોરીસં બંધેને વારમં ગુંથિને રખણોપેતો. રબારણું ક આચરાણીયુંજી ગાલ હોય કપોય મારવાડા બાઈયું; ઠનીકે ન્યારીને ઉદગાર નિકરી વિજે ક કેડી ફૂટરી લગેનું!!

હી ધાળીના કિંમતી ધાતુસે ભનલ હોયતા ઇતરે થાપણ તરીકે પ રખેજો મિહત્વ બોરો આય ને જો જરૂર પે તેર હી જ થાપણ ઉગારે સગે. પ કચ્છી બાઇયુંજા ધાળીના સલમતીજે હેતુસેં પ અનુકા એ.

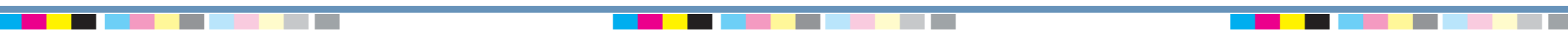
કચ્છ અંતરિયાળનેં સૂકો મુલક આય ઇતરે બાઇયું મિલ પર્યા વિગીનેં પાણી ભરેલા વિજે, સુનકાર વનવગડેમં વિચરંધી વે ઇતરે સલામતીજો સવાલ અચે ને તેર હી ધાળીના ઠનીકે આફતમીજા રિખ્યાલા હથિયારવાકે કમ અચે.

હથજાકડા બાઇયુંજે કોભેરા ઘસરાજે ઉનસે હડમજબૂત ભનેંતા ને શક્તિજો સંચાર કરેતા, જેસે બાઇયુંજાપાટો થકે નાત્યું. કચ્છી કડલા ધમજી બીમારી કે થેલા નતા ડિંધે ને માનસિક સંતુલન મજબૂત ભનાયતા ઇતરે જ કચ્છી બાઇયું સુરાતનવારી ચોવાજેલ્યું. કડલેજી ભનાવટ ધારવારી હુંથેજે કારણ અગર હુમલો કરેમં અચે ત માડુ ધાયલ થિઇ વિજે. એડી જ રીતે નકજી નથ પ એડી વજનવારી ને અણીદાર હોયતિ ક અગર વાર કર્યું ત એડી ખૂંચે ક લુઇલુઆણ કરિ વિજે.

પગજાકડવારા સાંકરા વજનવારો ને કસેલા હોયતા, અધ અધ કિલોજો હી ધાળીનું સોની વટાં જ પેરાજે ને ઉતારી સગાજે. ચોવાજેતો ક પગમં યાંધિ પેરેસં બાઇયુંજી પેટ નીચાજી ચરબી વધે નતી ને પગ ભેરા ધર્ષણ સેં હડકે મજબૂત ભનાઇયેતા ને પરિણામે ઈચ્છાશક્તિ મજબૂત થિએતી. યાંધિજી વે ઇતરે શીતલાતાજો ગુણ પણ જુડેતો.

નસીબજી ગાલ ત હી આય ક આભૂષિત પ્રથા અનાં કચ્છમં લુપ્ત નાય થિઇ ઇતરે નથી જ સવા મણ સોનું ને અધ મણ રૂપું' સે સજલ બાઈયુંકે ન્યારેલા પરદેશીયેજો ઢગલોહિત ઠલવાજેતો.

ને અંતેધાળીનેતે બો લાઇનું,
'મુકે સોનીજી જો ઇટ વાલો લગે; હિકડો આય ઝૂમણિયું સવા લખજો,
મુકે મણિયારે જો ઇટ વાલો લગે; હિકડો આય ચૂલિયું સવા લખજ્યું.'

મુંબઈ સમાચાર કલાસિક્સ ઇડ ધમાકા

આપના ઉત્તમ પ્રતિસાદને ધ્યાનમાં લઈ હવે ૩૧ મી માર્ચ ૨૦૨૫ સુધી વિશેષ સ્કીમમાં કલાસિક્સ ઇડને નોંધાવો અને વધારાની એક જાહેરાત મફત મેળવો

તેમજ ઉપરોક્ત મુદત દરમિયાન બધી જ કલાસિક્સ ઇડને જાહેરાતો (કલર અથવા B/W) સ્કીમમાં સ્પેશિયલ ભાવ રૂ. ૧૦૦/- પ્રતિ સ્કે. સે.મી. માં મેળવો

- * કલાસિક્સ ઇડ અને કલાસિક્સ ઇડને પર વધારાની મફત જાહેરાતની આ ઓફર લાગુ કરાશે.
- * વધારાની મફત જાહેરાત કોઇપણ દિવસે છપાવી શકાશે.
- * અન્ય બધા જ ભાવ અને નિયમો યથાવત રહેશે.

૧લી મે, ૨૦૧૩થી અમલમાં કલાસિક્સ ઇડ રેટ કાર્ડ
કેટલી અને વીકલી

ખાસ નોંધ: તમામ જાહેરખબરો નીચે દર્શાવેલ ભાવ અને શરતો પર સ્વીકારાશે

ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	રૂ. ૧૫૦ મિલિનિમ (મિલિનિમ ૧૦ શબ્દ)	રૂ. ૧૫.૦૦ શબ્દ દીઠ (મેક્સીમમ ૧૦૦ શબ્દ)
સંપૂર્ણ બોલ્ડ	રૂ. ૨૦૦ મિલિનિમ (મેક્સીમમ ૪ શબ્દ)	રૂ. ૨૦.૦૦ શબ્દ દીઠ
કલાસિક્સ ઇડને B/W	(મિલિનિમ ૨૧ સ્કે. સે.મી.)	રૂ. ૨૦૦.૦૦ દર સ્કે. સે. મી.
કલાસિક્સ ઇડને Colour	(મિલિનિમ ૨૧ સ્કે. સે.મી.)	રૂ. ૩૦૦.૦૦ દર સ્કે. સે.મી.

કલાસિક્સ બોનાન્ડા સ્કીમ કલાસિક્સ ઇડ અને કલાસિક્સ ઇડને પર વધારાની એક જાહેરાત મફત મેળવો

સ્કીમ*	યુક્તવર્ણી થયેલ જા.ખ.	સમય મર્યાદા
૪	૩૦ દિવસ	૩૦ દિવસ
૫	૪૫ દિવસ	૪૫ દિવસ
૬	૬૦ દિવસ	૬૦ દિવસ
૭	૭૫ દિવસ	૭૫ દિવસ
૮	૯૦ દિવસ	૯૦ દિવસ
૯	૧૦૫ દિવસ	૧૦૫ દિવસ
૧૦	૧૨૦ દિવસ	૧૨૦ દિવસ
૧૧	૧૩૫ દિવસ	૧૩૫ દિવસ
૧૨	૧૫૦ દિવસ	૧૫૦ દિવસ
૧૩	૧૬૫ દિવસ	૧૬૫ દિવસ
૧૪	૧૮૦ દિવસ	૧૮૦ દિવસ
૧૫	૧૯૫ દિવસ	૧૯૫ દિવસ
૧૬	૨૧૦ દિવસ	૨૧૦ દિવસ
૧૭	૨૨૫ દિવસ	૨૨૫ દિવસ
૧૮	૨૪૦ દિવસ	૨૪૦ દિવસ
૧૯	૨૫૫ દિવસ	૨૫૫ દિવસ
૨૦	૨૭૦ દિવસ	૨૭૦ દિવસ

ટ્રમ્પની વેપાર-વેરાની નીતિની અસરની અવઢવ ડોલર મજબૂત થતાં સપ્તાહના અંતે વૈશ્વિક સોનામાં નરમાઈ

કો મોડિટી
રમેશ ગોહિલ

વિતેલા સપ્તાહ દરમિયાન વૈશ્વિક સોનામાં રાજકીય-ભૌગોલિક તણાવ અને નવા અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પની વેપાર અને વેરાની નીતિ કુળાવાલક્ષી હોવાની શક્યતાને ધ્યાનમાં લેતાં સોનામાં હેજરૂપી અને સલામતી માટેની માગ રહેતાં ભાવમાં સુધારાતરફી વલણ રહેતાં એક તબક્કે સોનાના ભાવમાં સાપ્તાહિક ધોરણે ૧.૫૦ ટકા જેટલો વધારો થયો હતો, પરંતુ સપ્તાહના અંતે ડોલર ઈન્ડેક્સમાં તેજીનું વલણ રહ્યું હોવાથી ન્યૂ યોર્ક મર્કન્ટાઇલ એક્સચેન્જના કોમેક્સ વિભાગ પર હાજરમાં સોનાના ભાવ ત્રણ સપ્તાહની ઊંચી સપાટીએથી પાછા ફર્યા હતા અને સાપ્તાહિક ધોરણે ભાવમાં ૦.૮ ટકા જેટલી વૃદ્ધિ જોવા મળી હતી. આમ વૈશ્વિક પ્રોત્સાહક અહેવાલ ઉપરાંત સ્થાનિક ફોરેક્સ માર્કેટમાં ડોલર સામે રૂપિયામાં સપ્તાહ દરમિયાન ઓલ ફોલ ડાઉનનું વલણ જળવાઈ રહેતાં વધુ સાપ્તાહિક ધોરણે ૨૯ પૈસાનો ઘટાડો આવ્યો હોવાથી સ્થાનિકમાં સોનાની આયાત પડતરોમાં પણ વધારો થવાથી ૯૯૯ ટય સ્ટાન્ડર્ડ ભાવમાં સાપ્તાહિક ધોરણે ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. ૧૦૬૮નો ઉછાળો આવ્યો હતો. જોકે, તેજીના વલણમાં સાર્વજનિક સ્તરેથી માગ મર્યાદિત રહી હતી. ઈન્ડિયા બુલિયન એન્ડ જ્વેલર્સ એસોસિએશન તરફથી પ્રાપ્ત થયેલી આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત સપ્તાહના આરંભે હાજરમાં વેરા રહિત ધોરણે ૯૯૯ ટય સ્ટાન્ડર્ડ સોનાના ૧૦ ગ્રામદીઠ ભાવ આગલા સપ્તાહના અંત અથવા તો ગત ૨૭મી ડિસેમ્બરનાં રૂ. ૭૬,૪૩૬ના બંધ સામે સાધારણ નરમાઈના અન્ડરટોને ૭૬,૨૯૬ના મથાળે ખૂલ્યા બાદ સપ્તાહ દરમિયાન નીચામાં રૂ. ૭૬,૦૪૫ અને ઉપરમાં રૂ. ૭૭,૫૦૪ની રેન્જમાં અચડાઈને અંતે સાપ્તાહિક ધોરણે ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. ૧૦૬૮ અથવા તો ૧.૩૯ ટકા વધીને સપ્તાહની ઊંચી રૂ. ૭૭,૫૦૪ની સપાટીએ બંધ રહ્યા હતા. એકંદરે સપ્તાહ દરમિયાન રોકાણલક્ષી માગ નિરસ રહેવાને કારણે જ્વેલરી ઉત્પાદકોની માગ પણ નબળી જ રહેતાં સ્થાનિકમાં ડોલર સોનાના ભાવ વૈશ્વિક ભાવની સરખામણીમાં ઓસદીઠ ૧૪ ડોલર આસપાસના ડિસ્કાઉન્ટમાં ઓફર કરી રહ્યાના અહેવાલ હતા. મુંબઈસ્થિત એક હોલસેલરે જણાવ્યું હતું કે છેલ્લાં કેટલાક દિવસોથી ડોલર સામે રૂપિયામાં વધુ ધોવાણ થઈ રહ્યું હોવાથી આયાત પડતરોમાં વધારો થવાને કારણે વૈશ્વિક ભાવની સરખામણીમાં સ્થાનિકમાં ભાવવધારો વધુ જોવા મળ્યો હતો. અને ઉલ્લેખનીય બાબત એ છે કે ગયા મહિને સ્થાનિકમાં એક તબક્કે સોનાના ભાવ ઘટીને ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. ૭૫,૪૫૯ સુધી પહોંચ્યા હતા. વધુમાં મુંબઈસ્થિત એક આયાતકારે જણાવ્યું હતું કે હાલમાં કમુહર્તાનો સમયગાળો ચાલી રહ્યો હોવાથી રિટેલ સ્ટરની માગ શાંત રહેતાં સપ્તાહ દરમિયાન જ્વેલરોની પણ લેવાલી નિરસ રહી હતી. સોનાના વૈશ્વિક અગ્રણી વપરાશકાર દેશ ચીનમાં આગામી ૨૯મી જાન્યુઆરીથી નવા લ્યુનાર વર્ષનો આરંભ થઈ રહ્યો છે અને નવા વર્ષની ઉજવણી

મૂતકાળને ભૂલવામાં જ સફળતા સમાયેલી છે?

ઓપિનિયન
સી. એ. પ્રકાશ દેસાઈ

લેખની શરૂઆતમાં જ ક્ષમા યાચના કે વ્યવસાયિક કારણોસર છેલ્લા ૪ મહિનાથી “ઓપીનીયન” કોલમમાં લેખો નહીં મોકલી શકાયા. આપ વાચકમિત્રોના સ્નેહબદલ ખૂબ ખૂબ આભાર. ભૂતકાળ કોને વાગાળવો નથી ગમતો? મૂતકાળના અનુભવને વર્તમાન કે ભવિષ્ય માટે આધાર બનાવી શકાય? આ પ્રશ્નનો જવાબ વ્યક્તિના સ્વભાવ પ્રમાણે અલગ અલગ હોઈ શકે છે. હોલીવુડની મુવી જોનાર શોપીનોએ કદાચ ૧૯૯૯માં આવેલી “ધ મેટ્રિક્સ” મુવી જોઈ હશે. જેમાં એક પાત્રનું નામ હતું. “નીઓ” જે એક કમ્પ્યુટર હેકર હતો અને આ પાત્ર ભજવનાર કલાકારનું નામ છે ને ક્યુબી રીવસ, જેનો જન્મ ૨૭ સપ્ટેમ્બર ૧૯૬૪ના રોજ બેરૂત લેબનોનામાં થયો હતો. ભૂતકાળનો વાગોળવો કે તેને તીલાંજલી આપવી તેનું ઉત્તમ ઉદાહરણ ક્યુબીની જીવન દાસ્તાન છે. જેને ૩ વર્ષની ઉંમરે એના બાપે છોડી દીધો હોય અને જેની છેલ્લી મુલાકાત તેના પિતા સાથે ૧૩ વર્ષની ઉંમરે થઈ હોય, જેને જેની માતાએ એકલા હાથે તો નહીં ઉછેર્યો હોય કારણ કે તેની માએ આ સમય દરમિયાન ૪ લગ્ન કરેલાં હતાં તેથી મોટાભાગે ઉછેર દાદા દાદી એ જ કર્યો હોય અને આ કારણોસર અવારનવાર શાળાઓ બદલાવાના કારણે ભણવામાં પણ રૂકાવટ આવેલી હોય. આવી પરિસ્થિતિમાંથી પસાર થયેલી ઘણી વ્યક્તિઓ તેના નસીબને દોષ દઈને જેમ તેમ જિંદગી ગુજારતા જોવા મળે છે, પણ ક્યુબી રિવસ અલગ માટીનો હતો. બાળપણ જ્યારે બહુ દુઃખદાયી હોય ત્યારે સાચો સહારો માત્ર એક ખાસ

મિત્રનો જ હોય છે. તેવી રીતે ક્યુબી રિવસનો પણ એક ખાસ મિત્ર જતો જેનું નામ હતું રિવર ક્લિનિક્સ. ક્યુબીને જિંદગી જીવવાનો એક માત્ર સહારો તેનો મિત્ર ક્લિનિક્સ હતો, પણ ૧૯૯૩માં ડ્રૂઝના ઓવરડોઝના કારણે ક્લિનિક્સનું મૃત્યુ થતા ક્યુબીને બહુ મોટો આઘાત લાગ્યો. જેમ તેમ કરીને જિંદગી ગુજારવા લાગ્યો અને ત્યાં બીજો આઘાત લાગ્યો. ૨૦૦૧માં જ્યારે તેણે તેનું પ્રથમ સંતાન પુત્ર સ્ટીલબોર્ન થતા ગુમાવવું પડ્યું. સ્ટીલબોર્ન પુત્ર ગુમાવતા પતિ પત્ની વચ્ચે ઘડાપોષણો આક્ષેપો પ્રતિઆક્ષેપો અને ઘડાપોષી થતા લગ્નજીવનમાં ભંગાણ પડ્યું અને બન્ને વચ્ચે છૂટાછેડા થઈ ગયાં. પતિ પત્ની છૂટાછેડા લેતાં હોય છે પણ સ્નેહની ઊંચે એકદમ જલદી છૂટતી નથી. છૂટાછેડા લીધેના ૧૮ મહિનામાં જ એક દિવસ સમાચાર આવ્યા કે એક કાર એક્સિડન્ટમાં ક્યુબીની પત્ની જેનીફરનું મૃત્યુ થયું છે. આમ ક્યુબીની જિંદગીમાં કરુણ બનાવોની વણગાર ચાલુ જ હતી. જિંદગી જીવવા માટે દરેકની લાઇફમાં એક પેશન તો હોય જ છે તેમ ક્યુબી રિવસની જિંદગીમાં એક્સિડન્ટના શોખે હોય, જેને જેની માતાએ એકલા હાથે તો નહીં ઉછેર્યો હોય કારણ કે તેની માએ આ સમય દરમિયાન ૪ લગ્ન કરેલાં હતાં તેથી મોટાભાગે ઉછેર દાદા દાદી એ જ કર્યો હોય અને આ કારણોસર અવારનવાર શાળાઓ બદલાવાના કારણે ભણવામાં પણ રૂકાવટ આવેલી હોય. આવી પરિસ્થિતિમાંથી પસાર થયેલી ઘણી વ્યક્તિઓ તેના નસીબને દોષ દઈને જેમ તેમ જિંદગી ગુજારતા જોવા મળે છે, પણ ક્યુબી રિવસ અલગ માટીનો હતો. બાળપણ જ્યારે બહુ દુઃખદાયી હોય ત્યારે સાચો સહારો માત્ર એક ખાસ

તેજીમંદીના ટ્રીગરના અભાવે બજાર અથડાઈ ગયું

કોર્પોરેટ કમાણીને આધારે શેરલક્ષી કામકાજ વધશે

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: મજબૂત યુએસ ડોલર, ઊંચા મૂલ્યાંકન અને રોકાણકારો કોઈ તેજીમંદીના ટ્રીગર વગર મૂંઝવણભરી પરિસ્થિતિમાં હોવાને કારણે બજારે નિરાશાવાદી નોંધ સાથે સપ્તાહનું સમાપન કર્યું છે. સારા વેચાણના આંકડા સાથે ઓટો સેક્ટરે અન્ય ઇન્ડેક્સને પાછળ રાખી દીધા હતા. સ્મોલ અને મિક્ડેપમાં ફરી આકર્ષણ વધ્યું છે, પરંતુ લાઈ કેસમાં હળવી રિકવરી જોવા મળી હતી. શેરબજારમાં તેજીનો જુવાળ એક જ દિવસમાં શમી ગયો હોય એ રીતે, સપ્તાહના અંતિમ સત્રમાં સેન્સેક્સમાં ૭૨૦ પોઇન્ટનું મસમોટું ગાબડું નોંધાયું હતું, જ્યારે નિફ્ટી ૨૪,૦૦૦ની સપાટી માંડ ટકાવી શક્યો હતો. નોંધવું રહ્યું કે પાછલા સત્રમાં ગુરુવારે સેન્સેક્સ ૧૫૦૦ પોઇન્ટ ઉછળીને ૮૦,૦૦૦ની સપાટી વટાવી પાછો ફર્યો હતો અને નિફ્ટી પણ ૨૪,૦૦૦ને સ્પર્શ્યો હતો. ઈક્વિટી બેન્ચમાર્ક સેન્સેક્સ અને નિફ્ટી શુક્રવારે લગભગ એક ટકાના નીચા ખાબક્યા હતા. રોકાણકારોએ આવતા સપ્તાહે શરૂ થતી કોર્પોરેટ સેક્ટરના પરિણામોની સીઝન અગાઉ બેંક અને આઈટી શેરોમાં એક્સપોઝર ઓછું કર્યું હોવાથી વેચવાલીનું દબાણ વધ્યું હતું. બજારના સાધનો અનુસાર અમેરિકી ડોલર સામે રૂપિયાના મૂલ્યમાં ઘટાડાને કારણે સેન્ટિમેન્ટ પર વધુ અસર પડી હતી. કોર્પોરેટ પરિણામ પર ખાસ નજર રહેશે અને તેને કારણે શેરલક્ષી કામકાજ જોવા મળશે. એવેન્યુ સુપરમાર્કેટ ડિસેમ્બર ક્વાર્ટર માટે સ્ટેન્ડઅલાઇન ધોરણે રેવન્યુમાં ૧૭.૫ ટકાનો વધારો નોંધાવ્યા બાદ તેના શેરમાં ૧૧ ટકાનો ઉછાળો જોવા મળ્યો હતો. માટુનું વેચાણ ડિસેમ્બરમાં ૩૦ ટકા વધીને ૧.૭૮, ૨.૪૮ યુનિટ સુધી પહોંચ્યું છે. જર્મન કાર મેકર ઓડી ઇન્ડિયાએ ૨૦૨૪માં ૨૭ ટકાના ઘટાડા સાથે ૫૮૧૬ કારનું

ખાદ્યતેલમાં પાંખાં કામકાજે ટકેલું વલણ

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઈ: શિકાગો ખાતે સોયાતેલના વાઘદામાં ગઈકાલે ૩૨ સેન્ટનો ઘટાડો આવ્યો હોવાના ઓવરનાઈટ અહેવાલ છતાં સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાદ્યતેલ બજારમાં આજે સપ્તાહના અંતે હાજર, ડાયરેક્ટ ડિલિવરી તેમ જ સેલરિસેલ ધોરણે કામકાજો પાંખાં હોવાથી ભાવમાં સંકોચી વધઘટે ટકેલું વલણ રહ્યું હતું. બજારમાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર

આજે ડાયરેક્ટ ડિલિવરી શરતે ૧૦ કિલોદીઠ એડબ્લ્યુએલના સોયાબીન રિક્ષાઈન્ડના રૂ. ૧૨૨૦થી ૧૨૨૫ અને રિક્ષાઈન્ડ સનફલાવર તેલના રૂ. ૧૨૪૦, રૂચીના સોયા રિક્ષાઈન્ડના રૂ. ૧૨૫૦ અને સનફલાવર રિક્ષાઈન્ડના રૂ. ૧૩૬૦, અલાનાના આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૩૪૫ અને ગોકુલના આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૩૭૦ ક્વાંટે થઈ રહ્યા હતા.

અંદાજપત્ર પૂર્વે કૃષિ પ્રધાને રાજ્યો સાથે વિવિધ સ્કીમોની સમીક્ષા કરી

વર્તમાન નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫માં ૩.૫થી ૪ ટકા વૃદ્ધિદરનો અંદાજ

નવી દિલ્હી: કેન્દ્રીય કૃષિ પ્રધાન શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે આજે અંદાજપત્ર પૂર્વે વિવિધ રાજ્યોના કૃષિ પ્રધાનો સાથે વિવિધ સ્કીમોની સમીક્ષા કરવાની સાથે હાલના પ્રોગ્રામ અને અંદાજપત્રીય ફાળવણી માટે તેઓની ભલામણો લીધી હતી. આજે યોજાયેલી વર્ચ્યુઅલ બેઠકમાં શિવરાજ સિંહે વર્તમાન નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫માં કૃષિ અને કૃષિ સંલગ્નિત ક્ષેત્ર ૩.૫૦થી ૪ ટકા વૃદ્ધિદર દાખવે તેવો અંદાજ આપ્યો હતો. હાલની વૈશ્વિક સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતા આગામી સપ્તાહ દરમિયાન વૈશ્વિક સોનાના ભાવ ઓસદીઠ ૨૬ રૂ. ૨૭૫૦ ડોલર આસપાસ અને સ્થાનિકમાં સોનાના ઓનલાઇન વાઘદામાં ભાવ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. ૭૪,૮૦૦થી ૭૬,૫૦૦ આસપાસની રેન્જમાં રહે તેવી શક્યતા તેમણે વ્યક્ત કરી હતી.

પ્રધાન મંત્રી ફસલ બિમા યોજના, ડીએપી ફર્ટિલાઇઝર સબસિડી, કિસાન કેડિટ કાર્ડ અને પ્રધાન મંત્રી અન્નદાતા આય સંસ્કરણ અભિયાન જેવી મુખ્ય સ્કીમોની પ્રગતિ અંગે માહિતી આપવાની સાથે જણાવ્યું હતું કે કૃષિ ક્ષેત્રમાં આ એક સતત ચાલતી રહે તેવી પ્રક્રિયા છે અને તેને માટે આપણે સંયુક્તપણે સતત પ્રયાસો કરતા રહેવા પડશે. મને પૂર્ણપણે વિશ્વાસ છે કે અમે અંદાજપત્ર તથા યોજનાઓમાં સુધારણા અંગે સાથે મળીને સૂચનોનું આદાનપ્રદાન કરીશું અને તે દિશામાં સાથે મળીને આગળ વધીશું, એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું. આ બેઠકમાં કૃષિ સચિવ દેવેશ યતુવેદી અને મંત્રાલયના અન્ય વરિષ્ઠ અધિકારીઓ પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૪.૧૧ અબજ ડોલર ઘટી

ડોલર સામે રૂપિયામાં થઈ રહેલા ધોવાણને ખાળવા માટે રિઝર્વ બેંકે હસ્તક્ષેપ કરી રહી

મુંબઈ: ગત ૨૭મી ડિસેમ્બરના રોજ પૂરા થયેલા સપ્તાહે દેશની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત વધુ ૪.૧૧ અબજ ડોલરના ઘટાડા સાથે ૬૪૦.૨૭૯ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાએ સાપ્તાહિક આંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું છે. નોંધનીય બાબત એ છે કે આ પૂર્વેના સપ્તાહે અનામત ૮.૪૦૮ અબજ ડોલરના ઘટાડા સાથે ૬૪૪.૩૯૧ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી. ગત સપ્ટેમ્બરના અંતે દેશની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૭૦૪.૮૮૫ અબજ ડોલરની સર્વોચ્ચ સપાટીએ રહી હતી. જોકે, હમણાં છેલ્લાં કેટલાક સપ્તાહથી સ્થાનિક ફોરેક્સ માર્કેટમાં ડોલર સામે રૂપિયામાં થઈ રહેલા ધોવાણને ખાળવા માટે રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા હાજર બજારમાં હસ્તક્ષેપ કરી રહી હોવાથી અનામતમાં ઘટાડો જોવા મળી રહ્યો છે. રિઝર્વ બેંકની સાપ્તાહિક આંકડાકીય માહિતી

અનુસાર સમીક્ષા હેઠળના સપ્તાહમાં દેશની કુલ વિદેશી હૂંડિયામણની અનામતમાં મુખ્ય હિસ્સો ધરાવતી વિદેશી યાલણી અસ્કયામતો ૪.૬૪૧ અબજ ડોલરના ઘટાડા સાથે ૫૫૧.૯૨૧ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી. અને ઉલ્લેખનીય બાબત એ છે કે વિદેશી યાલણી અસ્કયામતોમાં સપ્તાહ દરમિયાન ડોલર સિવાય યુરો, પાઉન્ડ અને યેન જેવાં અન્ય મુખ્ય યાલણી સામે રૂપિયામાં થયેલી વધઘટને પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવતી હોય છે. વધુમાં સપ્તાહ દરમિયાન ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સપ્તાહ સપેરિયલ ડ્રોઈંગ રાઈટ્સ ૧.૨ કરોડ ડોલર ઘટીને ૧૭.૮૭૩ અબજ ડોલરના સ્તરે રહ્યા હતા, જ્યારે સોનાની અનામત ૫૪.૧૦ કરોડ ડોલર વધીને ૬૬.૨૬૮ અબજ ડોલરના સ્તરે અને ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેની અનામત ૪.૨૧૭ અબજ ડોલરની સપાટીએ ટકેલી રહી હોવાનું રિઝર્વ બેંકે માહિતીમાં ઉમેર્યું હતું.

ભાવનગરમાં યંગ ઇન્ડિયન્સ ફોર ધ ભાવનગર ઓફ ૨૦૨૩ ટોક શો યોજાયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભાવનગર: શહેરમાં વિજન ૨૦૩૦ ઇન્ડિસ્ટ્રીયલ ટ્રેડ ફેરમાં સેમિનાર વિભાગમાં ફ્યુચર ફેમ વિથ યંગ ઇન્ડિયન્સ ફોર ધ ભાવનગર ઓફ ૨૦૨૩ ટોક શો યોજાયો હતો. જેમાં યંગ ઇન્ડિયન્સના મોડરેટર તરીકે નિહાર ચતુર્વેદી અને વંદિત મોદીએ જવાબદારી સંભાળેલ ટોક શોમાં પ્રથમ વિષય હેલ્થ અને ફિટનેસ હતો. જેમાં એક્સપર્ટ પેનાલિસ્ટ તરીકે ભાવનગરનાં યુવરાજ જયવિરાજ સિંહ ગોહિલ અને ડૉ. ઈશાન ધ્રુવ હતા. તેઓએ ભાવનગરમાં મેડિકલ અને વેલનેસ ટુરિઝમ વિકસાવવા મેન્ટલ અને ફિઝિકલ હેલ્થ બંનેની સંભાળ લેવા જિમ તથા પોરાણીક મગદલ ટ્રેનિંગ થી લઇ અને કા ઉન્સલિંગ સુધી ની સવલત ભાવનગરમાં હોય તેનો ઉપયોગ કરવા પર ભાર મૂક્યો હતો. યંગ ઇન્ડિયાના કો-ચેર ડો. ઈશાન ધ્રુવ દ્વારા એઆઈનાં ઉપયોગથી તેમની ટીમ દ્વારા બનાવેલ એઆઈ ૩ન્ટ ટુથ ફિટ એપ દ્વારા કોઈ પણ જગ્યાએથી ફક્ત મોબાઇલમાં ફોટો પાડીને ઓરલ હેલ્થ અને દાંત નાં પ્રોબ્લેમ ચેક કરી શકાશે તેનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો હતો. બીજા વિષય તરીકે મીઠાના ઉદ્યોગ સાથે સંકળાયેલા યંગ ઇન્ડિયન્સ ના જય કોર્પોરેશનના સ્વસ્તા અભિયાનનાં બ્રાન્ડ એમ્બેસેડર ડો. તેજસ દોશી હતા. જેઓએ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એવરનેસ અને ક્લાર્ટિફાઇન્ડ ચેન્જ પર પેનલ ડિસ્કશન કર્યું હતું. જેમાં ભાવનગરમાં સ્ટાર્ટઅપ કલ્ચર ડેવલપ કરવાથી નવી ઇન્ડસ્ટ્રી વિકસાવી શકાય તથા ભાવનગરને મળતા રેલ, દરિયાઈ અને રોડ માર્ગ પરિવહનમાં સગવડ વધારવાથી ઉદ્યોગોને વધારે પ્રોત્સાહ મળી શકે તેમ જણાવ્યું હતું. પ્લાસ્ટિક બોટલ નાં ઉપયોગને ઘટાડવો તેમ જ પોતાની રોજિંદા જીવનની આદતો પણ બદલવાથી ભાવનગર નાં પર્યાવરણની રક્ષા થઈ શકે છે.

રાજકોટમાં રાજ્યકક્ષાના જેલ મહાકુંભ ૩.૦નો મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્ર પટેલે પ્રારંભ કરાવ્યો હતો. સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીના એથલેટિક્સ મેદાન પરથી જેલ મહાકુંભનો શુભારંભ કરવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે મોટી સંખ્યામાં સ્પર્ધકો હાજર રહ્યા હતા. (તસવીર: પ્રવીણ સેદાણી, રાજકોટ)

રાજકોટમાં રાજ્ય ગૃહપ્રધાન હર્ષ સંઘવીના હસ્તે સાયબર ક્રાઇમ પોલીસ મથક ખાતે અત્યાધુનિક સાયબર લેબનું ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું હતું. (તસવીર: પ્રવીણ સેદાણી, રાજકોટ)

ભાવનગરમાં ધારાસભ્ય જીતુભાઈ વાઘાણી સવા લાખ પતંગ અને બિસ્કિટ તથા ફિસ્કીઓનું વિતરણ કરશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભાવનગર: ધારાસભ્ય જીતુભાઈ વાઘાણી આગામી મકરસંક્રાંતિના ઉજવણીના ભાગ રૂપે સતત ૧૩માં વર્ષે આ વખતે પણ દીકરા-દીકરીઓ મકરસંક્રાંતિનું પર્વ ઉત્સાહપૂર્વક ઊજવી શકે તેવા ઉમદા હેતુથી આ વખતે પણ નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિ ભાવનગર પશ્ચિમની ૩૧ શાળાના વિદ્યાર્થીઓ, પૂર્વની ૩૩ શાળામાં અભ્યાસ કરતાં તેમજ અનાથ અને દિવ્યાંગ વિદ્યાર્થીઓ, વરતેજ ગામની બધી સરકારી શાળાઓ, ફૂલસર અને કુંભારવાડા સરકારી હાઈસ્કૂલ તેમજ અંધઉદ્યોગ શાળા, તાપીબાહ વિકાસ ગૃહ અને પીપલ લિવિંગ વિચએચ.આઈ.વી./એઇડ્સ સંસ્થા તથા શાળા કક્ષાએ એક વિદ્યાર્થી દીક પાંચ પતંગ અને એક બિસ્કિટનું પેકેટ, અંદાજિત ૧,૨૫,૦૦૦ પતંગ સાથે ફિસ્કીઓ અને ૨૦,૦૦૦ બિસ્કિટના પેકેટો મોકલી આપવામાં આવી છે. પરંપરાગત રીતે દર વર્ષની જેમ આ વખતે પણ જીતુભાઈ વાઘાણી દરેક શાળાએ પ્રત્યક્ષ જઈ બાળકો અને વાલીઓની સાથે સંવાદ કરી નિયત કાર્યક્રમ મુજબ પતંગ વિતરણ કરવાના છે. આ વખતે પણ વિદ્યાર્થીઓને આગામી તા. ૬ - અને ૭ જાન્યુઆરી ૨૦૨૫ના રોજ ભાવનગર પશ્ચિમની શાળામાં પતંગો તથા બિસ્કિટનું વિતરણ કરવામાં આવશે.

ગૃહરાજ્ય પ્રધાને રાજકોટમાં અદ્યતન સાયબર સેન્ટીનલ્સ લેબ અને નવનિર્મિત પોલીસ આવાસોનું લોકાર્પણ કર્યું

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાતના ગૃહ અને વાહન વ્યવહાર પ્રધાન હર્ષ સંઘવીના હસ્તે રાજકોટ શહેરમાં નવનિર્મિત અદ્યતન સાયબર સેન્ટીનલ્સ લેબ તેમજ માઉન્ટેડ પોલીસ લાઇન ખાતે ૨૮૨૬ લાખના ખર્ચે નિર્મિત બી-૧૧૦૦ કક્ષાના ૧૦૮

રહો છે. ત્યારે સાયબર ક્રાઇમ ડિટેક્ટ કરવામાં સાયબર લેબ મહત્વની ભૂમિકા ભજવશે. આધુનિક યુગમાં ડિજિટલ ફોનની વધતી વેલેન્જને પહોંચી વળવા રાજ્યની સાયબર ટીમ સતત પ્રયાસો કરી રહી છે. સાયબર ક્રાઇમને રોકવા જાગૃત્તા સંબંધી કાર્યક્રમો વધુ અને સચોટપણે ઉપયોગ કરવા પર તેમણે આ તકે ભાર મૂક્યો હતો. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે, ફાઇનાન્સિયલ અને સોશિયલ લોસની રિકવરી કરીને ડીજિટલ હેરેસમેન્ટના કેસોના નિરાકરણની કામગીરીમાં ગુજરાત અગ્રેસર છે. રાજ્ય સરકાર સામેના ફાઇનાન્સિયલ ક્રાઇમ અને સોશિયલ

જામનગરના હાપા માર્કેટિંગ યાર્ડમાં લાલ ડુંગળીના ઢગલા: ભાવ તળિયે બેસી જતા ખેડૂતો નિરાશ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: જામનગર જિલ્લાનું હાપા માર્કેટિંગ યાર્ડ ખેત પેદાશો સારા ભાવ માટે જાણીતું હોવાથી ખેડૂતો મોટી સંખ્યામાં પોતાના ખેતપેદાશો લઈ અને વેચાણ માટે આવતા હોય છે. તાજેતરમાં જ જામનગર યાર્ડમાં ડુંગળીની ઐતિહાસિક આવકનો કીર્તિમાન સર્જાયો હતો. શુક્રવારે અંદાજે ૧૦,૦૦૦ મણ ડુંગળીની આવક બાદ શનિવારે ૪૫૩ ખેડૂતો ડુંગળી વેચવા માટે આવતા ૩૨,૬૨૫ મણ ડુંગળીની આવક નોંધાઈ હતી. લાલ ચટાક ડુંગળીથી જામનગરનું માર્કેટિંગ યાર્ડ ઉભરાયું હતું. બીજા બાજુ ડુંગળીની વિપુલ પ્રમાણમાં આવકથી નવી આવક બંધ કરવાની નોબત આવી હતી. નવી જાહેરાત ન થાય ત્યાં સુધી જામનગર યાર્ડમાં ડુંગળીની આવક બંધ રાખવામાં આવી છે. બીજા બાજુ પૂરતા ભાવ ન મળતા ખેડૂતો મુંઝાયા છે. શનિવારે ડુંગળીના ભાવ ૧૨૦ રૂપિયાથી લઈને ૫૫૦ રૂપિયા જેવા બોલાયા હતા. તા. ૩૦ ડિસેમ્બરના સોમવારે ડુંગળીના ૧૨૦ રૂપિયાથી ૬૬૦ રૂપિયા ભાવ અને ૮,૮૦૮ મણ આવક નોંધાઈ હતી. જ્યારે તા. ૩૧ ડિસેમ્બરના રોજ આવકમાં વધારો થયો હતો અને ૮,૮૧૫ મણ આવક સાથે ભાવ ૧૨૦ રૂપિયાથી ૭૦૦ રૂપિયા બોલાયા હતા. તા. ૨ જાન્યુઆરીના રોજ ૧૩૫ રૂપિયાથી ૪૩૫ રૂપિયાના મામુલી ભાવે ડુંગળી વેચાઈ હતી અને ૧૩,૭૭૯ મણ ડુંગળીની આવક નોંધાઈ હતી.

રાજકોટ મહાનગરપાલિકાને ૨૦૨૪માં પ્રાથમિક સુવિધાઓને લગતી ૪.૨૬ લાખ ફરિયાદો મળી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: રાજકોટ મહાનગર પાલિકાને ૨૦૨૩ની સરખામણીમાં ૨૦૨૪માં પ્રાથમિક સુવિધાઓની વધુ ફરિયાદો મળી હતી. વર્ષ ૨૦૨૩માં રાજકોટ મહાનગર પાલિકાના કોલ સેન્ટરમાં જુદા-જુદા વિભાગોની ૩,૮૨,૪૪૮ ફરિયાદો હતી. જેની સામે વર્ષ ૨૦૨૪માં આ ફરિયાદોનો આંકડો ૪,૨૬,૪૧૮ પર પહોંચ્યો હતો. આ પૈકી ૪,૨૩,૬૨૬ ફરિયાદોનો નિકાલ કરાયો હોવાનું પાલિકાના સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. રાજકોટમાં ૨૦૨૪ના વર્ષમાં પ્રાપ્ત વિગતો પ્રમાણે રાજકોટમાં

રોડ-રસ્તા, ગટર અને પાણીને લગતી ફરિયાદોમાં સતત વધારો થઈ રહ્યો છે. ૨૦૨૪ના વર્ષમાં આ ફરિયાદોનો આંકડો સવા ચાર લાખને વટાવી ગયો છે. ગત ૨૦૨૩ના વર્ષમાં જુદા જુદા કુલ ૩૦ વિભાગોની ફરિયાદોનો આંકડો ૩,૮૨,૪૪૮ હતો જે ૨૦૨૪ના પૂરા થયેલા વર્ષમાં ૪,૨૬,૪૧૮ સુધી પહોંચી ગયો હતો. આ પૈકી ૪,૨૩,૬૨૬ ફરિયાદોનો નિકાલ કરાયો હોવાનું પાલિકાના સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. રાજકોટમાં ૨૦૨૪ના વર્ષમાં પ્રાપ્ત વિગતો પ્રમાણે રાજકોટમાં રોડ-રસ્તા, ગટર અને પાણીને લગતી ફરિયાદોમાં સતત વધારો થઈ રહ્યો છે. જે પૈકી મોટાભાગની ફરિયાદ ઉકેલાઈ ગયાનું તંત્રએ જણાવ્યું હતું. આ સિવાય ભૂગર્ભ ગટર મેન્ટેનન્સની પણ ૧૮,૭૪૨ ફરિયાદો ઉકેલાઈ ચૂકી છે. ૩,૮૨,૪૪૮ ફરિયાદોનો આંકડો ૫,૪,૩૮૬ પર પહોંચ્યો હતો. સોલીડ વેસ્ટ તંત્રની ૪૩,૧૩૩ નોંધાઈ હતી. કુલ ફરિયાદોમાં ૬,૫૦૮ ટકા એટલે કે ૨૭,૭૧૮ ફરિયાદો વોટર વર્કસ વિભાગને લગતી હતી. બાંધકામ શાખાને લગતી ખાડા સહિતની કુલ ૧૪,૨૭૪ ફરિયાદો મળી હતી. દબાણ હટાવ બ્રાન્ચની ૬,૬૦૨, સિટી બસની ૨,૨૧૧, ગાર્ડન શાખાની ૪,૫૩૮, ઓનલાઇન પેમેન્ટમાં મુશ્કેલીની ૧૩૪૮, વોઈસની ૧,૦૨૫, અર્બન મલેરીયાની ૩,૪૮૫ ફરિયાદો ઉપરાંત ઢોર અને શ્વાનના ત્રાસ, આવાસ યોજના, સિટી બસને લગતી ૨,૨૧૧ ફરિયાદો નાગરિકોએ નોંધાવી હતી. એક્ટિવે ૨૦૨૪માં કોલ સેન્ટરમાં નોંધાયેલી ૪,૨૬,૪૧૮ પૈકી ૪,૨૩,૬૨૬ ફરિયાદો ઉકેલાઈ ગઈ છે અને ૨,૮૨૬ પેન્ડિંગ હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

રાજકોટ શહેર ભાજપ પ્રમુખની નિમણૂક માટે પ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં આવી હતી, રાજકોટ કમલમ ખાતે કુલ ૩૦ જેટલા દાવેદારો ફોર્મ ભરવા ઉમટ્યા હતા. (તસવીર: પ્રવીણ સેદાણી, રાજકોટ)

ભાવનગર ખાતે ઝૂંપડપટ્ટી ડીમોલિશન મામલે શક્તિસિંહ ગોહિલ અને જિજ્ઞેશ મેવાણીની આગેવાની હેઠળ વિશાળ ન્યાય યાત્રા નીકળી હતી. જેમાં વિશાળ સંખ્યામાં લોકો રેલી અને સભામાં જોડાયા હતા, ત્યાર બાદ ભાવનગર મહાનગરપાલિકાના કમિશનરને એક આવેદનપત્ર પાઠવવામાં આવ્યું હતું. (તસવીર: વિપુલ દિવાણી, ભાવનગર)

કેબિનેટ પ્રધાન રાઘવજી પટેલે કેન્દ્ર સરકારને ફાર્મ રજિસ્ટ્રી પોર્ટલ પર આવતી ક્ષતિ દૂર કરવા સૂચન કર્યું

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: કેન્દ્રીય કૃષિ અને ખેતી કલ્યાણ તથા ગ્રામીણ વિકાસ પ્રધાન શિવરાજસિંહ ચૌહાણે તમામ રાજ્યોના ગ્રામ વિકાસ વિભાગના પ્રધાનો સાથે વીડિયો કોન્ફરન્સ યોજી હતી. જેમાં ગુજરાતના ગ્રામ વિકાસ અને ગ્રામ ગૃહનિર્માણ પ્રધાન રાઘવજી પટેલે જામનગર કલેક્ટર કચેરી ખાતેથી જોડાયા હતા. આ કોન્ફરન્સમાં કેન્દ્રીય મંત્રીએ તમામ રાજ્યના મંત્રીઓ પાસેથી ગામડાઓના વિકાસને લગત સૂચનો માંગ્યા હતા. કેન્દ્રીય પ્રધાન શિવરાજસિંહ ચૌહાણે જણાવ્યું હતું કે, દેશના ગામડામાં વસતા લોકોને સરકારની યોજનાઓનો મહત્તમ લાભ મળી રહે તે માટે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા અનેક પગલાંઓ લેવામાં આવ્યા છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે સંસાધનોનો વધુ ઉપયોગ કરવામાં આવે જેથી લોકોનું જીવન શ્રેષ્ઠ બને. અમુત સરોવરોનું નિર્માણ કરવામાં આવતા ગ્રામીણ ક્ષેત્રના અનેક લોકોને રોજગારી મળી છે. દિન દવાલ અંત્યેદ્ય યોજના, નરેગા, પીએમ ગ્રામીણ સડક યોજના જેવી ગ્રામીણ વિકાસને લગતી અનેક યોજનાઓના અમલીકરણ થકી ગામડાઓનો સર્વાંગી વિકાસ થઈ રહ્યો છે. ગુજરાતના ગ્રામ વિકાસ અને ગ્રામ ગૃહનિર્માણ પ્રધાન રાઘવજી પટેલે ગુજરાતમાં પ્રધાનમંત્રી આવાસ યોજના ગ્રામીણ અંતર્ગત સહાયની રકમ વધારવા, એનઆરએલએમ પોર્ટલ પર વ્યક્તિગત અને સામૂહિક મહિલા સહાય જૂથની માહિતી ઉપલબ્ધ કરાવવી, ડ્રોનેસ એક સ્થળેથી બીજ સ્થળે લઈ જવા વાહનની વ્યવસ્થાઓ ઊભી કરવા, શ્રમિકોના જોબકાર્ડને જન્મ અને મૃત્યુ પ્રમાણપત્ર સાથે જોડવા જેથી જોબકાર્ડનો દૂરઉપયોગ થતો અટકી શકે તેવા સૂચનો કર્યા હતા. તે ઉપરાંત પીએમ કિસાન સન્માન નિધિ યોજના હેઠળ લાભાર્થી ખેડૂતોના ખાતામાં જે સહાય ચૂકવવામાં આવે છે તેમાં ગુજરાતના ફાર્મ રજિસ્ટ્રી પોર્ટલ પરની ક્ષતિ દૂર કરવામાં આવે તેમ જણાવ્યું હતું.

પોરબંદરમાં રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સ્વિમિંગ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા આવેલા અમદાવાદના વૃદ્ધનું હાર્ટ એટેકથી મોત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાતમાં હૃદયરોગ સંબંધિત ઈમર્જન્સી કેસોમાં વધારો નોંધાયો છે. રાજ્યમાં વર્ષ ૨૦૨૩ની સરખામણીએ ૨૦૨૪માં હૃદય રોગને લગતી ઈમર્જન્સીમાં ૧૭ ટકા જેટલો વધારો નોંધાયો હતો. પોરબંદરના દરિયામાં શનિવારે યોજાયેલી રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સ્વિમિંગ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા માટે આવેલા અમદાવાદના એક વૃદ્ધનું હાર્ટ એટેક આવવાથી મોત નિપજ્યું હતું. પ્રાપ્ત વિગતો પ્રમાણે પોરબંદર ખાતે બે દિવસની રાષ્ટ્રીય કક્ષાની દરિયાઈ સ્વિમિંગ સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં અમદાવાદ ખાતે રહેતા ઇલાયાજ મોસેસ સતમકર નામના ૮૦ વર્ષના વૃદ્ધ અને તેમનું ઝૂપ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા માટે આવ્યા હતા. તેઓ શનિવારે સવારે દરિયામાં સ્વિમિંગની પ્રેક્ટીસ કરવા દરમિયાન તેમને હાર્ટ એટેક આવ્યો હતો. તેમનું રેસ્ક્યુ કરીને યોપાટી ખાતે પ્રાથમિક સારવાર અપાઈ હતી. ત્યારબાદ તેમને વધુ સારવાર માટે સરકારી હોસ્પિટલમાં ખસેડાયા હતાં. જ્યાં ફરજ પરના તબીબે તેમને મૃત જાહેર કર્યા હતા. પોરબંદર ખાતે બે દિવસ રાષ્ટ્રીય કક્ષાની દરિયાઈ સ્વિમિંગ સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં અમદાવાદ ખાતે રહેતા ઇલાયાજ મોસેસ સતમકર નામના ૮૦ વર્ષના વૃદ્ધ અને તેમનું ઝૂપ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા માટે આવ્યા હતા. તેઓ શનિવારે સવારે દરિયામાં સ્વિમિંગની પ્રેક્ટીસ કરવા દરમિયાન તેમને હાર્ટ એટેક આવ્યો હતો. તેમનું રેસ્ક્યુ કરીને યોપાટી ખાતે પ્રાથમિક સારવાર અપાઈ હતી. ત્યારબાદ તેમને વધુ સારવાર માટે સરકારી હોસ્પિટલમાં ખસેડાયા હતાં. જ્યાં ફરજ પરના તબીબે તેમને મૃત જાહેર કર્યા હતા. પોરબંદર ખાતે બે દિવસ રાષ્ટ્રીય કક્ષાની દરિયાઈ સ્વિમિંગ સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં અમદાવાદ ખાતે રહેતા ઇલાયાજ મોસેસ સતમકર નામના ૮૦ વર્ષના વૃદ્ધ અને તેમનું ઝૂપ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા માટે આવ્યા હતા. તેઓ શનિવારે સવારે દરિયામાં સ્વિમિંગની પ્રેક્ટીસ કરવા દરમિયાન તેમને હાર્ટ એટેક આવ્યો હતો. તેમનું રેસ્ક્યુ કરીને યોપાટી ખાતે પ્રાથમિક સારવાર અપાઈ હતી. ત્યારબાદ તેમને વધુ સારવાર માટે સરકારી હોસ્પિટલમાં ખસેડાયા હતાં. જ્યાં ફરજ પરના તબીબે તેમને મૃત જાહેર કર્યા હતા. પોરબંદર ખાતે બે દિવસ રાષ્ટ્રીય કક્ષાની દરિયાઈ સ્વિમિંગ સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં અમદાવાદ ખાતે રહેતા ઇલાયાજ મોસેસ સતમકર નામના ૮૦ વર્ષના વૃદ્ધ અને તેમનું ઝૂપ સ્પર્ધામાં ભાગ લેવા માટે આવ્યા હતા. તેઓ

ભુજની પાલારા જેલમાંથી સાત દિવસના વયગાળાના જામીન પર છૂટેલો ચકચારી ચાંદની હત્યા કેસનો આરોપી ફરાર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: ગુજરાતમાં એક સમયે ભારે ચકચાર જગાવાનાર ચાંદની હત્યા કેસમાં ભુજની પાલારા જેલમાં છેલ્લા સાડા પાંચ વર્ષથી સજા ભોગવી રહેલો જુનાગઢનો પાકા કામનો કેડી ફરાર થઇ જતાં પોલીસ બેડામાં ભારે દ્રોહધામ મચી હતી. આ આરોપી વડી અદાલતના હુકમથી સાત દિવસના વયગાળાના જામીન પર મુક્ત થયો હતો જે બાદ પરત હાજર ન થતા તેને શોધવા પોલીસ વિભાગ દોડતો થયો હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. પ્રાપ્ત વિગતો મુજબ મૂળ જુનાગઢના બીલાખા માર્ગ પાસે રહેતો આરોપી મહેશ ઉર્ફે ભદો મૂળજી ચૌહાણ ભુજની પાલારા જેલમાં છેલ્લા સાડા પાંચ વર્ષથી હત્યા અને બપોલકારના ગુનાની સજા ભોગવતો હતો. મહેશ સહ આરોપી મોહન હમીર ગોહિલ સાથે મળી વર્ષ ૨૦૦૭માં જુનાગઢની ઉપલા દાતારની તળેટીમાં રાજકોટની ૧૫ વર્ષથી ચાંદની અને તેની બહેનપણીને જંગલમાં લઇ જઈ ચાંદનીની હત્યા નીપજાવી બહેનપણી પર દુષ્ક્રમ ગુજાર્યું હતું. આ ચર્ચસ્પદ બનેલા ગુનામાં

પાકા કામના કેડી તરીકે રહેલો આરોપી મહેશ હાઈકોર્ટના હુકમથી સાત દિવસના વયગાળાના જામીન પર છૂટ્યો હતો. ગત ૨૬ મી નવેમ્બરના પાલારા જેલમાંથી નીકળ્યા બાદ આરોપીને ૪ ડિસેમ્બરના પાલારા જેલમાં પરત હાજર થવાનું હતું, પરંતુ આરોપી જેલમાં હાજર ન થઇ ફરાર થઇ ગયો હતો. જેથી પાલારાના જેલર ઝૂપ-૨ના એ.જી.વ્યાસે આ મામલે ભુજ શહેર બી ડિવિઝન પોલીસ મથકે પ્રિઝન એક્ટ તળે ગુનો નોધાવ્યો હતો.

કચ્છના આડેસરના મેલડી માના મંદિરમાંથી છ લાખના આભૂષણો ચોરાતાં માઈલકતોમાં રોષ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: શિયાળાની ઈડી વચ્ચે કચ્છના વાગડામાં પ્રસિદ્ધ મેલડી માતાનું મંદિર નિશ્ચારોના નિશાને ચઢતાં માઈલકતોમાં ભારે આકોશ વ્યાપી ગયો હતો. મુરલીધર વાસમાં આવેલા મેલડી માતાના મંદિરની સેવા પૂજા કરતાં ૭૮ વર્ષથી ભજુભાઈ રબારીએ આડેસર પોલીસને જણાવ્યું હતું કે, ગત સાંજે સાડા છ વાગ્યે આરતી કરી ત્યારે માતાજીને પહેરાવાયેલાં તમામ આભૂષણો જોવા મળ્યાં હતાં. સૂર્યાસ્ત બાદ તેઓ જમવા માટે ઘરે ગયા અને પરત રાત્રે નવ વાગ્યે મંદિરે આવીને નિંદ્રાધીન થઇ ગયા હતા.

પરોઢે પાંચ વાગ્યે ઊઠીને મંદિર ખોલવા ગયા ત્યારે મંદિરને મારેલાં તાળાં તૂટેલાં જોવા મળ્યાં હતાં. તસ્કરો મંદિરમાંથી માતાજીને પહેરાવેલો અઢી લાખની કિંમતનો સોનાનો હાર અને ઝૂમખો, પચાસ હજારની કિંમતની સોનાની ચેઈન અને પેન્ડેન્ટ, પચાસ હજારના મૂલ્યનું સોનાનું પગલું, સોના અને ચાંદીના છત્તર વગેરે મળી છ લાખ રૂપિયાના મૂલ્યનાં આભૂષણો શણગાર વગેરે ચોરી ગયા હતા. સીસીટીવી કેમેરા ચેક કરવા પ્રયાસ કરતાં તસ્કરો ડીવીઝનર પણ ચોરી ગયા હોવાનું સ્પષ્ટ થયું હતું. મંદિર ચોરીની ઘટના અંગે આડેસર પોલીસે તપાસ હાથ ધરી છે.

(તસવીર: ઉત્તમ વેલ)